

KURUL KARARLARI

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan:

KURUL KARARI

Karar No: 75935942-050.01.04 – [01/7413]

Karar Tarihi: 30/12/2021

Konu: FFMS 38 Vaat, Opsiyon ve Korunma
Standartının Yayınlanması

660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9'uncu maddesi uyarınca; Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarının mevzuatımıza kazandırılması amacıyla, "*Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 38: Vaat, Opsiyon ve Korunma*" standardının yayınlanmasına karar verilmiştir.

Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 38

Vaat, Opsiyon ve Korunma

Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 38

Vaat, Opsiyon ve Korunma

Standardın Amacı

1. Bu standardın amacı, faizsiz finans kuruluşları (bundan sonra kuruluşlar olarak anılacaktır) için Fikhî ilke ve kurallara uygun vaat (söz), opsiyon (hıyâr) ve korunma (tahavvut) anlaşmalarının muhasebeleştirilmesi, ölçümü ve açıklanmasına ilişkin muhasebe ve raporlama ilkelerini belirlemektir.

Kapsam

2. Bu standart, Fikhî ilke ve kurallar çerçevesinde gerçekleştirilen vaat, opsiyon veya korunma anlaşmalarını içeren tüm işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve finansal raporlamasında uygulanır.

Tanımlar

3. Bu Standardın yorumlanması ve uygulanması amacıyla aşağıdaki tanımlar yapılmıştır:
 - a. Kapora (Arbûn): Sözleşme yapılırken satış işlemleri kapsamında istekli alıcı tarafından satıcıya satış fiyatına karşılık güvence olarak ödenen avans ödemesidir. Sözleşmenin şartları ve ilgili Fikhî ilke ve kurallar doğrultusunda, alıcının üzerinde uzlaşılan dönem içerisinde satın alma işlemi feshetmesi durumunda kapora satıcı tarafından cayma tazminatı olarak değerlendirilebilir.
 - b. Kontrol: Kuruluş, bir varlığın ya da işletmenin mülkiyetinden kaynaklanan tüm risk ve getirilere önemli ölçüde sahip olduğunda, aşağıdaki her iki koşulu da uygun bir şekilde karşılıyorsa ilgili varlık ya da işletmeyi kontrol etmektedir:
 - i. İlgili varlık ya da işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere doğrudan maruz kalması (negatif getiri durumunda) veya bu getirilerde hak sahibi olması (pozitif getiri olması durumunda) ve
 - ii. Bu getirileri ilgili varlık ya da işletme üzerindeki gücüyle etkileyebilme imkânına sahip olması.

- c. Gerçeğe uygun değer: Piyasa katılımcıları arasında, ölçüm tarihinde olağan bir işlemde bir varlığın satışından elde edilecek veya bir yükümlülüğün devrinde ödenecek fiyattır.
- d. Güvence bedeli (Hamişü'l-Ciddiyet): Bir tarafın diğer tarafa sözleşmenin ifa edilmesi ya da vadin yerine getirileceğine ya da bir işlemin tamamlanacağına dair teminat olarak verdiği tutardır. [Açıklama: Güvence bedelinden cayma tazminatı olarak alınabilecek tutar, taraflardan birinin satış sözleşmesini yapmayı reddetmesinden dolayı maruz kalınan fiili zararlara karşılıktır. Eğer güvence bedeli fiili zarar tutarından eksik kalırsa, ctkilencn taraf geri kalan her türlü tutar için diğer tarafa başvurabilir. Satış işlemine yönelik güvence bedeli sözleşme dönemi boyunca kullanılamaz. Çünkü bu güvence bedeli sadece sözleşme öncesi dönemle ve sözleşmenin yapılmasına/yerine getirilmesine kadar olan dönemle ilgilidir];
- e. Opsiyon (Hıyâr): Satış, İcâre veya başka bir sözleşmede yer alan, taraflardan birinin tek taraflı olarak sözleşmeyi iptal etmesine veya hükümsüz kılmasına ya da tek taraflı olarak sözleşme konusunun önemli biçimde değişmesine yol açacak şekilde sözleşmenin değişmesine izin veren (açık veya zımnî) bir seçenektir.
- f. Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme veya taahhüt: Sözleşme veya taahhüt kapsamındaki mükellefiyetlerin yerine getirilmesinden kaynaklanan kaçınılmaz maliyetlerin, sözleşme veya taahhüt kapsamında elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları aştığı sözleşme veya taahhüttür.
- g. Vaatte bulunan taraf: Belli bir konuda harekete geçmek açısından isteklilik gösteren taraftır.
- h. Vaatte bulunulan taraf: Vaatte bulunan tarafın belli bir konuda harekete geçmek açısından isteklilik gösterdiği taraftır. Vaatte bulunulan taraf, vaatte bulunan tarafın verdiği vaat sebebiyle ortaya çıkan giderlere maruz kalabilir.
- i. Korunma (Tahavvut) anlaşması: Vaat veya opsiyon düzenlemesine veya bu şekilde bir dizi düzenlemeye (öngörülen süre için) girmek suretiyle gelecekteki istenmeyen gerçeğe uygun değer değişimleri veya nakit akışları farklılıklarından doğan riski azaltma mekanizmasıdır.

- j. Vaat (Söz): Anlaşmadaki taraflardan birinin üstlendiği tek taraflı (zımni kabulden doğan yükümlülük) taahhüttür. Fikhî hükümlere göre meşru bir mazeretin ortaya çıktığı ve bu mazeretin vaadin yerine getirilmesine engel olduğu durumlar dışında, tek taraflı vaadin Fikhî hükümler uyarınca vadeden kişi açısından bağlayıcı olduğu anlaşılır. Vaat aşağıdaki şekillerde sınıflandırılabilir:
- i. Bağlayıcı Vaat (Söz): Belirli bir sebepten dolayı vaadin yerine getirilmesinin muallakta kalması ve vaatte bulunulan tarafın vaat nedeniyle belirli maliyetlere katlanmış olması veya vaatte bulunan tarafın vaadi kasti olarak bağlayıcı hale getirmesi durumunda, hukuki bakımdan da vaatte bulunan taraf açısından bağlayıcı hâle gelen vaat türüdür.
- ii. Bağlayıcı olmayan vaat (Söz): Bağlayıcı vaat dışında kalan vaatlerdir.

Vaat, Opsiyon ve Korunma Düzenlemelerinin Türleri ve Sınıflandırılması

4. Vaat ve opsiyon anlaşmaları aşağıdaki şekillerde sınıflandırılabilir:
- a. Yan ürün olan vaat veya opsiyon: Vaat veya opsiyon, Fikhî hükümlere uygun anlaşmalarla ilişkilendirilmiş ve işlemin yapısıyla ilgilidir. Murâbaha işlemi kapsamında alım amaçlı sipariş veren tarafın (potansiyel alıcı) verdiği söz, İcâre Müntehiye Bittemlik işlemlerinde İcâre süresi sonunda verilen satım alma sözü veya satış işlemlerinde görme (inceleme) opsiyonu örnek olarak verilebilir.
- b. Ana ürün olan vaat veya opsiyon: Vaat veya opsiyon, tek başına Fikhî hükümlere uygun bir anlaşma olarak kullanılır. Kapora ile satışın iptali seçeneği veya yabancı para cinsinden ileriye yönelik işlemler örnek olarak verilebilir. Fikhî ilke ve kurallar uyarınca aşağıdaki biçimlerde de yapılabilir:
- i. Satış sözleşmesi yapma vaadi veya İcâre işlemine girme vaadi,
- ii. Satış sözleşmesinden kaparo ile veya kapora olmaksızın cayma seçeneği,
- iii. Fikhî hükümlere uygun bir vaat veya opsiyon anlaşması ile geri alım opsiyonu (RePO) işleminin Fikhî hükümlere uygun bir alternatifi ve
- iv. Bir vaat veya opsiyon ya da bir dizi vaat ve opsiyon işleminin korunma amaçlı kullandığı korunma anlaşması.

Yan ürün olan vaat veya opsiyonun muhasebeleştirilmesi

Muhasebeleştirme ve ölçüm

5. Yan ürün olan vaat veya opsiyon tek başına herhangi bir varlık veya yükümlülük doğurmaz.
6. Kuruluş, her finansal raporlama döneminin sonunda, vaatte bulunan veya vaatte bulunulan taraf olarak yan ürün olan her türlü vaat veya opsiyonun kuruluş için ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme veya taahhüde dönüşüp dönüşmediğini değerlendirir.
7. Kuruluş, ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme veya taahhütleri FFMS 30 “Değer Düşüklüğü, Kredi Zararları ve Ekonomik açıdan Dezavantajlı Taahhütler” hükümleri uyarınca muhasebeleştirir ve raporlar.

Sunum ve açıklama

8. Yan ürün olan vaat veya opsiyon anlaşmalarının niteliğini belirten niteliksel açıklamalar yapılır.
9. Uygulanabilir olduğu durumlarda, devam eden tüm önemli yan ürün olan vaat ve opsiyon anlaşmaları FFMS 1 “Katılım Bankaları ve Faizsiz Finans Kuruluşlarının Finansal Tablolarında Genel Sunum ve Açıklama” hükümleri uyarınca şarta bağlı yükümlülükler ve taahhütlerin (ve uygulanabiliyorsa şarta bağlı varlıkların) altında uygun şekilde açıklanır.
10. Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme veya taahhütler FFMS 30 “Değer Düşüklüğü, Kredi Zararları ve Ekonomik açıdan Dezavantajlı Taahhütler” hükümleri uyarınca sunulur ve açıklanır.

Ana ürün olan Vaat veya Opsiyonun Muhasebeleştirilmesi

Ana ürün olan Vaat veya Opsiyondan doğan yükümlülüklerin Muhasebeleştirilmesi

İlk muhasebeleştirme

11. Ana ürün olan vaat veya opsiyon, aşağıdaki koşulların sağlanması halinde “zımni kabulden doğan yükümlülük” olarak muhasebeleştirilir.

- a. Ekonomik kaynakların kuruluş dışına çıkışının “gerçekleşme olasılığının, gerçekleşmeme olasılığından daha yüksek olması” ve
 - b. Kuruluşun gelecekteki bir tarihte ödenecek tutarı güvenilir biçimde ölçülebilmesi.
12. Ekonomik kaynak akışı olasılığının değerlendirilmesinde 24’üncü paragrafta yer alan faktörleri dikkate alarak 11’inci paragraftaki koşullar sağlandığında, kuruluş başlangıçta gerçeğe uygun değere ilişkin makul bir tahmin üzerinden ölçülen zımni kabulden doğan yükümlülüğü muhasebeleştirir ve buna karşılık gelen zararı gelir tablosuna yansıtır.

Sonraki ölçüm

13. Muhasebeleştirilen zımni kabulden doğan yükümlülüğün defter değeri her finansal raporlama döneminin sonunda gözden geçirilir ve gerekli düzeltmeler yapılır. Bir korunma anlaşması (28 ilâ 34’üncü paragraf hükümleri uyarınca muhasebeleştirilen) ile ilgili olmadığı sürece, her türlü kazanç veya kayıp gelir tablosuna yansıtılır.

Finansal tablo dışı bırakma

14. Kuruluş, aşağıdaki durumlarda muhasebeleştirdiği zımni kabulden doğan yükümlülüğü finansal tablo dışı bırakır:
- a. Yükümlülük ödenerek sona erdiğinde yani yükümlülük ödendiğinde,
 - b. Yükümlülüğün süresi dolduğunda veya diğer taraf yükümlülüğü iptal ettiğinde veya
 - c. 11’inci paragrafta açıklanan muhasebeleştirme koşullarını artık karşılamadığında.
15. Kuruluş, muhasebeleştirilmiş zımni kabulden doğan yükümlülüğün finansal tablo dışı bırakılmasından doğan tüm kazanç veya kayıplarını gelir tablosuna yansıtır.

Sunum ve açıklama

16. Muhasebeleştirilmiş zımni kabulden doğan yükümlülük ve bu yükümlülükte yapılan tüm değişikliklerle ilgili olarak FFMS 1’de yer alan sunum ve açıklama hükümlerinin yanı sıra kuruluşun yapması gereken asgari açıklamalar aşağıda yer almaktadır:
- a. Vaat ve opsiyon işlemlerine yönelik benimsenen muhasebe politikaları ve bu işlemlerle ilgili önemli muhakeme ve tahminler,

- b. Vaat ve opsiyon anlaşmalarıyla ilgili olarak muhasebeleştirilmiş zımni kabulden doğan yükümlülüklerin defter değeri,
- c. Gelir tablosunda muhasebeleştirilen kazanç veya kayıpların tutarı ve
- d. Korunan kaleme atfedilen korunma (tahavvut) ilişkisinden doğan kazanç veya kayıplar.

Ana Ürün Olan Vaat veya Opsiyondan Doğan Hakların Muhasebeleştirilmesi

İlk muhasebeleştirme

17. Aşağıdaki koşulların tamamı sağlanmadıkça ana ürün olan vaat veya opsiyon zımni kabulden doğan hak olarak muhasebeleştirilmez:
 - a. Kuruluşa ekonomik kaynak girişinin “yüksek ihtimali” olması,
 - b. Kuruluşa ekonomik kaynak girişi olması için hukuki veya zımni kabulden doğan yükümlülüğün var olması ve
 - c. Kuruluşun gelecekteki bir tarihte alınacak tutarı güvenli biçimde ölçebilmesi.
18. Ekonomik fayda girişi olasılığının değerlendirilmesinde 24’üncü paragrafta yer alan faktörleri dikkate alarak 17’nci paragraftaki hükümler sağlandığında, kuruluş başlangıçta alacağın gerçeğe uygun değerine ilişkin makul bir tahmin üzerinden ölçülen zımni kabulden doğan hakkı muhasebeleştirir.

Sonraki ölçüm

19. Muhasebeleştirilen zımni kabulden doğan hakkın defter değeri her finansal raporlama döneminin sonunda gözden geçirilir ve gerekli düzeltmeler yapılır. Bir korunma anlaşması (28 ilâ 34’üncü paragraf hükümleri uyarınca muhasebeleştirilen) ile ilgili olmadığı sürece, yeniden ölçümlerden doğan her türlü kazanç veya kayıp gelir tablosuna yansıtılır.

Finansal tablo dışı bırakma

20. Kuruluş aşağıdaki durumlarda muhasebeleştirmediği zımni kabulden doğan hakkı finansal tablo dışı bırakır:

- a. Muhasebeleştirilmiş zimni kabul hakkından nakit akışı elde etmeye ilişkin sözleşmeden doğan haklar sona erdiğinde veya
 - b. 17'nci paragrafta açıklanan muhasebeleştirme koşullarını artık karşılamadığında.
21. Kuruluş, muhasebeleştirilmiş zimni kabulden doğan hakkın finansal tablo dışı bırakılmasından doğan tüm kazanç veya kayıplarını gelir tablosunda muhasebeleştirir.

Sunum ve açıklama

22. Muhasebeleştirilmiş zimni kabulden doğan hak ve bu hakta yapılan tüm değişikliklerle ilgili olarak FFMS 1'de yer alan sunum ve açıklama hükümlerinin yanı sıra kuruluşun yapması gereken asgari açıklamalar aşağıda yer almaktadır:
- a. Vaat ve opsiyon işlemlerine yönelik benimsenen muhasebe politikaları ve bu işlemlerle ilgili önemli muhakeme ve tahminler,
 - b. Vaat ve opsiyon anlaşmaları ve bu anlaşmalardaki değişikliklerle ilgili olarak muhasebeleştirilmiş hakların türleri ve defter değerleri,
 - c. İlk muhasebeleştirilmenin etkisi ve sonraki yeniden değerlendirmelerin etkisi ayrıştırılarak vaat ve opsiyon anlaşmalarından doğan kazanç veya kayıpların gelir tablosunda muhasebeleştirilen tutarı ve
 - d. Korunan kaleme atfedilen korunma (tahavvut) ilişkisinden doğan kazanç veya kayıplar.

Çoklu vaat ve opsiyon anlaşmaları

23. Fıkhî ilke ve kurallara uygun bağımsız taraflarca gerçekleştirilen iki taraflı, paralel, çok taraflı ya da bir dizi şeklindeki vaat ve opsiyon anlaşmalarını da içeren vaat ve opsiyon anlaşmaları, her bir ayrı vaat ve opsiyona bu standardın hükümleri ayrı ayrı uygulanarak muhasebeleştirilir.

Ekonomik kaynak akışı olasılığının değerlendirilmesi

24. Kuruluşa ekonomik kaynak girişi veya kuruluşun ekonomik kaynak çıkışı olup olmayacağını değerlendirmek için aşağıdaki faktörler de dikkate alınır:
- a. Kuruluşun faaliyet gösterdiği yasal ve düzenleyici ortam,

- b. Vaat veya opsiyonun karşı taraf açısından önemli bir ekonomik teşvik oluşturup oluşturmadığı,
- c. Düzenleyici hükümler gereği sürdürülen tüm marj veya marj varyasyonu da dâhil olmak üzere kuruluşun elinde bulunan veya kuruluşun sorumluluğuna verilen/kuruluş tarafından düzenlenen her türlü teminat, güvence veya garantilerin varlığı,
- d. Benzer durumlarda sektörün izlediği uygulama,
- e. Kuruluş tarafından verilen söze güvenerek karşı tarafın maliyete maruz kalmış olması ve
- f. Kuruluşun Fıkhî ilke ve kurallar ile etik değerleri destekleyecek olmasına ilişkin kamuoyunun beklentisi ve kuruluşa bu konuda duyduğu güven.

Güvence Bedeli (Hamîşü'l Ciddiyet) ve Kapora (Arbûn)

25. Ana ürün olan vaat veya opsiyon anlaşmaları ilgili taraflar için varlık veya yükümlülük oluşturan güvence bedeli veya kapora alacağını veya ödemesini içerebilir.
26. Güvence bedeli ve kapora, ilgili FFMS hükümlerine göre muhasebeleştirilir ve raporlanır.
27. Netleştirme veya net esasa göre yerine getirme yönünde yasal hak oluşturulmamışsa, güvence bedelinin tutarı muhasebeleştirilmiş zımnî kabulden doğan yükümlülük veya muhasebeleştirilmiş zımnî kabulden doğan hak ile netleştirilmez. Ödenen kapora satış gerçekleştirildiğinde/tamamlandığında ödenecek/alınacak satış bedeline göre düzeltilebilir.

Korunma (Tahavvut) anlaşmalarının muhasebeleştirilmesi

28. Kuruluş, vaat veya opsiyon (bundan sonra korunma aracı olarak anılacaktır) ile korunma ilişkisine konu olan korunan kalem arasında korunma ilişkisi olduğunu tanımlayabilir. Bu ilişki kapsamında:
 - a. Korunan kalem, aşağıdaki şartları sağlayan varlık, yükümlülük, kesin taahhüt veya yüksek olasılıkla gerçekleşebilecek bir işlemdir:

- i. Kuruluşu gerçeğe uygun değerdeki veya gelecekteki nakit akışlarındaki değişiklik riskine maruz bırakan ve
 - ii. Korunması amacıyla tanımlanmış.
 - b. Korunma aracı, gerçeğe uygun değeri veya nakit akışlarının korunan kalem olarak tanımlanmış kalemin gerçeğe uygun değerinde veya nakit akışlarında meydana gelen değişiklikler ile netleştirilmesi beklenen vaat veya opsiyon olarak tanımlanan araçlardır. Vaat veya muhayyer, kuruluşun dışındaki bir tarafa yönelik yapılırsa korunma aracı olarak tanımlanabilir.
29. Korunma ilişkisine yalnızca aşağıdaki koşulların karşılanması durumunda bu standardın hükümlerine göre korunma muhasebesi uygulanır:
- a. Korunma ilişkisi korunma araçlarından ve kuruluşların risk yönetim hedeflerine göre yapılan belgelendirme ile resmi olarak tanımlaması yapılmış korunan kalemlerden oluşuyorsa ve
 - b. Korunma aracı ve korunan kalem arasında ekonomik bir ilişki varsa.
30. Aşağıda yer alan tüm koşulların sağlanması durumunda korunma ilişkisi 29'uncu paragraf hükümlerine göre muhasebeleştirilir:
- a. Korunma aracı ve korunan kalemin tanımı, korunulan riskin niteliği ve kuruluşun korunma araçlarının etkinliğini nasıl değerlendireceğini belirlemek suretiyle korunma ilişkisi yeterli biçimde belgelendirilir,
 - b. Korunulan riske atfedilen gerçeğe uygun değerdeki veya nakit akışlarındaki değişiklikleri netleştirerek korunma ilişkisi için risk yönetim stratejisinde başlangıçta belgelenmiş hedeflere ulaşmak açısından korunmanın etkili olması beklenmektedir,
 - c. Nakit akış riskinden korunma işlemlerinde gelir tablosunda etkisi olabilecek nakit akışlarındaki değişikliklere maruz kalma muhtemeldir,
 - d. Korunmanın etkinliği güvenilir bir biçimde ölçülebilir ve
 - e. Korunma sürekli olarak değerlendirilir ve finansal raporlama dönemi boyunca etkinliğinin yüksek olduğu belirlenir.

31. Eğer gerçeğe uygun değer riskinden korunma işlemi 30'uncu paragrafta yer alan koşulları sağlıyorsa, bu işlem aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilir:
- Korunma aracının gerçeğe uygun değerinden tekrar ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar gelir tablosuna yansıtılır ve
 - Korunan kalem ile ilişkilendirilen kazanç veya kayıp korunan kalemin defter değerini düzeltir ve gelir tablosuna yansıtılır.
32. Eğer ilgili dönem boyunca nakit akış riskinden korunma işlemi 30'uncu paragrafta yer alan koşulları sağlıyorsa, bu işlem aşağıdaki gibi muhasebeleştirilir:
- Korunma aracına ilişkin kazanç veya kaybın etkin bir koruma sağladığı belirlenen kısmı özkaynaklarda muhasebeleştirilir (sırasıyla ortaklara ait özkaynaklar ve özkaynak benzerleri ile ilişkilendirilebilir).
 - Korunma aracından kaynaklanan kazanç veya kaybın etkin bir koruma sağlamayan kısmı gelir tablosuna yansıtılır.
33. Kuruluş, korunma muhasebesine aşağıdaki durumlarda son verir:
- Korunma aracının süresinin dolması veya yerine getirilmesi, feshedilmesi veya kullanılması. Değiştirme, yenileme veya pozisyon yenileme¹ kuruluşların belgelendirilmiş korunma stratejisinin bir parçası ise bu değiştirme, yenileme veya pozisyon yenileme aşağıdaki durumlarda korunma aracının sürenin dolması veya feshedilmesi anlamına gelmez.
 - Yürürlükteki mevzuat ya da yeni yayımlanacak mevzuattan dolayı korunma aracı tarafları, takas işlemindeki bir veya daha çok tarafın, tarafların her biri için yeni karşı taraf olmak üzere kendilerinden önceki tarafların yerini alabileceği konusunda hemfikir olursa ve

¹ İlgili Fıkhî ilke ve kurallar tarafından belirlenmiş olması durumunda.

- ii. Teminattaki değişiklik, varlık veya yükümlülüğü netleştirme hakkı gibi korunma aracında yapılan diğer değişiklikler karşı tarafın bu şekilde yerine başka bir taraf geçmesi sürecini etkilemek için gerekli olan değişikliklerle sınırlı ise.
 - b. Korunma, korunma muhasebesi ile ilgili olarak 29'uncu paragrafta belirtilen koşulları artık karşılamıyorsa veya
 - c. Kuruluş korunma tanımlamasını kaldırırrsa.
34. 32'nci paragraf kapsamı dışındaki nakit akış riskinden korunma işlemleri için, daha önce özkaynaklarda muhasebeleştirilen tutarlar, ilgili özkaynak hesaplarından (ortaklara ait özkaynaklar veya özkaynak benzerleri) çıkarılarak korunan tahmini nakit akışlarının gelir tablosunu etkilediği dönemler içerisinde gelir tablosuna aktarılır.

Yürürlük tarihi

35. Bu standart, 1 Ocak 2022 tarihinde veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

KURUL KARARI

Karar No: 75935942-050.01.04 – [01/7415]

Karar Tarihi: 30/12/2021

Konu: FFMS 36 Faizsiz Finans Muhasebe
Standartlarının İlk Kez Uygulanması
Standartının Yayınlanması

660 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 9’uncu maddesi uyarınca; Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarının mevzuatımıza kazandırılması amacıyla, ‘‘Faizsiz Finans Muhasebe Rehberi 1: Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarının Faizsiz Finans Kuruluşları Tarafından İlk Kez Uygulanması’’nın yerini almak üzere ‘‘*Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 36: Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarının İlk Kez Uygulanması*’’ standardının yayınlanmasına karar verilmiştir.

Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 36

**Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarının
İlk Kez Uygulanması**

Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 36

Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarının İlk Kez Uygulanması

Standardın Amacı

1. Bu standardın amacı, KGK tarafından yayımlanan Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarını (FFMS'ler) ilk kez uygulayacak faizsiz finans kuruluşlarının (bundan böyle Kuruluş olarak anılacaktır) geçiş sürecinde uygulaması gereken ilkeleri belirlemek ve FFMS'lere göre hazırlayacakları ilk finansal tablolarında geçerli olacak finansal raporlama hükümlerini tespit etmektir.

Kapsam

2. Bu standart aşağıdaki durumlarda uygulanır:
 - a. Kuruluş ilgili finansal raporlama döneminde Fikhî ilkelere uygun faaliyetler gerçekleştirmiş ve ilk kez FFMS'lere göre Fikhî ilkelere uygun faaliyetleri için finansal tablolar hazırlıyorsa veya
 - b. Kuruluş Fikhî ilkelere uygun olmayan faaliyetlerini Fikhî ilkelere uygun hale getirecek şekilde dönüştürüyorsa ve Fıkha uygun olmayan faaliyetleri için daha önceden FFMS'ler haricindeki bir finansal raporlama çerçevesine dayalı olarak finansal tablolar hazırlamışsa veya
 - c. Kuruluşun Fikhî ilkelere uygun faaliyetleri varsa ve faaliyetlerine ilişkin daha önceden FFMS'ler haricindeki bir finansal raporlama çerçevesine dayalı olarak finansal tablolar hazırlamışsa ve FFMS'leri ilk kez uyguluyorsa.
3. Bu standart Kuruluşun hazırladığı bireysel (münferit) ve konsolide finansal tablolara uygulanır.

Tanımlar

4. Bu Standardın yorumlanması ve uygulanması amacıyla aşağıdaki tanımlar yapılmıştır:
 - a. Varlık: Geçmişteki bir işlem, diğer olay veya koşul sonucunda Kuruluş tarafından kontrol edilen ve gelecekte Kuruluşa ekonomik fayda sağlayacak mevcut bir ekonomik kaynaktır (Varlıklar, özkaynak benzerleri sahiplerine atfedilebilen varlıkları da içerir).

- b. Faizsiz finans kuruluşları (Kuruluşlar): Bankacılık, sigortacılık/Tekâfûl, sermaye piyasaları ve benzeri faaliyetleri gerçekleştirirken Fıkhî ilke ve kurallara göre hareket eden finansal kuruluşlar olup, geleceksel finans kuruluşlarının Fıkhî ilke ve kurallara uygun ürün ve hizmet sunan şubeleri, bölümleri ve pencerelerini de kapsar.
- c. Yükümlülük: Ekonomik kaynak çıkışına neden olan ve özkaynak benzerleri harici Kuruluşa karşı ileri sürülebilen mevcut bir ekonomik mükellefiyettir (yasal veya zımni kabulden doğan). Yükümlülük geçmişteki işlem, diğer olay veya koşuldan kaynaklanır. Geleceğe ilişkin taahhütler ise, ekonomik olarak dezavantajlı kabul edilmediği sürece bu tanım kapsamında mevcut bir yükümlülük olarak değerlendirilmez.
- d. Açılış finansal durum tablosu: Bu standardın 7 ilâ 12'nci paragrafları kapsamında belirtilen hükümler uyarınca hazırlanan finansal tablodur.
- e. Ortaklara ait özkaynaklar: Kuruluşun tüm yükümlülükleri ve özkaynak benzerleri düşüldükten sonra varlıkları üzerinde kalan haklardır.
- f. Özkaynak benzerleri: Kuruluşun kâr paylaşımı veya katılım esaslı aldığı katkıları yansıtan finansal tablo unsurudur. Özkaynak benzerleri:
- Özkaynağın temel niteliklerine sahiptir. Yani zarar durumunda (sözleşme şartlarının suistimal/ihlali kanıtlanmadığı sürece) Kuruluş kaybedilen fonları fon sağlayıcılara iade etmekle yükümlü değildir ve fon sağlayıcılar sözleşmeye konu olan varlık veya işte kalan payı paylaşırlar ve
 - Yükümlülüğün belli niteliklerine sahiptir. Yani vadesi veya itfa/tasfiye durumlarında satım opsiyonu vardır ve
 - Belli özel niteliklere sahiptir. Yani fon sağlayıcıların hakları Kuruluşun tüm varlık ve işleriyle değil sadece dayanak varlık veya işle sınırlıdır. Bununla birlikte, fon sağlayıcılar sadece ortaklara ait özkaynaklarla ilişkilendirilen belirli haklara da sahip değildir.
- g. Fıkhî ilkelere uygun faaliyetler: Fıkhî ilke ve kurallara uygun olarak Kuruluş tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerdir.
- h. Fıkhî ilkelere uygun olmayan faaliyetler: Kuruluş veya başka bir işletme tarafından gerçekleştirilen Fıkhî ilke ve kurallara uygun olmayan faaliyetlerdir.

- i. Fikhî ilke ve kurallar: Kuruluşun faaliyet gösterdiği sektörün merkezi danışma kurulu veya düzenleyici kuruluşu ya da Kuruluşun kendi danışma kurulu tarafından yayımlanan düzenleme, verilen onay veya alınan kararlardır.

FFMS'lerin İlk Kez Uygulanmasında Geçerli İlkeler

Raporlama Dönemi İçinde FFMS'lere Geçiş

5. FFMS'leri ilk kez uygulayan bir Kuruluş, geçişin fiilen başladığı gün ne olursa olsun geçişin gerçekleştiği raporlama döneminin ilk gününden itibaren FFMS'lerle uyumlu finansal tablolarını hazırlar.
6. Kuruluşun, geçişin gerçekleştiği raporlama döneminde Fikhî ilkelere uygun olmayan faaliyetlerden Fikhî ilkelere uygun faaliyetlere geçiş yaptığı durumlarda, geçişin gerçekleştiği raporlama dönemi boyunca Fikhî ilkelere uygun olmayan faaliyetler "Faizsiz Finans Kuruluşlarının Finansal Raporlamasına İlişkin Kavramsal Çerçeve"de açıklanan muhasebe politikalarının seçim ve uygulamasına ilişkin hiyerarşi takip edilerek uygun bir başlık altında ayrı olarak sunulur.

FFMS'lerle Uyumlu Açılış Finansal Durum Tablosu

7. 2(b) ve 2(c) paragraflarında belirtilen Kuruluşlar, aşağıdaki tarihlerden birinde açılış finansal durum tablosunu (bilanço diye de bilinir) hazırlar:
 - a. Uygulanabilir olması durumunda (aşırı maliyet ve çaba gerektirmemesi durumunda), finansal tabloların sunulduğu en erken dönemin başladığı ilk gün veya
 - b. Aksi takdirde, FFMS'lere geçiş yapılan raporlama döneminin ilk günü.
8. Açılış finansal durum tablosu FFMS'lere göre finansal tablolara alınması gereken tüm varlık ve yükümlülükleri içerir.
9. FFMS'ler dışında başka bir finansal raporlama çerçevesine göre yükümlülük veya özkaynak olarak finansal tablolara alınmış olabilen özkaynak benzerleri, FFMS'lerle uygun olarak açılış finansal durum tablosuna yansıtılır.
10. Açılış finansal durum tablosunda sunulan varlıklar, yükümlülükler, özkaynak benzerleri ve ortaklara ait özkaynaklar, gerekli olması halinde, ilgili FFMS hükümlerine göre ölçülür ve yeniden sınıflandırılır.

11. 10'uncu paragraf uyarınca ölçüm yapılamıyorsa (aşırı maliyet ve çabaya katlanmadan), yönetim gereken çabayı gösterdikten ve Kuruluşun Danışma Kurulundan onay aldıktan sonra açılış finansal durum tablosunda varlıkları, yükümlülükleri, özkaynak benzerlerini ve ortaklara ait özkaynakları en iyi şekilde tahmin ederek ölçülebilir. Böyle bir ölçümden kaynaklanan etkiler sadece Kuruluşun Danışma Kurulundan onay alındıktan sonra özkaynak benzerlerine dağıtılabilir. Birçok finansal tablo kalemi için gerçeğe uygun değer belirlenmesinde FFMS'lere uygun olarak geliştirilen muhasebe politikaları uygulanarak ulaşılabilecek tutarların en iyi tahmin olarak kullanılabilmesine dair aksi ispat edilebilecek bir ön kabul bulunmaktadır.
12. Bu standardı uygulayan bir Kuruluş uygulanabilir olması durumunda, geçiş tarihinde yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş FFMS'leri açılış finansal durum tablosunu hazırlarken uygular.

Muhasebe politikaları ve tahminleri

13. Kuruluş, 7'nci paragrafta belirtildiği üzere açılış finansal durum tablosunun tarihinden itibaren FFMS'lere uygun muhasebe politikalarını uygular. Açılış finansal durum tablosunun hazırlanmasında ve FFMS'lerin ilk kez uygulandığı finansal tabloların sunulduğu dönemlerde aynı muhasebe politikaları kullanılır.
14. Geçiş dönemi düzeltmeleri; özkaynak benzerleri sahiplerine, ortaklara ait özkaynaklara ve yönetilen bilanço dışı varlıklara atfedilen kısımlar için birbirinden ayrıştırılır, ayrı ayrı sınıflandırılır ve buna göre muhasebeleştirilir.
15. Kuruluş, yönetimin önceden kullandığı esasların hatalı tahminler ortaya koyduğunu tarafsız biçimde ispatlayabildiği durumlar hariç olmak üzere, önceki finansal raporlama çerçevesini kullanması halinde ulaşacağı tahminler ve bulunacağı muhakemelere benzer esaslara dayanarak FFMS'lere göre tahminler yapar ve muhakemede bulunur.
16. Kuruluş, önceden uygulanan finansal raporlama çerçevesine göre yapılması gerekli olmayan ancak FFMS'ler uyarınca yapılması gerekli olan tahminlere ilişkin olarak açılış finansal durum tablosunda FFMS'lere göre bir tahminde bulunur.
17. Muhasebe politikaları veya tahminlerinde yapılan değişikliklerden kaynaklanan her türlü düzeltme ilgili FFMS hükümlerine göre yapılır.

Sunum ve Açıklama

18. FFMS'lere uygun olarak ilk kez finansal tablolar hazırlanırken FFMS'lerde öngörülen sunum ve açıklamalara ilişkin hükümler uygulanır.
19. Kuruluşun FFMS'lere göre hazırlanan ilk finansal tabloları asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerir:
 - a. Üç finansal durum tablosu: 7 ilâ 12'nci paragraflarda açıklanan açılış finansal durum tablosu¹, cari döneme ait finansal durum tablosu ve önceki döneme ait karşılaştırmalı finansal durum tablosu,
 - b. Cari döneme ait gelir tablosu [veya gelir ve diğer kapsamlı gelir tablosu (veya gelir tablosu ve diğer kapsamlı gelir tablosu)] ve önceki döneme ait karşılaştırmalı gelir tablosu,
 - c. Cari döneme ait özkaynak benzerlerine ilişkin gelir ve dağıtım tablosu,
 - d. Cari döneme ait nakit akış tablosu ve önceki döneme ait karşılaştırmalı nakit akış tablosu,
 - e. Cari döneme ait ortaklara ait özkaynaklar değişim tablosu ve açılış bakiyelerinde yapılacak düzeltmeleri gösteren önceki döneme ait karşılaştırmalı ortaklara ait özkaynaklar değişim tablosu ve
 - f. Cari döneme ait yönetilen bilanço dışı varlıklar tablosu ve açılış bakiyelerinde yapılacak düzeltmeleri gösteren önceki döneme ait karşılaştırmalı yönetilen bilanço dışı varlıklar tablosu.
20. Kuruluşun FFMS'ler kapsamında hazırlayacağı ilk finansal tabloların dipnotları aşağıdaki bilgilere ilişkin açıklamalar içerir:
 - a. Finansal tablolar üzerinde etkilere sahip olan önceki finansal raporlama çerçevesi ile FFMS'ler arasındaki önemli farklılıklara ilişkin açıklayıcı bilgiler,
 - b. Önceki finansal raporlama çerçevesinden FFMS'lere geçişin finansal tablolar üzerindeki etkilerinin özet şeklinde açıklaması,

¹ Tercih edilen seçeneğe göre cari dönem açılış tablosu veya karşılaştırmalı dönemin açılış tablosu.

- c. Önceki finansal raporlama çerçevesinden FFMS'lere geçişten kaynaklanan kâr dağıtımına, kâr dengeleme yedekleri ve yatırım riski yedekleri politikalarına ve yatırım hesaplarındaki bakiyelere ilişkin etkilere dair açıklamalar,
 - d. Kuruluşunun ve bağlı kuruluşlarının faaliyetlerinde Fikhî ilkelere uygun olmayan faaliyetlerinin Fikhî ilkelere uygunluğu sağlamak için oluşturulan plan ve stratejiye dair açıklamalar,
 - e. Fikhî ilkelere uygun olmayan varlık, yükümlülük, gelir, diğer kapsamlı gelir, gider, diğer finansal taahhütler ve şarta bağlı kalemlerin yeterli düzeyde ön plâna çıkarıldığı açıklamalar ve
 - f. Takip edilen Fikhî ilkelere uygun olmayan faaliyetlere veya bu faaliyetler sonucunda geçmiş yıllar kârları/zararlarına veya sadaka fonlarına aktarımlarda yapılan her türlü düzeltmeye ilişkin Fikhî ilkelere ve kurallara uygun olarak yapılan açıklama.
21. Kuruluşun FFMS'lere geçişten kaynaklanan etkileri karşılaştırılabilir en erken dönemden itibaren uygulamayı seçmesi durumunda 20'nci paragraftaki hükümler, 7 (a) ve 19 (a) paragraflarında yer alan hükümlere uygun olarak sunulan karşılaştırmalı bilgiler için de uygulanır.

Ara dönem finansal tablolar

22. Kuruluşun FFMS'lerin ilk kez uygulandığı raporlama döneminde ara dönem finansal raporlama yapması durumunda; 5'inci, 18'inci ve 21'inci paragraflarda yer alan hükümler ara dönem finansal raporların raporlanmasında ve sunumunda uygulanmaz.

Yürürlük tarihi

23. Bu Standart, 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

24. Bu Standart, "Faizsiz Finans Muhasebe Rehberi 1: Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarının Faizsiz Finans Kuruluşları Tarafından İlk Kez Uygulanması"nın yerini alır.

KURUL KARARI

Karar No: 75935942-050.01.04 – [01/7416]

Karar Tarihi: 30/12/2021

Konu: FFMS 32 İcâre Standardının Yayınlanması

660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9’uncu maddesi uyarınca; Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarının mevzuatımıza kazandırılması amacıyla, “Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 8: İcâre ve İcâre Muntehiye Bitimlik”in yerini almak üzere *“Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 32: İcâre”* standardının yayınlanmasına karar verilmiştir.

Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 32

İcâre

Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 32

İcâre

Standardın Amacı

1. Bu standardın amacı, faizsiz finans kuruluşlarının (kuruluşlar) kiraya veren veya kiracı olarak gerçekleştirdiği İcâre işlemlerinin (farklı İcâre Muntehiye Bittemlik türlerini de içeren varlık İcâresi dâhil) sınıflandırılması, muhasebeleştirilmesi, ölçülmesi, sunulması ve açıklanmasına ilişkin ilkeleri belirlemektir. Kuruluşlar bu standardı; sözleşmelerin hüküm ve koşulları ile ilgili tüm durum ve şartları dikkate alarak tutarlı bir biçimde uygular.

Kapsam

2. Bu standart, 3'üncü paragrafta belirtilenler hariç olmak üzere, kiraya veren veya kiracı açısından tüm İcâre işlemlerinin (İcâre Muntehiye Bittemliği (İcâre MBT) de içeren varlık İcâresi dâhil) muhasebeleştirilmesi ve raporlanmasında uygulanır.
3. Bu standart, aşağıda belirtilenlerin muhasebeleştirilmesinde uygulanmaz:
 - a. Başka bir FFMS uyarınca muhasebeleştirilen İcâreye dayalı Sukuk,
 - b. Doğal kaynakların aranması, çıkarılması, toplanması, başka şekillerde kullanılması ve satılmasına ilişkin İcâre işlemleri ve
 - c. Fikri mülkiyet hakları ve ayrılabilir haklar da dâhil olmak üzere profesyonel hizmet alımı ve diğer hizmet esaslı sözleşmelerle (maddi duran varlıkları içermeyen) işe alım/iş sözleşmelerini de kapsayan hizmet esaslı İcâre işlemleri.

Tanımlar

4. Bu standardın yorumlanması ve uygulanması amacıyla aşağıdaki tanımlar yapılmıştır:
 - a. Bileşik varlık: Oransal mülkiyet ve kullanım hakkının aynı varlıkta birlikte bulunduğu farklı İcâre MBT biçimleri veya kademeli devir ile İcâre MBT'ye konu olan dayanak varlıktır.

- b. Fiili başlama tarihi: Kiraya verenin dayanak varlığı, istencin amaç ve kullanıma uygun koşullarda kiracının kullanımına sunduğu tarihtir.
- c. Sözleşme: İki veya daha fazla taraf arasında yapılan, hukuken icra edilebilir hak ve mükellefiyetler doğuran bir anlaşmadır.
- d. Kontrol: Bir kuruluşun, aşağıdaki koşulların her ikisini de uygun bir biçimde ycrine getirdiğinde, ilgili varlık veya işletmenin sahipliğinden kaynaklanan tüm risk ve getirilere önemli ölçüde sahip olduğu kabul edilir ve kuruluş o varlık veya işletmeyi kontrol eder:
- Bu varlık veya işletmelerle olan ilişkisinden kaynaklı değişken getirilere (olumlu veya olumsuz) doğrudan maruz kalması veya bu getiriler üzerinde hak sahibi olması ve
 - Bu varlık veya işletmeler üzerinde sahip olduğu güç sayesinde bu getirileri etkileme kabiliyetine sahip olması.
- e. Ertelenmiş İcâre gideri: Brüt İcâre yükümlülüğü ve kullanım hakkı varlığının esas maliyeti arasındaki farktır.
- f. Azalan Müşâreke (mülk şirketi) İcâresi: Aşağıdaki hususlardan oluşan, “aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre Müntehiye Bittelik” işlemine benzer karma bir İcâre ürünüdür:
- Anlaşılmış oranlar çerçevesinde iki tarafın bir maddi duran varlığın mülkiyetini paylaştığı ortak mülkiyet (bu varlıkla ilgili ortak iş yapma niyeti olmadan),
 - Ortak maliklerden birinin, ilgili maddi duran varlığın mülkiyetini tamamen devralana kadar (bu kapsamdaki her işlem satış işlemi olarak gerçekleşir) diğer ortak malikin oransal payını dönemsel taksitler halinde satın almak için taahhütte bulunması ve
 - Ortak maliklerden birinin (kiraya veren) varlıktaki oransal payını diğer ortak malike (kiracıya) kiraladığı ayrı bir İcâre sözleşmesi.

- g. Etkin getiri oranı yöntemi (etkin kâr oranı yöntemi): Varlık veya ortaklıktan elde edilen gelirin, eşit oranda ve hakkaniyetli biçimde bu varlık veya ortaklığın devamından doğması beklenen faydanın sözleşme süresi (veya beklenen kullanım süresi) boyunca dağıtılması yöntemidir. Bu yöntem gelecekte beklenen zararlar hariç tutarak ve tüm sözleşme şartlarını (veya en iyi beklentileri) dikkate alarak tüm nakit akışlarını dâhil ederek varlık veya ortaklıktan doğan nakit akışlarını tek tip bir getiri oranı üzerinden dağıtır. Esas sözleşmenin bir parçası veya sözleşmenin düzenlenmesi için gerekli yardımcı giderlerden olduğu ölçüde ödencen veya alınan her türlü ücret, işlem giderleri, primler veya iskontolar nakit akışlarına dâhil edilir.
- h. Gerçeğe uygun değer: Ölçüm tarihinde piyasa katılımcıları arasında karşılıklı pazarlık ortamında bir varlığın satılması sonucunda alınacak veya bir yükümlülüğün devri için ödenecek tutardır.
- i. Sabit İcâre ödemeleri: İcâre süresi boyunca kiracının dayanak varlığın kullanım hakkı karşılığında kiraya verene ödediği sabit ödemeler olup, değişken İcâre ödemelerini içermemekle birlikte özü itibarıyla sabit İcâre ödemelerini de kapsar.
- j. Forward İcâre: Kiraya verenin, üzerinde anlaşılan şartlara göre belirsiz (ve bazen de o anda mevcut olmayan) bir varlığı kiracıya verme taahhüdünün yer aldığı bir İcâre sözleşmesidir.
- k. Güvence bedeli (Hamişü'l-Ciddiyet): Bir tarafın diğer tarafa sözleşmenin ifa edilmesi ya da vaadin yerine getirileceğine ya da bir işlemin tamamlanacağına dair teminat olarak verdiği tutardır.
- l. İcâre: Anlaşılan bir bedel karşılığında kiraya verenin (dayanak varlığın sahibi) kiracıya belli bir süre için varlığın (dayanak varlık) sağladığı kullanım hakkını devreden sözleşme veya sözleşmeye bağlı düzenlemenin bir parçasıdır. İcâre üç ana unsurdan oluşur:
- Teklif ve kabulden oluşan şekil şartı,
 - Kiraya veren ve kiracı olmak üzere iki taraf ve
 - İcâre ödemesini ve hizmetin sağladığı faydayı içeren İcâre sözleşmesinin konusu.

- m. İcâre sözleşmesinin tadili: İcârenin başlangıçtaki şart ve koşullarının bir parçası olmayan bir hususta İcârenin kapsamında veya bedelinde tarafların karşılıklı rızası ile yapılan değişikliktir (örneğin bir veya birden fazla dayanak varlığın kullanım hakkının eklenmesi veya feshedilmesi veya sözleşmedeki İcâre süresini kısaltacak veya uzatacak şekilde sözleşmenin değiştirilmesi).
- n. İcâre Müntehiye Bittemlik (İcâre MBT): İcâre sözleşmesine ek olarak ya İcâre süresinin sona ermesinden sonra ya da İcâre süresi boyunca aşamalı olarak dayanak varlığın mülkiyetinin devredilmesi vaadini içeren karma bir İcâre düzenlemesidir. Bu durumda mülkiyetin devri satış veya hibe yoluyla ya da İcâre sözleşmesinden bağımsız bir dizi satış işlemi yoluyla gerçekleşir.
- o. İcâre ödemeleri (Ücret): Bir varlığın sağladığı intifa hakkının (kullanım hakkının) devri karşılığında kiracının kiraya verene ödemesi gereken bedeli temsil eder ve özü itibarıyla sabit İcâre ödemelerini de içeren sabit İcâre ödemeleri ile değişken İcâre ödemelerini kapsar. Ancak, mülkiyetin veya oransal mülkiyetin devri için toplu ödeme, aşamalı ödeme veya kalıntı değer teminatı şeklinde ödenen ya da ödeneceği taahhüt edilen bedelleri kapsamaz.
- p. İcâre süresi: İcâre sözleşmesinin kapsadığı bağlayıcı dönem ile makul şekilde gerçekleşmesi beklenen ihtiyari dönemlerdir (bakınız 13'üncü paragraf).
- q. Başlangıçtaki doğrudan maliyetler: Sadece ve zorunlu olarak İcâre işleminin gerçekleştirilmesi amacıyla ödenmesi gereken, bir İcâre işleminin gerçekleştirilmesinden doğan ek giderlerdir. Bu giderlere örnek olarak fizibilite çalışması, kredi değerlemesi veya belgelendirme gibi kiraya verenin ödemesi gereken giderler verilebilir. Bu giderler içerisinde İcâre MBT işlemi gerçekleştiren üretici kiraya veren veya satıcı kiraya verenin ödemesi gereken yasal düzenlemelerden doğan giderler yer almamaktadır.
- r. Özü itibarıyla sabit İcâre ödemeleri: Şeklen değişkenlik içerebilen fakat dayanak varlığın satışına veya mülkiyetinin devrine karşı herhangi bir koşul içermemekle birlikte kaçınılmaz bir şekilde ödenecek olan İcâre ödemeleridir.

- s. Kiracı: İcâre sözleşmesinde anlaşılan bedel karşılığında dayanak varlığın kullanım hakkını belli bir süre için elde eden taraftır.
- t. Kiraya veren: İcâre sözleşmesinde anlaşılan bedel karşılığında dayanak varlığın kullanım hakkını belli bir süre için devreden taraftır.
- u. Ekonomik açıdan dezavantajlı taahhüt: İlgili taahhüt kapsamında mükellefiyetleri karşılamak için harcanması kaçınılmaz olan masrafların elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları aştığı taahhüttür.
- v. Faaliyet İcâresi: Dayanak varlığın mülkiyetinin İcâre süresinin sonunda kiracıya geçeceğine dair bir seçeneğin olmadığı bir İcâre türüdür.
- w. Kullanım hakkı varlıklarının kalıntı değeri (Kiracı açısından): 37'nci paragraf uyarınca hesaplanan ve kullanım hakkı varlıkları için geri kazanılması beklenen tutardır.
- x. Dayanak varlıkların kalıntı değeri (Kiraya veren açısından): Beklenen elden çıkarma maliyetleri düşüldükten sonra bu varlıklardan faydalı ömürleri sonunda elde edilmesi beklenen net tutardır. Dayanak varlıkların kalıntı değeri İcârenin başlangıcında tahmin edilir.
- y. Kullanım hakkı varlığı (intifa hakkı varlığı): İcârenin süresi içerisinde dayanak varlığa (normalde bir maddi duran varlık) ilişkin kiracının yasal olarak uygulanabilir kullanım (veya varlığın sağladığı intifa hakkını kontrol etme) hakkını temsil eden bir maddi olmayan duran varlık çeşidi olup, bu standardın uygulanması amacıyla 'bileşik varlığı' da kapsar.
- z. Kısa vadeli İcâre: Başlangıç tarihi itibarıyla İcâre süresinin 12 ay veya daha az olduğu faaliyet İcâresidir.
- aa. Alt İcâre: Bir varlığın edinilmiş kullanım hakkının kiracı ('aracı kiraya veren') tarafından üçüncü bir tarafa bağımsız bir İcâreye dayalı olarak devredildiği İcâre işlemidir. Bu işlemde esas kiraya veren ile kiracı arasındaki başlangıçtaki İcâre sözleşmesi ('esas İcâre') yürürlükte kalmaya devam eder.

- bb. Dayanak varlık: İcâre sözleşmesinin konusu olan ve kullanım hakkının kiraya verenden kiracıya devredildiği varlıktır.
- cc. Faydalı ömür: Bir varlığın kullanılması beklenen süre veya ilgili varlıktan elde edilmesi beklenen üretim sayısı ya da benzeri üretim birimidir.
- dd. İntifa hakkı: Varlığı kullanma veya varlıktan faydalanma hakkı ve bu varlıktan doğan fayda veya kârı elde etme hakkından oluşan, mülkiyetle ilgili iki hakkı da kapsayan yasal olarak uygulanabilir sınırlı bir haktır.
- ee. Değişken İcâre ödemeleri: İcâre süresi boyunca dayanak varlığın kullanım hakkı için kiracı tarafından kiraya verene yapılan, zamanın geçmesine bağlı olarak meydana gelenler dışında kalan ve fiili başlama tarihinden sonra meydana gelen durum veya şartlardaki değişiklikler nedeniyle değişiklik gösteren ödemelerdir. (bakınız 26'ncı paragraf).

İcârenin tanımlanması ve ayrıştırılması

5. Kuruluş, sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin İcâre sözleşmesi olup olmadığını veya İcâre işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, üzerinde anlaşılan bir bedel karşılığında belli bir süre için tanımlanan bir varlığın kullanımını (kontrolü değil) devretmesi durumunda bu sözleşme, bir İcâre sözleşmesidir veya İcâre işlemi içerir. Uygulanabilir olduğu durumlarda, sözleşmede bahsi geçen süre sadece zaman aşımı faktörü üzerinden değil kullanım faktörü üzerinden de kararlaştırılabilir.
6. Kuruluş, sözleşmenin İcâre sözleşmesi olup olmadığını veya İcâre işlemi içerip içermediğini sadece sözleşmenin hüküm ve koşulları değiştirilmesi durumunda yeniden değerlendirir.

İcâre sözleşmesi içerisindeki bileşenlerin ayrıştırılması

7. Kuruluş, 10'uncu paragrafta belirtilen kolaylaştırıcı uygulamadan faydalanmaması durumunda, İcâre sözleşmesi olan veya İcâre içeren bir sözleşme söz konusu olduğunda sözleşmedeki her bir İcâre bileşenini sözleşmedeki İcâre niteliği taşımayan bileşenlerden (örneğin; hizmet bedeli, bakım giderleri, fason üretim giderleri vs.) ayrı şekilde İcâre olarak muhasebeleştirir.

8. Kiracı, 10'uncu paragrafta belirtilen kolaylaştırıcı uygulamadan faydalanmaması durumunda, İcâre dışı bileşenleri muhasebeleştirirken ilgili FFMS'yi uygulayarak veya böyle bir standardın olmaması durumunda benimseyeceği muhasebe politikasının Fikhî ilke ve kurallara uygun olması şartıyla genel kabul görmüş muhasebe ilkelerinden faydalanır.

Kiracı

9. Kiracı, bir İcâre bileşeni ile bir veya daha fazla ilave İcâre bileşeni veya İcâre niteliği taşımayan bileşen içeren sözleşmeler için sözleşmede yer alan bedeli, İcâre bileşenin tahmini nispi tek başına fiyatı ile İcâre niteliği taşımayan bileşenlerin tahmini toplam tek başına fiyatını esas alarak her bir İcâre bileşenine dağıtır.
10. Alternatif olarak kiracı, dayanak varlığın sınıfına göre İcâre niteliği taşımayan bileşenleri İcâre bileşenlerinden ayırmamayı, bunun yerine her bir İcâre bileşenini ve onunla ilişkili olan İcâre niteliği taşımayan bileşenleri tek bir İcâre bileşeni olarak muhasebeleştirmeyi tercih edebileceği kolaylaştırıcı uygulamayı kullanabilir.

Kiraya veren

11. Kiraya veren, bir İcâre bileşeni ile bir veya daha fazla ilave İcâre bileşeni veya İcâre niteliği taşımayan bileşen içeren sözleşmeler için sözleşmede yer alan bedeli, tahmini nispi tek başına fiyat esasına dayanarak tüm İcâre bileşenlerini ve İcâre niteliği taşımayan bileşenlere (sözleşmede tanımlanan edim yükümlülüğü) dağıtır. Farklı İcâre bileşenlerinin benzer özellik göstermesi durumunda kiraya veren aynı şekilde bu bileşenleri tek bir İcâre bileşeni olarak değerlendirmeyi tercih edebilir.

İcârenin sınıflandırılması

12. Kuruluş ister kiraya veren ister kiracı konumunda olsun gerçekleştirdiği tüm İcâre işlemlerini aşağıdaki şekilde sınıflandırır:
- Faaliyet İcâresi (bakınız paragraf 4(v)),
 - Aşağıdaki şekillerde gerçekleşebilen İcâre Müntehiye Bittemlik (MBT) (bakınız paragraf 4(n)),

- i. Mülkiyetin İcâre süresi sonunda satış veya hibe yoluyla devredilmesinin beklendiği İcâre MBT veya
- ii. Mülkiyetin İcâre süresi sonunda aşamalı olarak devredildiği İcâre MBT (azalan Müşâreke İcâresi dâhil).

İcâre süresi

13. Kuruluş, ister kiraya veren ister kiracı konumunda olsun, sözleşmeden doğan bağlayıcı süreyi (üretim veya tüketim birimleri cinsinden de ifade edilebilecek) ve opsiyon olarak tanınan hakların kullanılacağına makul olarak beklendiği süreleri kapsayan İcâre süresini aşağıdaki hususları da içerecek şekilde belirler:
 - a. Kiracının bu opsiyonu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda İcârenin uzatılması opsiyonu (İcâreyi uzatma opsiyonunun kapsadığı süre) veya
 - b. Kiracının bu opsiyonu kullanmayacağından makul ölçüde emin olması durumunda, İcârenin sonlandırılması opsiyonu (İcâreyi sonlandırma opsiyonunun kapsadığı süre).

Uzatma (sonlandırmama dâhil) seçeneklerinin uygulanma olasılığının değerlendirilmesi

14. Kuruluş, 13(a) veya 13(b) paragraflarındaki hükümler uyarınca İcâre süresinin uzatılma olasılığını değerlendirirken, aşağıdaki hususlar da dâhil olmak üzere böyle bir uzatma için ekonomik teşvik oluşturan ilgili tüm durum ve şartları dikkate alır:
 - a. Piyasa koşullarıyla karşılaştırılmak suretiyle opsiyona bağlı dönemlere ilişkin sözleşmede yer alan hüküm ve koşullar, örneğin:
 - i. Opsiyona bağlı herhangi bir dönemdeki İcâre ödemelerinin tutarı,
 - ii. Sonlandırma cezalarından ve satın alma taahhütlerinden kaynaklanan ödemeler gibi her türlü değişken İcâre ödemelerinin veya diğer şarta bağlı ödemelerin tutarı ve

- iii. Opsiyona bağlı dönemlerden sonra kullanılabilen her türlü opsiyona ilişkin hüküm ve koşullar (örneğin, bir uzatma süresinin sonunda, hâlihazırda piyasa fiyatlarının altında kalan bir fiyattan kullanılabilen bir satın alma opsiyonu veya hibe yoluyla varlığın devredilmesi).
 - b. Sözleşme süresi boyunca dayanak varlıklar için yapılan veya yapılması beklenen ve kiracının İcâreyi uzatma veya sonlandırma opsiyonu ya da dayanak varlığı satın alma opsiyonu kullanılabilir hale geldiğinde kiracıya önemli ekonomik yarar sağlaması beklenen dayanak varlığa ilişkin önemli iyileştirmeler (özel maliyetler),
 - c. Dayanak varlığın sözleşmede belirtilen bir duruma veya konuma getirilmesiyle ilgili maliyetler dâhil olmak üzere, müzakere maliyetleri, yeniden yerleştirme maliyetleri, kiracının ihtiyaçlarına uygun başka bir dayanak varlık tanımlanmasına ilişkin maliyetler, kiracının faaliyetlerine yeni bir varlık eklenmesinden kaynaklanan maliyetler veya sonlandırma cezaları ve benzer maliyetler gibi İcârenin sonlandırılmasıyla ilgili maliyetler,
 - d. Dayanak varlığın, özel amaçlı bir varlık olup olmadığı, konumu ve uygun alternatiflerin varlığı gibi hususlar dikkate alındığında, dayanak varlığın kiracının faaliyetleri açısından önemi ve
 - e. Opsiyonun kullanımının şarta bağlı olması (başka bir ifadeyle opsiyonun, yalnızca bir veya birkaç şartın karşılanması durumunda kullanılabilmesi) ve bu şartların gerçekleşme ihtimali.
15. Genel olarak, aşağıdaki koşulların yerinc getirilmesi halinde kiracının uzatma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olduğu düşünülür:
- a. İcâreyi uzatma veya sonlandırma opsiyonunun, kiracının diğer opsiyonu kullanması durumunda ödeyeceği miktarla aşağı yukarı aynı miktarı ödeyeceği bir veya daha fazla sözleşme özelliğiyle (örneğin satın alma taahhüdü) birleştirilmesi,
 - b. Ekonomik olarak genellikle daha uygulanabilir olmasından dolayı İcârenin bağlayıcı süresinin çok kısa olması ve

c. Kiracının belirli türdeki varlıkları genel olarak kullanma süresine ilişkin geçmiş uygulamaları (ister İcâre kapsamında olsun isterse mülk sahibi olarak olsun) ve bu uygulamaların ekonomik nedenleri, bu opsiyonun kullanılmasının ekonomik olarak daha uygulanabilir ve kiracının geçmiş uygulamaları ile uyumlu olup olmadığını belirler.

16. Kiracının uzatma opsiyonlarını kullanmak için beyan ettiği niyet ile İcâre süresinin uzatılmasıyla ilgili makul kesinlik sağlandığına dair aksi ispat edilene kadar geçerli bir ön kabul söz konusudur.

İcâre süresinin sonradan yeniden değerlendirilmesi

17. Kiracı,

a. Kendi kontrolünde olan ve

b. Daha önce İcâre süresini belirlerken dikkate almadığı bir opsiyonu kullanacağından ya da daha önce İcâre süresini belirlerken dikkate aldığı bir opsiyonu kullanmayacağından makul ölçüde emin olup olmamasını etkileyen

önemli bir olayın veya koşullarda önemli bir değişikliğin meydana gelmesi durumunda, uzatma opsiyonunu kullanacağından veya sonlandırma opsiyonunu kullanmayacağından makul ölçüde emin olup olmadığını yeniden değerlendirir.

18. Kuruluş, sözleşmeden doğan bağlayıcı süre veya opsiyon olarak tanınan hakların kullanılacağına makul olarak beklendiği sürelerde bir değişiklik olursa İcâre süresini revize eder. İcâre süresi aşağıdaki gibi durumlarda revize edilir:

a. Kiracının, kuruluşun daha önce İcâre süresini belirlerken dikkate almadığı bir opsiyonu kullanması,

b. Kiracının, kuruluşun daha önce İcâre süresini belirlerken dikkate aldığı bir opsiyonu kullanmaması,

c. Kiracının, kuruluşun daha önce İcâre süresini belirlerken dikkate almadığı bir opsiyonu sözleşme gereği kullanmasını zorunlu tutan bir olayın meydana gelmesi veya

- d. Kiracının, kuruluşun daha önce İcâre süresini belirlerken dikkate aldığı bir opsiyonu sözleşme gereği kullanmasını engelleyen bir olayın meydana gelmesi.

Kiracının muhasebeleştirme ve finansal raporlama yükümlülükleri

İlk ölçüm

Avans İcâre ödemeleri

19. Fili başlama tarihinden önce kiracının avans olarak ödediği her türlü İcâre ödemesi “avans İcâre ödemesi” olarak muhasebeleştirilir ve sunulur.
20. İcâre süresi başladıktan ve brüt İcâre yükümlülüğü ile net İcâre yükümlülüğü belirlendikten sonra avans İcâre ödemeleri brüt İcâre yükümlülüğünden mahsup edilir.

İlk ölçüm

21. Kiracı, fiili başlama tarihinde aşağıdakileri muhasebeleştirir:
- Kullanım hakkı (intifa hakkı) varlığını ve
 - Aşağıdaki bileşenlerden oluşan net İcâre yükümlülüğünü:
 - Brüt İcâre yükümlülüğü,
 - Ertelenmiş İcâre gideri (yükümlülük düzenleyici hesap olarak gösterilir).

Kullanım hakkı varlığının ilk ölçümü

22. Kiracı, fiili başlama tarihinde kullanım hakkı varlığını maliyeti üzerinden ölçer.
23. Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:
- Kullanım hakkı varlığının “esas maliyeti” (31’inci veya 32’nci paragraflarda belirlendiği şekliyle),
 - Kiracı tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler ve
 - Söküm veya hizmetten çıkarma maliyetleri.¹

¹ Söküm veya hizmetten çıkarma maliyetleri gerekli Fikhî onayların alınması şartıyla genel kabul görmüş muhasebe ilkelere uyarınca muhasebeleştirilir.

İcâre yükümlülüğünün ilk ölçümü

24. Brüt İcâre yükümlülüğü, İcâre süresi içerisinde ödenecek toplam İcâre bedelinin brüt tutarı olarak başlangıçta muhasebeleştirilir.
25. Fiiili başlama tarihinde, İcâre yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen toplam İcâre ödemeleri, dayanak varlığın İcâre süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak aşağıdaki ödemelerden oluşur:
 - a. Sabit İcâre ödemelerinden teşvik alacaklarının düşülmesiyle bulunan tutar,
 - b. İlk ölçümü İcârenin başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken İcâre ödemeleri (bakınız 4(ee) ve 26'ncı paragraflar) ve
 - c. İcâre süresinin kiracının İcâreyi sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, Fikhî hükümlere tabi olarak İcârenin sonlandırılmasına ilişkin varsa ilave İcâre ödemeleri.
26. Değişken İcâre ödemeleri belli bir endeks veya orana bağlı olan İcâre ödemeleridir. Değişken İcâre ödemelerine; tüketici fiyat endeksine bağlı olan ödemeler, finansal piyasaya veya düzenleyici gösterge oranına bağlı olan ödemeler ya da piyasa İcâre bedellerindeki değişiklikleri yansıtacak şekilde değişen ödemeler örnek olarak verilebilir. Değişken İcâre ödemeleri ayrıca; ilave hizmetler sunduktan veya önemli bakım ve onarım hizmetlerinden sonra talep edilen ilave İcâre ödemeleri gibi belli kalemlere bağlı ilave İcâre ödemelerini de içerir.

Aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT için dikkate alınması gereken özel hususlar

27. Oransal mülkiyet ve kullanım hakkının aynı varlık için birlikte söz konusu olduğu aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT veya başka bir İcâre MBT türü söz konusu olduğunda, kiracı aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT kapsamında bileşik varlığı aşağıdaki hususları oransal biçimde kapsayacak şekilde muhasebeleştirir:
 - a. Varlığın kullanım hakkı ve
 - b. Maddi duran varlığın mülkiyeti.

28. Aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT kapsamındaki bileşik varlık bu Standart hükümlerine uygun olarak varlığın kullanım hakkına benzer şekilde muhasebeleştirilir.

Ertelenmiş İcâre gideri

29. Ertelenmiş İcâre gideri, brüt İcâre yükümlülüğü ile kullanım hakkı varlığının esas maliyeti arasındaki farktır. Ertelenmiş İcâre gideri, başlangıçta ertelenmiş İcâre gideri hesabı kullanılarak ertelenir.
30. Ertelenmiş İcâre gideri hesabı ilgili yükümlülüğü düzenleyici hesap olarak sunulur.

Kullanım hakkı varlığının esas maliyeti

Dayanak varlık maliyeti yöntemi

31. Fiili başlama tarihinde, kullanım hakkı varlığının esas maliyeti (faaliyet İcâresi hariç) aşağıdakilerden oluşur:
- Aşağıda yer alan tutarlardan biri:
 - Eğer kiracı tarafından özellikle ilgili İcâre işlemi için edinilmişse dayanak varlığın maliyeti veya
 - Kiracı tarafından özellikle ilgili İcâre işlemi için edinilmemişse veya kiracı maliyeti bilmiyorsa dayanak varlığın fiili başlama tarihindeki gerçeğe uygun değeri.
 - Eksi dayanak varlığın vadesindeki beklenen değeri (İcâre süresinin sonundaki değer). Bu değer aşağıdakilerden birisi olabilir:
 - İcâre süresinin sonunda devir işleminin gerçekleşeceği vaat edilen değer (hibe edilmesi bekleniyorsa değer sıfır alınır) veya
 - Vaat edilen bir değer yoksa İcâre süresinin sonunda dayanak varlığın beklenen gerçeğe uygun değeri.

Yükümlülük yöntemine dayalı tahmin

32. Yeterli bilgi olmaması sebebiyle (özellikle faaliyet icâresinde) kullanım hakkı varlığının esas maliyetinin 31'inci paragraf uyarınca dayanak varlık maliyet yöntemi çerçevesinde belirlenemediği durumda, ilgili esas maliyet benzer bir işlemde kullanım hakkı varlığı için ödenecek veya ödenmiş toplam bedelin (yani toplam İcâre ödemelerinin) gerçeğe uygun değerine dayalı bir tahminle belirlenebilir.

Sonraki ölçüm

Kullanım hakkı varlığının sonraki ölçümü

33. Fiili başlama tarihinden sonra, kiracı kullanım hakkı varlığını:
- Maliyet,
 - Eksi - Birikmiş amortisman,
 - Eksi - birikmiş değer düşüklüğü zararları,
 - Artı/eksi - 44 ila 46'ncı paragraflarda belirtilen şekilde İcârenin değiştirilmesi veya yeniden değerlendirilmesinin etkilerine göre yapılan düzeltmeler.
- üzerinden ölçer.

Kullanım hakkı varlığının amortismanı

34. Kiracı, kullanım hakkı varlığını, fiili başlama tarihinden İcâre süresinin sonuna denk gelen kullanım hakkı varlığının faydalı ömrünün sonuna kadar amortismanına tabi tutar.
35. Kullanım hakkı varlığının amortismanına tabi tutarı, kullanım hakkı varlığının sunduğu faydalardan yararlanılma biçimini yansıtacak şekilde sistematik olarak dağıtılır.
36. Amortismanına tabi tutar, kullanım hakkı varlığından eğer varsa kalıntı değeri düşülerek belirlenir.
37. Kullanım hakkı varlığının kalıntı değeri aşağıdakilere eşittir:
- Aşağıdaki durumlarda kalıntı değeri sıfır kabul edilir:
 - Faaliyet İcâresi,

- ii. İcâre süresinin sonunda gerçeğe uygun değeri üzerinden satılan İcâre MBT veya
 - iii. 37(c) paragrafında belirtilen koşulu karşılamayan bir İcâre MBT.
- b. Aşamalı devir ile İcâre MBT söz konusu olduğunda İcâre süresinin sonunda tahmin edilen “dayanak varlığın kalıntı değeri” veya
 - c. Dayanak varlığın mülkiyetinin kiracıya devri opsiyonunun alım veya hibe yolu ile gerçekleşeceği ihtimali yüksek ise, İcâre süresinin sonunda satış veya hibe yoluyla gerçekleşen İcâre MBT söz konusu olduğunda, İcâre süresinin sonunda (eğer varsa) vaat edilen alış fiyatından düşülmüş tahmini “dayanak varlığın kalıntı değeri”.

Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğü

38. Kiracı, kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını belirlemek ve tespit edilen her türlü değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirme için FFMS 30 “Değer Düşüklüğü, Kredi Zararları ve Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Taahhütler” hükümlerini uygular. Değer düşüklüğü testinde 37(c) paragrafı hükümleri uyarınca varlığın tahmini kalıntı değeri de dikkate alınır.
39. Kiracı, İcâre süresinin sona ermesinden sonra dayanak varlığı satın alma vaadi veya aşamalı devir üzerinden varlığı devralma vaadine ilişkin taahhüdü varsa, bu taahhüdün niteliği gereği ekonomik açıdan dezavantajlı olup olmadığını değerlendirir. Söz konusu taahhüdün ekonomik açıdan dezavantajlı olması durumunda, FFMS 30 “Değer Düşüklüğü, Kredi Zararları ve Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Taahhütler” uyarınca muhasebeleştirme yapar.

İcâre yükümlülüğünün sonraki ölçümü

40. Fiili başlama tarihinden sonra, kiracı net İcâre yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:
 - a. Yapılan İcâre ödemelerini yansıtacak şekilde brüt İcâre yükümlülüğünün defter değerini azaltır,
 - b. Ertelenmiş İcâre giderini itfa etme yoluyla, İcâre yükümlülüğünün getirisini yansıtacak şekilde net defter değerini artırır ve

- c. Yeniden değerlendirme, değişiklik, İcâre sözleşmesi değişikliği veya revize edilmiş İcâre ödemeleri söz konusu olduğunda bu durumların etkilerini yansıtmak için defter değerini yeniden ölçer.
41. İcâre yükümlülüğünün defter değerinin yeniden ölçülmesinin (40(c) paragrafı uyarınca) etkisi; 44'üncü, 45'inci veya 46'ncı paragraflarda belirtilen hükümler geçerli değilse, ertelenmiş İcâre giderindeki bir değişiklik olarak muhasebeleştirilir.
42. Ertelenmiş İcâre gideri, İcâre süresi ile orantılı bir şekilde kâr/zarara yansıtılarak itfa edilir. Birçok İcâre işlemi için İcâre süresi ile orantılı olarak amortismanına tabi tutmada uygun yöntemin etkin getiri oranı yöntemi olduğuna dair aksi ispat edilebilir bir ön kabul söz konusudur.
43. Fiili başlama tarihinden sonra kiracı, başka bir varlığın (örneğin stoklar, maddi duran varlıklar, İstisnâ varlıkları vb.) defter değerine dâhil edilmemiş olmaları durumunda, aşağıdaki maliyetleri kâr veya zarara yansıtır:
- Ertelenmiş İcâre giderinin itfası ve
 - Ortaya çıkmasına neden olan olay veya koşulun meydana geldiği dönemde İcâre yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilmeyen değişken İcâre ödemeleri.

İcâre sözleşmelerinde yapılan değişiklikler

İcâre süresinde veya gelecekteki İcâre ödemelerinde yapılan değişiklikler

44. Fiili başlama tarihinden sonra kiracı, kullanım hakkı varlığında değişiklik yapmaksızın (varlığın faydalı ekonomik ömründeki değişiklikler hariç) İcâre süresi veya gelecekteki İcâre ödemelerinde yapılan değişiklikleri aşağıdaki şekilde muhasebeleştirir:
- İcâre süresindeki değişiklikler - Kullanım hakkı varlığı, İcâre yükümlülüğü ve ertelenmiş İcâre gideri yeniden hesaplanır ve düzeltilir veya
 - Sadece gelecekteki İcâre ödemelerindeki değişiklikler (örneğin bu İcâre ödemelerini belirlemek için kullanılan bir endeks veya gösterge oranındaki değişiklikten dolayı oluşan değişiklikler) - Kullanım hakkı varlığını etkilemeden sadece İcâre yükümlülüğü ve ertelenmiş İcâre gideri yeniden hesaplanır.

Kullanım hakkı varlığındaki değişiklikler: yeni İcâre bileşeni

45. Aşağıdaki koşulların her ikisinin birden yerine getirilmesi durumunda, kiracı açısından, bir İcâre değişikliği yeni bir İcâre bileşeni olarak değerlendirilerek ayrı bir İcâre olarak muhasebeleştirilir:
- Değişiklik neticesinde tanımlanabilir dayanak varlığın (varlıkların) kullanım hakkı ilaveten devrediliyorsa ve
 - İlave kullanım hakkı varlığına denk gelecek şekilde İcâre ödemeleri artıyorsa.

Kullanım hakkı varlığındaki değişiklikler: Önceki İcârenin finansal tablo dışı bırakılması ve yeni İcârenin muhasebeleştirilmesi

46. Eğer İcâredeki değişiklik 44'üncü ve 45'inci paragraflarda belirtilen koşulları karşılamıyorsa, kiracı yürürlük tarihi itibarıyla bu İcâreyi değiştirilmiş bir İcâre olarak ele alır ve yeni bir İcâre işlemi olarak muhasebeleştirir. Bundan dolayı kiracı İcâre yükümlülüğünü, ertelenmiş İcâre giderini ve kullanım hakkı varlığını sırasıyla yeni bir İcâre gibi yeniden hesaplar ve önceki İcâre işlemi ve bakiyeleri buna uygun şekilde finansal tablo dışı bırakır.

Dayanak varlıkla ilgili giderler

47. Fikhî ilkelere uygun olarak, sözleşmeye göre kiracının üstlenmesi gereken giderler de dâhil olmak üzere dayanak varlıkla ilgili yapılan faaliyet giderleri meydana geldikleri dönemde kiracı tarafından tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilir.
48. Kiracı, önemli tamir ve bakım, Tekâfül ve dayanak varlığın mülkiyetine dair diğer giderleri kiraya veren adına vekâleten üstlenmişse, bunları kiraya verenden alacak olarak kaydeder.

Muhasebeleştirme konusundaki muafiyetler ve kiracılar için basitleştirilmiş muhasebe yaklaşımı

49. Kiracı, İcârenin muhasebeleştirilmesi ve ölçümüne ilişkin 20 ilâ 48'inci paragraflarda yer alan hükümleri aşağıdaki durumlarda uygulamamayı tercih edebilir:
- Kısa vadeli İcârelerde (bakınız 51'inci ve 52'nci paragraflar) ve

- b. Dayanak varlığın düşük değerli olduğu İcâreler (bakınız 53'üncü ve 54'üncü paragraflar).

İcâre muafiyetleri için muhasebeleştirme

50. Muafiyet tanınan bir İcâre söz konusu olduğunda (49'uncu paragrafta belirlendiği gibi) kiracı İcâre ödemelerini aşağıdaki esaslardan birine göre gider olarak muhasebeleştirir:
- a. İcâre süresi boyunca doğrusal olarak veya
- b. Kiracının dayanak varlığın sunduğu faydalardan yararlanma biçimini daha iyi yansıttığı düşünülüyorsa, sistematik olarak.

Kısa vadeli İcâre

51. 49'uncu paragraf hükümleri uyarınca muafiyet tanınan kısa vadeli bir İcâre, İcârede değişiklik yapılması veya İcâre süresinde bir değişiklik söz konusu olduğunda yeni bir İcâre olarak kiracı tarafından tekrar değerlendirilir.
52. 49'uncu paragraf kapsamındaki muafiyet, benzer karakteristik özelliklere ve kullanıma sahip olan tüm dayanak varlık sınıfına uygulanır.

Düşük değerli İcâre

53. Bir İcâre işlemi için dayanak varlığın düşük değerde olduğu şeklinde değerlendirme yapılacaksa, bu tercih münferit olarak varlık veya İcâre işlemi bazında yapılır. Ancak grup/kombinasyon bazında yapılmaz. İcâre işlemi ne zaman yapıldığına bakılmaksızın dayanak varlığın değeri yeni halindeki değeri esas alınarak değerlendirilir.
54. 53'üncü paragrafta açıklanan tercih sadece, kiracı henüz elinde olmayan başka kaynaklara ihtiyaç duymadan veya başka varlıklara bağlı veya ilişkili olmaksızın varlığı münferiden kullanabilecekse geçerli olur.

Sunum ve açıklama

Sunum

55. Kiracı, kullanım hakkı varlığını ve net İcâre yükümlülüğünü finansal durum tablosunda sırasıyla “kullanım hakkı varlıkları” (“maddî duran varlıklar” ve “maddî olmayan duran varlıklar” arasında) ve bir yükümlülük şeklinde sunar.
56. Henüz fiilen başlamamış İcâre işlemlerine ilişkin ödenen avans İcâre ödemeleri alacak olarak sunulur.
57. Net İcâre gideri, aşağıdaki unsurları ayrı ayrı açıklayacak şekilde, kullanım hakkı varlığının kullanılma biçimine uygun olarak tek bir “faaliyet gideri” şeklinde kiracının gelir tablosunda sunulur:
 - a. Kullanım hakkı varlığının amortismanı,
 - b. Ertelenmiş İcâre giderinin itfası,
 - c. Değişken İcâre ödemeleri ve
 - d. İcâre değişiklikleri ve diğer düzeltmelerden kaynaklanan kazanç veya kayıp.

Açıklamalar

[Açıklama: Eğer İcâre gideri bir varlığın inşası/geliştirilmesi ile ilişkilendirilebiliyorsa, bu açıklamalar bu ilişkileri açıklarken yapılır]

58. FFMS 1 “Katılım Bankaları ve Faizsiz Finans Kuruluşlarının Finansal Tablolarında Genel Sunum ve Açıklama” uyarınca yapılması gereken açıklamalara ilave olarak, kiracı tarafından finansal tablolarda yapılması gereken asgari açıklamalar aşağıdaki gibidir:
 - a. Kiracının kiracı konumunda olduğu İcâre işlem türlerini gereğince açıklayacak şekilde İcâre ve İcâre MBT işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde benimsenen muhasebe politikaları,
 - b. Birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü düşüldükten sonra her bir varlık sınıfında sunulan kullanım hakkı varlıklarının tutarı ve eğer varsa bu Standart uyarınca bu tutara eklenecek veya bu tutardan düşülecek diğer bakiyelerin açıklanması,

- c. Aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT kapsamında edinilen bileşik varlıkların aşağıdaki unsurların defter değerine orantılı şekilde ayrıştırılmış hali:
- Kullanım hakkı varlığı ve
 - Maddi varlık.
- d. Aşağıda yer alan her bir dönem itibarıyla dağıtılacak brüt ve net İcâre yükümlülük tutarının özeti:
- Gelecek 12 ay içerisinde,
 - Bir yıldan fazla ve beş yıldan az ve
 - Beş yıldan fazla.
- e. Henüz İcâre yükümlülüğü olarak muhasebeleştirilmemiş gelecek/muhtemel nakit çıkışları, örneğin:
- Kiracının taahhüt ettiği fakat henüz fiilen başlamamış olan gelecek/muhtemel İcâre işlemleri,
 - Değişken İcâre ödemeleri,
 - İcâre uzatma opsiyonları,
 - İcâre sonlandırma opsiyonları ve
 - İcâre süresinin sonunda dayanak varlığı (İcâre MBT ise) ya da İcâre süresi boyunca dayanak birimlerin oransal mülkiyetli birimlerini (aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT ise) satın alma opsiyonlarının kullanılması beklentisi veya taahhütleri.
- f. 58(e) paragrafı hükümleri uyarınca açıklanması gereken gelecekteki nakit çıkışları önemli olması durumunda, nakit çıkışlarının dağılımı tercihen aşağıdaki şekilde açıklanır:
- Gelecek 12 ay içerisinde,
 - Bir yıldan fazla ve beş yıldan az ve
 - Beş yıldan fazla.

- g. Satış ve geri İcâre işlemlerinin kapsadığı dönem içerisinde satılan varlıkların niteliği ve aşağıda belirtilen gerekli bilgiler açıklanır:
- i. Satış fiyatı,
 - ii. Satıştan önceki defter değeri,
 - iii. Satış ve geri İcâre işleminin gerçekleşmesinden doğan kazanç/kayıp ve
 - iv. Önemli olması halinde, işlemlerin gerçekleşmesine ilişkin esas hüküm ve koşullar.
- h. İcâre yükümlülüklerine karşılık gelecek şekilde henüz itfa edilmemiş İcâre giderleri. Dönem boyunca bu kalemlerdeki hareketler kalan İcâre yükümlülüğünden indirilerek uygun şekilde açıklanır.
- i. Dönem sonunda kalan güvence bedeli tutarları.
- j. Aşağıdakilerden herhangi birisinin gerçekleşmesi durumunda, şarta bağlı değer düşüklüğüne tabi olabilecek 37(c) paragrafi hükümleri uyarınca İcâre MBT söz konusu olduğunda kullanım hakkı varlığının kalıntı değerinin beklenen kümülatif tutarından fazlası:
- i. İcâre MBT'nin sonlandırılması veya
 - ii. İcâre süresinin sona ermesinden sonra satış veya hibe işleminin gerçekleşmemesi.
- k. Eğer varsa niteliklerine göre dönem boyunca kiraya verenin feragat ettiği İcâre ödemelerinin tutarı ve
- l. Eğer varsa temerrüde düşülen ödemeler ve diğer sözleşme ihlallerine karşılık yapılmış ve yapılacak olan sadaka ödemelerinin tutarı.

İlk Ölçüm

Tedarikçiye yapılan avans ödemeleri

59. Dayanak varlığın kontrolünün kiraya verene devredilmesinden önce bu varlığın edinilmesi için kiraya veren tarafından yapılan her türlü avans ödemesi, tedarikçiye ödenen avans ödemesi olarak kaydedilerek raporlanır.

Alınan avans İcâre ödemeleri

60. İcâre işlemleri (ileriye yönelik/forward İcâre işlemleri dâhil) kapsamında kiraya veren tarafından alınan her türlü avans İcâre ödemesi, avans İcâre ödemelerine ilişkin yükümlülük olarak kaydedilerek raporlanır.

Dayanak varlığın muhasebeleştirilme zamanı

61. Dayanak varlık, kiraya veren tarafından kontrol edilmeye başlandığında yani kiraya veren bu varlığın mülkiyetinden kaynaklı tüm önemli risk ve getirilere sahip olduğunda, kiraya veren tarafından muhasebeleştirilir.

Dayanak varlığın muhasebeleştirilmesi

62. Dayanak varlık başlangıçta maliyeti üzerinden muhasebeleştirilir. Dayanak varlığın maliyeti, varlığın mevcut konumu ve durumuna getirilmcsinden doğan diğer tüm maliyetler ile satın alma maliyetlerinden oluşur. Dayanak varlığın maliyeti; tüm vergileri (daha sonradan geri alınabilenler hariç), ilgili Tekâfül giderleri de dâhil olmak üzere ulaşım ve taşıma giderleri ve müşterinin aracı olarak katlandığı giderlerle aracıya ödediği her türlü ücreti de içerecek şekilde varlığın mevcut konumu ve durumuna getirilmesi ile doğrudan ilişkilendirilebilecek tüm maliyetleri kapsar. Ticari iskontolar, indirimler ve benzcri kalemler maliyetlerden düşülmelidir.

63. Dayanak varlığın parça parça veya kısımlar halinde edinilmesi durumunda, varlığın alınan her parçası veya kısmı 61'inci paragrafta tanımlanan koşulların yerine getirilmesi şartıyla muhasebeleştirilir.

Başlangıçtaki doğrudan maliyetler

64. Dayanak varlığın maliyetine dâhil edilmeye uygun olmayan ve İcâre işlemini düzenlediği için kiraya verenin üstlendiği işlem maliyetleri, başlangıçtaki doğrudan maliyet olarak muhasebeleştirilir ve ertelenir.
65. Başlangıçtaki doğrudan maliyetler, İcâre hasılatının dağıtılmasındaki şekliyle tutarlı bir biçimde İcâre süresi boyunca itfa edilerek gelir tablosuna yansıtılır.

Sonraki ölçüm

66. İlk muhasebeleştirmeden sonra dayanak varlıklar, maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklüğü zararları indirilerek gösterilir.

Amortisman

67. Dayanak varlığın amortisman tabii tutarı, varlıktan beklenen ekonomik faydaları yansıtacak şekilde varlığın faydalı ömrü boyunca kâr/zarara yansıtılır. Farklı bir yöntemin bu faydaları daha iyi yansıtacağı değerlendirilmiyorsa, doğrusal amortisman yönteminin varlıktan beklenen ekonomik faydayı en iyi yansıtan yöntem olduğu değerlendirilir.
68. Amortisman tabii tutar, dayanak varlığın kalıntı değerinin düşülmesi sonucu bulunan tutarı ifade eder.
69. Dayanak varlık açısından kalıntı değer aşağıdakilerden biridir:
- Faaliyet İcâresi olması durumunda dayanak varlığın İcâre süresi sonundaki tahmin edilen gerçeğe uygun değeri veya satış yoluyla gerçekleşen İcâre MBT söz konusu ise İcâre süresi bittikten sonraki gerçeğe uygun değeri,
 - İcâre süresinin sona ermesinden sonra hibe yoluyla gerçekleşen İcâre MBT söz konusu ise sıfır,
 - İcâre süresinin sona ermesinden sonra vaat edilen satış bedeli üzerinden satış yoluyla gerçekleşen İcâre MBT işlemi söz konusu ise vaat edilen satış bedeli veya

d. Aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT söz konusu ise maliyet veya tahmini gerçekleşebilir değerden düşük olanı. [Açıklama: Tahmini gerçekleşebilir değer in kullanılması için birimlerin satışının gerçeğe uygun değerden gerçekleşmesi ve oransal birimlerin devri esnasında gerçekleşebilir değerde azalma olduğuna dair bir gösterge olması gerekmektedir. Bu kapsamda, bu varlıklar gencl anlamda amortismanına tabi tutulmazlar].

70. Dayanak varlığın faydalı ekonomik ömrü genel anlamda:

- a. 70 (b) paragrafının uygulandığı işlemler hariç olmak üzere tüm İcâre işlemleri için İcâre süresini veya
- b. İcâre süresinin sona ermesinden sonra dayanak varlığın, kiracının kendisi tarafından ya da başka bir veya daha fazla faaliyet İcâresi işlemi için kullanımının amaçlandığı faaliyet İcâresi işlemleri söz konusu ise (kiracının benzer varlıkları dâhil) benzer varlıkların faydalı ömrüne eşdeğer süreleri temsil eder.

Değer Düşüklüğü

71. Dayanak varlık, FFMS 30 “Değer Düşüklüğü, Kredi Zararları ve Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Taahhütler” in değer düşüklüğü hükümlerine tabidir.
72. Aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT söz konusu olduğunda dayanak varlık, FFMS 30 “Değer Düşüklüğü, Kredi Zararları ve Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Taahhütler” in net gerçekleşebilir değere (NGD) ilişkin hükümlerine tabidir.

Taahhütlerin muhasebeleştirilmesi

73. Kiraya veren tarafından bir İcâre işlemi ile ilgili olarak ekonomik açıdan dezavantajlı bir taahhütle sonuçlanan her türlü vaat/taahhütler FFMS 30 “Değer Düşüklüğü, Kredi Zararları ve Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Taahhütler” hükümleri uyarınca muhasebeleştirilir ve raporlanır.

İcâre hasılatı ve maliyeti

İcâre hasılatı

74. İcâre hasılatı aşağıdakilerden herhangi birisinin uygulanması suretiyle tahakkuk esasına göre kiraya verenin gelir tablosunda muhasebeleştirilir:
- Doğrusal amortisman esas – tercih edilen yöntem - veya
 - Başka bir sistematik esas.
75. Kiraya veren, başka bir sistematik esas ile dayanak varlığın kullanımından elde edilen faydanın azalmasını daha iyi gösterebilecekse, bu esas kullanır.

Efektif getiri oranı yönteminin uygulanması

76. Çeşitli İcâre MBT işlemlerinde efektif getiri oranı yöntemi ile dayanak varlığın kullanımından elde edilen faydanın azalmasını daha iyi şekilde göstermenin mümkün olduğuna dair aksi ispat edilebilir bir ön kabul söz konusudur.
77. Bu yöntem kapsamında, İcâre varlıklarına yapılan net yatırım üzerinden net İcâre hasılatı adı altında tek tip bir getiri oranı elde edecek şekilde brüt İcâre hasılatı İcâre süresi boyunca gelir tablosuna yansıtılır. Bu kapsamda aşağıdaki tanımlar geçerlidir:
- Net İcâre hasılatı, brüt İcâre hasılatı tutarından İcâre giderleri düşüldükten sonra (amortisman ve itfa) kalan tutarıdır ve
 - İcâre varlıklarına yapılan net yatırım, amortisman tabii tutulmamış başlangıçtaki doğrudan maliyetleri de içerecek şekilde dayanak varlığın net defter değeridir.
78. Efektif getiri oranı yöntemini kullanırken vadesi gelen İcâre ödemeleri üzerinden muhasebeleştirilen İcâre hasılatı fazlası tahakkuk etmiş İcâre ödemesi olarak muhasebeleştirilir.

Aşamalı devir üzerinden gerçekleşen İcâre MBT işlemleri için sistematik yöntemin uygulanması

79. Aşamalı devir üzerinden gerçekleşen İcâre MBT işlemlerinde en uygun sistematik yöntemin, İcâre hasılatının vadesi geldiği raporlama dönemi içerisinde, kiracının dayanak varlıktan daha büyük bir paya sahibi oldukça hasılatın aşamalı olarak azalacağını göz önünde bulundurulup tahakkuk esasına göre muhasebeleştirmek olduğuna dair aksi ispat edilebilir bir ön kabul bulunmaktadır.

İcâre maliyetleri

80. İcâre hasılatının elde edilmesinden dolayı katılan İcâre maliyetleri kiraya verenin gelir tablosunda gider olarak muhasebeleştirilir. Bu giderleri şunları kapsar:
- Dayanak varlığın amortismanı,
 - Başlangıçtaki doğrudan maliyetlerin itfası ve
 - Önemli bakım ve onarım işleri (faaliyetlerle ilgili bakım ve onarım harici), Tekâfül ve vergiler gibi dayanak varlığın mülkiyetine ilişkin diğer giderler.

Sunum ve açıklamalar

81. İcâre varlıkları kiraya verenin finansal durum tablosunda “İcâre varlıkları” olarak sunulur.
82. Net İcâre hasılatı aşağıdaki unsurlardan oluşacak şekilde kiraya verenin gelir tablosunda sunulur:
- Raporlama dönemi içerisinde muhasebeleştirilmiş brüt İcâre hasılatı,
 - Eksi - dayanak varlığın amortismanı,
 - Eksi - Tekâfül, tescil, hukuki giderler, bakım ve onarım giderleri gibi İcâre varlıklarıyla ilgili giderler
83. Alınan avans İcâre ödemeleri kiraya verenin finansal durum tablosunda yükümlülük olarak muhasebeleştirilir ve sunulur.

84. Başlangıçtaki doğrudan maliyetler; başlangıçtaki toplam doğrudan maliyetler ve itfa edilmemiş başlangıçtaki doğrudan maliyetleri de yansıtacak şekilde İcâre varlıklarının defter değerine ekleme olarak gösterilir.

Açıklamalar

85. FFMS 1 “Katılım Bankaları ve Faizsiz Finans Kuruluşlarının Finansal Tablolarında Genel Sunum ve Açıklama” uyarınca yapılması gereken açıklamalara ilave olarak, kiraya veren tarafından finansal tablolarda yapılması gereken asgari açıklamalar aşağıdaki gibidir:

- a. Kiraya verenin kiraya veren konumunda olduğu İcâre işlem türlerini gereğince açıklayacak şekilde İcâre ve İcâre MBT işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde benimsenen muhasebe politikaları,
- b. Birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü düşüldükten sonra her bir varlık sınıfında sunulan kullanım hakkı varlıklarının tutarı ve eğer varsa bu standart uyarınca bu tutara eklenecek veya bu tutardan düşülecek diğer bakiyelerin açıklanması,
- c. Başlangıçtaki doğrudan maliyetlerin itfası,
- d. İcâre işlemleriyle ilgili gelecekteki nakit akışları. Bunun içerisinde aşağıdakilerden kaynaklanan nakit akışları yer almaktadır:
 - i. İcâre ödemeleri,
 - ii. Uzatma ve sonlandırma opsiyonları,
 - iii. İcâre süresinin sonunda dayanak varlığı (İcâre MBT ise) ya da İcâre süresi boyunca dayanak birimlerin oransal mülkiyetli birimlerini (aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT ise) satma opsiyonlarının kullanılması beklentisi veya taahhütleri,
 - iv. Sipariş edilenler, alımı yapılacaklar ve İcâre esasına göre verilenler de dâhil olmak üzere taahhüt edilen varlık alımları ve
 - v. Kiracının taahhüt ettiği fakat henüz başlamamış İcâre işlemleriyle ilgili İcâre ödemeleri.

- e. 85 (d) paragrafı hükümleri uyarınca açıklanması gereken gelecekteki nakit çıkışları önemli olması durumunda, nakit çıkışlarının dağılımı tercihen aşağıdaki şekilde açıklanır:
- i. Gelecek 12 ay içerisinde,
 - ii. Bir yıldan fazla ve beş yıldan az ve
 - iii. Beş yıldan fazla.
- f. Dönem sonunda kalan güvence bedeli tutarları,
- g. Eğer varsa niteliklerine göre dönem boyunca kiraya verenin feragat ettiği İcâre ödemelerinin tutarı ve
- h. Eğer varsa temerrüde düşülen ödemeler ve diğer sözleşme ihlallerine karşılık yapılmış ve yapılacak olan sadaka ödemelerinin tutarı.

İcâre MBT: Dayanak varlığın mülkiyetinin devri

Dayanak varlığın devrinin muhasebeleştirilme zamanı

86. İcâre MBT söz konusu olduğunda varlığın mülkiyetinin devri, kontrolün (bu varlığın mülkiyetine ilişkin risk ve getirileri de kapsayacak şekilde) devredilmesi suretiyle aşağıda belirtilen ayrı sözleşmeler kapsamında gerçekleşebilir:
- a. Satış sözleşmesi – İcâre süresinin sona ermesinden sonra (belli şartlar altında İcâre süresinin erken sonlandırılmasından sonra),
 - b. Hibe sözleşmesi – İcâre süresinin sona ermesinden sonra veya
 - c. Oransal mülkiyet satış sözleşmeleri (genellikle mülkiyet birimleri şeklinde) – İcâre süresi boyunca.
87. 86'ncı paragrafta geçen sözleşmeler bir teklif ve kabulden oluşur (bu kapsamda taraflardan birisi teklifte bulunur ve diğeri de kabul eder) ve ileriki bir tarihte böyle bir işlemin gerçekleşeceğine dair verilen vaatlerle (en azından taraflardan birisi için bağlayıcı olmayan) karıştırılmamalıdır.

88. Dayanak varlığın mülkiyetinin (veya oransal mülkiyetinin) devri, genellikle ilgili sözleşmenin tamamlanması ile aynı zamana denk gelecek şekilde, varlığın kontrolünün kiracıya devredilmesinin ardından her iki tarafça muhasebeleştirilir (ayrıca bakınız 89'uncu paragraf).

Aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT işlemi –özel hususlar

89. Dayanak varlığın oransal mülkiyetinin aşamalı devri, ilgili sözleşmenin tamamlanması ile aynı zamana denk gelecek şekilde varlığın kontrolünün aşağıdaki şekillerde devredilmesinin ardından her iki tarafça muhasebeleştirilir:

- a. Oransal mülkiyetin devrinin teklifi veya kabulü veya
- b. Bu devrin gerçekleşmesine yönelik münferit bir teklif ve kabulün olmaması durumunda, sözleşmede izin verilmesi ve Fikhî ilkelere uygun olması şartıyla devam eden bir anlaşma kapsamında bu birimlerin satın alınması karşılığında yapılan ödeme (ve bu ödemenin kabulü).

Satın alan/devralan tarafın (önceden kiracı olarak anılan) kayıtları

İcâre süresinin tamamlanmasından sonra

90. Edinilen dayanak varlık edinim tarihinde satın alan tarafın (önceden kiracı olarak anılan taraf) kayıtlarında maddi duran varlık, yatırım amaçlı gayrimenkul veya varlığın niteliğine uygun başka bir varlık kategorisi olarak aşağıdaki tutarlar üzerinden muhasebeleştirilir:

- a. Maliyet, varlığın edinilmesi için ödenen veya ödenecek olan bedel,
- b. Artı - eğer varsa kullanım hakkı varlığından yeniden sınıflandırılan kullanım hakkı varlığının defter değeri (37'nci paragraf uyarınca kalıntı değeri hesaplanan)

Aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT işlemi –özel hususlar

91. Mülkiyet birimlerinin tamamının devredilmesinden sonra, tamamına sahip olunan varlık olarak edinilen bileşik varlık; maddi duran varlık, yatırım amaçlı gayrimenkul veya varlığın niteliğine uygun başka bir varlık sınıfında defter değeri (varlığın maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülerek bulunan) üzerinden yeniden sınıflandırılır.

Satıcı/devreden tarafın (önceden kiraya veren olarak anılan) finansal tablo dışı bırakması

92. İcâre süresinin sona ermesi veya erken sonlandırma/ödeme gibi nedenlerle dayanak varlığın satışı veya hibesi durumunda, satıcı/devreden taraf (önceden kiraya veren olarak anılan) tarafından dayanak varlık finansal tablo dışı bırakılır. Varlığın defter değeri ve alınan veya alınacak olan bedel arasındaki fark kazanç veya kayıp olarak gelir tablosuna yansıtılır.

Aşamalı devir ile gerçekleşen İcâre MBT işlemi –özel hususlar

93. Mülkiyet devrine ilişkin her bir işlem kapsamında devredilen dayanak varlığın oransal mülkiyeti; alınan veya alınacak bedelin birim satışlarından elde edilen gelir olarak muhasebeleştirilmesi, satılan birim maliyeti anlamına gelen mülkiyetle oranlı giderin defter değeri üzerinden muhasebeleştirilmesi ve satılan birimlerden elde edilen her türlü kazanç veya kaybın gelir tablosuna yansıtılması suretiyle satıcının (önceden kiraya veren olarak anılan) defterlerinde muhasebeleştirilir.

İcârenin erken sonlandırılması/ödenmesi ile dayanak varlıkların devri

94. İcârenin erken sonlandırılması ve dayanak varlığın kiraya verenden kiracıya devredilmesi durumunda, her iki işlem de Fikhî hükümler ve sözleşme şartları uyarınca ayrı ayrı muhasebeleştirilir. Böyle bir durumda, dayanak varlığın devredilmesinden önce İcâre sözleşmesi yapılır ve bu sözleşmeden kaynaklanan tüm kazanç veya kayıplar İcâre sözleşmesinin sonlandırıldığı zaman gelir tablosuna yansıtılır.

95. İcâre sözleşmesi sonlandırıldığında dayanak varlığın devri 96'ncı ve 97'nci paragraf hükümlerine göre muhasebeleştirilir.

Satın alan/devralan tarafın (önceden kiracı olarak anılan) kayıtları

96. İcâre işleminin erken sonlandırılması ve dayanak varlığın kiracı tarafından erken satın alınması durumunda, dayanak varlık satın alan taraf (kiracı olarak anılan taraf) tarafından maddi duran varlık, yatırım amaçlı gayrimenkul veya varlığın niteliğine uygun başka bir varlık sınıfında aşağıdaki tutarlar üzerinden muhasebeleştirilir:
- Maliyet, varlığın edinilmesi için ödenen veya ödenecek olan bedel (fakat satın alma bedelinin bir parçası olmayan ve erken ödeme/İcârenin sonlandırılması karşılığında yapılan ilave ödemeler hariç),
 - Artı - kullanım hakkı varlığının defter değeri,
 - Eksi - eğer varsa, erken ödeme/sonlandırma sonucunda tespit edilen değer düşüklüğü.

Satıcı/devreden tarafın (önceden kiraya veren olarak anılan) kayıtları

97. İcâre işleminin erken sonlandırılması ve dayanak varlığın satıcı/devreden taraf (önceden kiraya veren olarak anılan) tarafından erken satışı veya hibesi durumunda, edinilen dayanak varlık satıcı/devreden taraf (önceden kiracı olarak anılan) tarafından finansal tablo dışı bırakılır ve aşağıdaki tutarlar gelir tablosunda ayrı ayrı muhasebeleştirilir:
- İcârenin erken ödenmesinden doğan kazanç veya kayıp ve
 - Alınan veya alınacak (varsa) bedel ve dayanak varlığın defter değeri arasındaki fark anlamına gelen İcâre varlığının elden çıkarılmasından doğan kazanç veya kayıp.

Satış ve geri İcâre işlemleri

98. Bir kuruluşun (satıcının-kiracının) bir varlığı başka bir kuruluşu (alıcıya-kiraya verene) Fıkhî hükümlere uygun biçimde devretmesi ve alıcı-kiraya verenin aynı varlığı tekrar aynı satıcı-kiracıya şartsız olarak geri İcâre etmesi durumunda, hem satıcı-kiracı hem de alıcı-kiraya veren devir sözleşmesini ve İcâre işlemini 99 ilâ 104'üncü paragraf hükümlerine göre muhasebeleştirir.

Varlığın satışı

99. Dayanak varlığın satıcı-kiracıdan alıcı-kiraya verene satışının gerçekleşmesi için mülkiyetiyle ilgili risk ve getirileri de kapsayacak şekilde bu varlığın kontrolünün alıcı-kiraya verene devredilmesi gerekir.
100. Satıcı-kiracı, varlığın geri İcâre amaçlı oransal devri durumunda, devirden ve geri edinimden sonra kalan oransal kullanım hakkı varlığını varlığı ölçer ve her türlü kazanç veya kaybı buna göre muhasebeleştirir.

Varlığın satışının satıcı-kiracı tarafından muhasebeleştirilmesi

101. Satıcı-kiracı dayanak varlığın kontrolünün devrini ve İcâre işleminin gerçekleştirilmesini iki ayrı ve bağımsız sözleşme olarak muhasebeleştirir. Mülkiyetin devredilip devredilmediği başka yollarla belirlenemiyorsa kontrolün devredilmesiyle mülkiyetin de devredildiği kabul edilir.
102. Eğer varlığın devir/satış bedelinin gerçeğe uygun değeri devredilen varlığın gerçeğe uygun değerine yakın değilse, bu varlıktan doğan her türlü kazanç veya kayıp:
 - a. Faaliyet İcâresi ise anında gelir tablosunda muhasebeleştirilir veya
 - b. Diğer tüm İcâre türlerinde ertelenir ve İcâre süresi boyunca amortismanına tabi tutulur.
103. Varlığın satışından dolayı ortaya çıkan ertelenmiş kazanç veya kayıplar; kazanç ise İcâre yükümlülüğünden düşülerek, kayıp ise İcâre yükümlülüğüne eklenerek gösterilir.

Alıcı-kiraya veren açısından muhasebeleştirme

104. Alıcı-kiraya veren satış ve geri İcâre işlemini bu standart hükümleri gereğince herhangi özel bir hususu dikkate almaksızın normal bir kiraya veren gibi muhasebeleştirir.

Forward İcâre

105. Forward İcâre işlemlerinde, gelecekteki kiracı tarafından gelecekteki kiraya verene yapılan her türlü avans ödemesi kiracı tarafından 19'uncu paragrafa, kiraya veren tarafından ise 60'ıncı paragrafa uygun olarak muhasebeleştirilir. Forward İcâre işlemleri kapsamında verilen taahhütler 58(e)(i) paragrafı uyarınca açıklanır. Forward İcâre işlemi İcârenin fiilen başlaması ile bu Standardın diğer hükümlerine tabi olur.

Güvence bedeli (Hamişü'l ciddiyet)

106. Sözleşme hükümlerine tabi olmak şartıyla kiracının ödediği güvence bedeli kiraya verenden tahsil edilecek bir alacak olarak muhasebeleştirilir ve mülkiyet devri bedeline göre veya devir esnasında taraflar arasında hemfikir olması halinde kira yükümlülüğüne göre düzeltilmeyecekse İcâre yükümlülüğünden mahsup edilmez. Kiraya veren buna denk gelen bir yükümlülüğü muhasebeleştirir.

107. Güvence bedelinin düzeltilmesi veya vaatlerin ihlal edilmesi, temerrüt veya başka olumsuz koşullar sebebiyle güvence bedelinden feragat edilmesi taraflar arasındaki sözleşme koşullarına ve Fıkhî kurallara göre düzenlenir ve buna göre muhasebeleştirilir.

108. İcâre sözleşmesi sonlandırılırsa:

- a. Güvence bedeli kiraya veren tarafından kiracıya iade edilir ya da
- b. Kiracının sahip olduğu özel bir hak kapsamında dayanak varlığın mülkiyeti kiracıya devredilecekse ödenecek bedel/satış fiyatı güvence bedeli dikkate alınarak düzeltilir.

Sadaka

109. Temerrüde düşülen ödemeler ve müşterinin geciktirdiği ödemeler kapsamında yapılan sadaka ödemeleri, satıcının geliri olarak muhasebeleştirilmez ve alındığında doğrudan ödenecek sadaka olarak muhasebeleştirilir.

Yürürlük tarihi

110. Bu standart, 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Geçiş hükümleri

111. Kuruluş, yürürlük tarihinde veya sonrasında gerçekleştirilen işlemler için bu Standardı ileriye yönelik olarak uygulamayı tercih edebilir. Kuruluş bu geçiş hükmünü uygulamayı tercih etmesi durumunda, tercihinin etkisine dair tahminini gerçeğe uygun bir şekilde açıklar.

Diğer Standartlarda Yapılan Değişiklikler

112. Bu standart, “Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 8: İcâre ve İcâre Müntehiye Bittemlik”in yerini alır.

KURUL KARARI

Karar No: 75935942-050.01.04 – [01/7419]

Karar Tarihi: 30/12/2021

Konu: TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler'in yayımlanması

660 sayılı Kanun Hükümünde Kararname'nin 9'uncu maddesi uyarınca Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarıyla tam uyumu sağlamak üzere; Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından "*Amendments to IFRS 17*" başlığıyla yayımlanan "*TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler*"in yayımlanmasına karar verilmiştir.

TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler

TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri'ne İlişkin Değişiklikler

4'üncü ve 7'nci paragraflar değiştirilmiş ve 8A paragrafı eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Kapsam

- ...
- 4 TFRS 17'de sigorta sözleşmelerine yapılan tüm atıflar aşağıdakiler için de geçerlidir:
- (a) Aşağıdaki durumlar hariç elde tutulan reastırans sözleşmeleri:
- (i) ...
- (ii) 60-70A70 paragraflarında tanımlananlar.
- (b) ...
- ...
- 7 TFRS 17 aşağıdakilerce uygulanmaz:
- ...
- (h) İşletmenin bireysel bir müşteriyle yapacağı sözleşmenin fiyatını belirlerken söz konusu müşteriyle ilişkili bireysel sigorta riski değerlendirmesini sözleşme fiyatına yansıtmadığı durumlarda, sigorta sözleşmesi tanımını karşılayan kredi kartı sözleşmeleri ya da kredi veya ödeme planı sunan benzer sözleşmeler (bakınız: TFRS 9 ve ilgili diğer TFRS'ler). Ancak, TFRS 9'un bu tür bir sözleşmede saklı bir sigorta teminatı bileşeninin ayrıştırılmasını gerektirmesi durumunda (bakınız: TFRS 9'un 2.1(e)(iv) paragrafı), işletme söz konusu bileşene TFRS 17'yi uygular.
- ...
- 8A Bazı sözleşmeler sigorta sözleşmesi tanımını karşılamakla birlikte sigorta konusu olaylara ilişkin tazminatı, poliçe hamili sözleşmeden ortaya çıkan mükellefiyetini yerine getirecek olsaydı ödeyeceği tutarla sınırlandırır (ölüm halinde muafiyet içeren krediler gibi). Bu tür sözleşmeler TFRS 17'nin 7'nci paragrafı uyarınca TFRS 17'nin kapsamı dışında bırakılmadıkça, işletme bu sözleşmelere TFRS 17'yi ya da TFRS 9'u uygulamak arasında bir tercih yapar. İşletme bu tercihi her bir sigorta sözleşmesi portföyü için ayrı ayrı yapar ve her bir portföy için yaptığı tercihten geri dönebilir.

10-12'nci paragraflar değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Sigorta sözleşmesinin bileşenlerine ayrıştırılması (B31-B35 paragrafları)

- 10 Bir sigorta sözleşmesi, ayrı sözleşmeler olsaydı başka bir Standardın kapsamına girecek olan bir veya daha fazla bileşen içerebilir. Örneğin, bir sigorta sözleşmesi, bir yatırım bileşeni ya da sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki hizmetlere ilişkin bir bileşen bir hizmet-bileşeni (ya da ikisini birden) içerebilir. Sözleşmenin bileşenlerini belirlemek ve muhasebeleşirmek için 11-13 paragrafları uygulanır.
- 11 İşletme:
- (a) ...
- (b) Bir yatırım bileşenini, yalnızca söz konusu yatırım bileşeninin farklı olması (bakınız: B31-B32 paragrafları) durumunda, esas sigorta sözleşmesinden ayrıştırır. İşletme, ayrıştırılan yatırım bileşenin TFRS 17 kapsamında yer alan isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi (bakınız: 3(c) paragrafı) olmaması durumunda, söz konusu yatırım bileşenini muhasebeleşirmek için TFRS 9'u uygular.
- 12 İşletme, saklı türev ürünler ve farklı yatırım bileşenleriyle ilişkili nakit akışlarını ayrıştırmak için 11'inci paragrafı uyguladıktan sonra, TFRS 15'in 7'nci paragrafını uygulayarak, bir poliçe hamiline farklı mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki sigorta dışı hizmetlerin bir poliçe hamiline devrine yönelik taahhütleri, esas sigorta sözleşmesinden ayrıştırır. İşletme bu taahhütleri, TFRS 15'i uygulayarak muhasebeleştirir. İşletme, söz konusu taahhüdü ayrıştırmak için TFRS 15'in 7'nci paragrafını uygularken, TFRS 17'nin B33-B35 paragraflarını da uygular ve ilk defa finansal tablolara alma sırasındadır.

- (a) Nakit girişlerini, farklı mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki sigorta dışı hizmetlerin sunulmasına yönelik taahhütler ve sigorta bileşeniyle ilişkilendirmek için TFRS 15'i uygular ve
- (b) Nakit çıkışlarını, TFRS 15 uygulanarak muhasebeleştirilen taahhüt edilen mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki sigorta dışı hizmetler ve sigorta bileşeniyle ilişkilendirir. Böylece:

...

...

19 ve 24'üncü paragraflar değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Sigorta sözleşmelerinin toplulaştırılma düzeyi

...

19 İşletme, düzenlediği sözleşmelerden prim dağıtımını uygulamadıkları açısından (bakınız: 53–5459 paragrafları), ilk defa finansal tablolara alma sırasında ekonomik açıdan dezavantajlı olmayan sözleşmelerin ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesine ilişkin önemli bir olasılığa sahip olup olmadığını aşağıdaki şekilde değerlendirir:

...

24 İşletme, 14–23 paragraflarını uygulayarak belirlediği, düzenlediği sözleşmelerden oluşan sözleşme gruplarına TFRS 17'nin finansal tablolara alma ve ölçümle ilgili hükümlerini uygular. İşletme, grupları ilk defa finansal tablolara alma sırasında oluşturur ve 28'inci paragrafı uygulayarak sözleşmeleri gruplara ekler, ve İşletme grupların bileşimini daha sonra yeniden değerlendirmez. İşletme, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarına yönelik tahminleri sözleşme gruplarına dağıtarak, 32(a), 40(a)(i) ve 40(b) paragrafları uyarınca sözleşmenin ifasına ilişkin uygun nakit akışlarını grubun ölçümüne dâhil edebiliyor olması durumunda, bir sözleşme grubunu ölçmek için sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarını grup veya portföye göre daha yüksek bir toplulaştırma düzeyinde tahmin edebilir.

27'nci paragraf silinmiş ve 28'inci paragraf değiştirilmiştir. 28A-28F paragrafları ve 28A paragrafından önce yeni bir başlık eklenmiştir. 25'inci paragrafta herhangi bir değişiklik yapılmamakla birlikte 25'inci paragrafta atıf yapan paragrafların anlaşılabilirliğinin artırılması açısından bu paragrafta yer verilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Finansal tablolara alma

25 İşletme, düzenlediği sigorta sözleşmelerinden oluşan bir grubu, aşağıdakilerin en erken olanından itibaren finansal tablolarına alır:

- (a) Sözleşme grubuna ilişkin teminat süresinin başlangıcı,
- (b) Grupta yer alan bir poliçe hamilinin ilk ödemesinin vadesinin geldiği tarih ve
- (c) Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelerden oluşan bir grup için, grubun ekonomik açıdan dezavantajlı hale geldiği tarih.

...

27 [Silinmiştir] İşletme, düzenlediği sigorta sözleşmelerinden oluşan bir grupla ilgili olan ve söz konusu grup finansal tablolara alınmadan önce ödediği veya aldığı sigorta edimine ilişkin nakit akışlarını, 59(a) paragrafı uyarınca gider veya gelir olarak finansal tablolarına yansıtmayı tercih etmedikçe, varlık veya yükümlülük olarak finansal tablolarına yansıtır. İşletme, bu tür sigorta edimine ilişkin nakit akışlarından kaynaklanan varlık veya yükümlülüğü, nakit akışlarının dağıtıldığı sigorta sözleşmesi grubu finansal tablolara alındıktan sonra finansal tablo dışı bırakır (bakınız: 38(b) paragrafı).

28 İşletme, bir raporlama döneminde bir sigorta sözleşmesi grubunu finansal tablolara alırken yalnızca, bireysel olarak 25'inci paragrafta düzenlenen kriterleri karşılayan raporlama dönemi sonuna kadar düzenlenmiş olan sözleşmeleri dâhil eder ve ilk defa finansal tablolara alma tarihindeki iskonto oranlarına (bakınız: B73 paragrafı) ve raporlama döneminde sağlanan teminat birimlerine (bakınız: B119 paragrafı) ilişkin tahminlerde bulunur. İşletme, 14-22'nci paragraf hükümleri saklı kalmak kaydıyla, raporlama döneminin sona ermesinin

ardından söz konusu sözleşme grubunda grubuna daha fazla sözleşme dahil edebilir/düzenleyebilir. İşletme, bir sözleşmeyi söz konusu sözleşmeleri, düzenledikleri-bu sözleşmenin 25'inci paragrafta düzenlenen kriterleri karşıladığı raporlama döneminde gruba ekler. Bu durum, B73 paragrafı uyarınca, ilk defa finansal tablolara alma tarihindeki iskonto oranlarının belirlenmesinde değişikliğe neden olabilir. İşletme, yeni sözleşmelerin gruba eklendiği raporlama döneminin başından itibaren güncellenmiş oranları uygular.

Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları (B35A-B35D paragrafları)

- 28A İşletme sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını, 59(a) paragrafını uygulayarak gider olarak kaydetmeyi tercih etmedikçe, B35A-B35B paragraflarını uygulayarak sistematik ve rasyonel bir yöntemle sigorta sözleşmesi gruplarına dağıtır.
- 28B 59(a) paragrafını uygulamayan bir işletme, ödediği sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını (ya da başka bir TFRS'yi uygulayarak finansal tablolarına yükümlülük olarak almış olduğu sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını), ilgili sigorta sözleşmesi grubunu finansal tablolarına almadan önce varlık olarak finansal tablolarına alır. İşletme, bu tür bir varlığı ilgili her bir sigorta sözleşmesi grubu için finansal tablolarına alır.
- 28C Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları ilgili sigorta sözleşmesi grubunun ölçümüne dâhil edildiğinde, işletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı varlığı 38(c)(i) veya 55(a)(iii) paragrafını uygulayarak finansal tablo dışı bırakır.
- 28D 28'inci paragrafın uygulanması durumunda, işletme, B35C paragrafı uyarınca 28B-28C paragraflarını uygular.
- 28E İşletme, her bir raporlama dönemi sonunda, durum ve şartların sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı varlığın değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini göstermesi durumunda, varlığın geri kazanılabilir olup olmadığını değerlendirir (bakınız: B35D paragrafı). İşletme, değer düşüklüğü zararını belirlemesi durumunda, varlığın defter değerini düzeltir ve değer düşüklüğü zararını kâr veya zarara yansıtır.
- 28F İşletme, değer düşüklüğü koşullarının artık mevcut olmaması ya da iyileşmesi hâlinde, daha önce 28E paragrafını uygulayarak finansal tablolarına aldığı değer düşüklüğü zararının bir kısmını ya da tamamını iptal ederek kâr veya zarara yansıtır ve varlığın defter değerini artırır.

29'uncu paragraf ve öncesinde gelen başlık değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Ölçüm (B36-B119FB149 paragrafları)

- 29 İşletme, 30-52 paragraflarını, aşağıda yer alan istisnalarla birlikte, TFRS 17 kapsamındaki tüm sigorta sözleşmesi gruplarına uygular:
- (a) ...
- (b) İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmesi grupları için, 63-70A 70-paragraflarının öngördüğü şekilde 32-46 paragraflarını uygular. 45'inci paragraf (*doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerine ilişkin*) ve 47-52 paragrafları (ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelere ilişkin), elde tutulan reasürans sözleşmesi gruplarına uygulanmaz.

32'nci paragrafın başlığı ile 34 ve 38-39'uncu paragraflar değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

İlk defa finansal tablolara alma sırasında ölçüm (B36-B95FB95 paragrafları)

...

Gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminler (B36-B71 paragrafları)

...

- 34 Nakit akışlarının, işletmenin poliçe hamilini primleri ödemeye zorlayabildiği veya poliçe hamiline sigorta sözleşmesi hizmetleri sunma konusunda asli bir mükellefiyetinin bulunduğu raporlama döneminde var olan asli hak ve mükellefiyetlerden kaynaklanması durumunda, söz konusu nakit akışları sigorta sözleşmesinin

sınırı içindedir (bakınız: B61–B71 paragrafları). Sigorta sözleşmesi hizmetlerini Hizmet sunmaya ilişkin asli mükellefliyet aşağıdaki durumlarda sona erer:

- (a) ...
- (b) Aşağıdaki kriterlerin her ikisi birlikte sağlandığında:
 - (i) ...
 - (ii) Risklerin yeniden değerlendirildiği tarihe kadarki primlerin teminat–primlerinin fiyatlandırılmasının, yeniden değerlendirme tarihinden sonraki dönemlere ilişkin riskleri dikkate alınmaması.

...

Sözleşmeye dayalı hizmet marjı

38 Sözleşmeye dayalı hizmet marjı; işletmenin gelecekte sigorta sözleşmesi hizmetlerini hizmet sundukça finansal tablolarına alacağı kazanılmamış kârı yansıtan sigorta sözleşmesi grubuna ilişkin varlık veya yükümlülüğün bir bileşenidir. İşletme, sözleşmeye dayalı hizmet marjını, bir sigorta sözleşmesi grubunu ilk defa finansal tablolara aldığı anda, 47'nci paragraf (ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelere ilişkin) veya B123A paragrafı (38(c)(ii) paragrafıyla ilgili sigorta hasılatına ilişkin) uygulanmadığı sürece, aşağıdakilerden kaynaklanan gelir veya giderlere neden olmayan bir tutar üzerinden ölçer:

- (a) ...
- (b) O tarihte grupta yer alan sözleşmelerden kaynaklanan nakit akışları,
- (c) (b) İlk defa finansal tablolara alma tarihinde:
 - (i) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan bir varlığın veya yükümlülüğün, ilk defa finansal tablolara alma tarihinde 27'nci paragraf 28C paragrafı uyarınca finansal tablo dışı bırakılması ve
 - (ii) B66A paragrafında belirtilen şekilde sözleşme grubuyla ilgili nakit akışları için daha önce finansal tablolara alınan diğer varlık ve yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması.
- (e) O tarihte grupta yer alan sözleşmelerden kaynaklanan nakit akışları.

39 İşletme, sigorta sözleşmelerinin devri veya TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla edinilen sigorta sözleşmeleri için, B93–B95/B95 paragrafları uyarınca 38'inci paragrafı uygular.

44-45'inci paragraflar ve bu paragraflardan önce yer alan başlık değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Sözleşmeye dayalı hizmet marjı (B96–B119BB149 paragrafları)

...

44 Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için, bir sözleşme grubunun raporlama dönemi sonundaki sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değeri, raporlama döneminin başındaki defter değerinin aşağıdakilere göre düzeltilmiş tutarına eşittir:

...

- (c) Raporlama dönemi sonunda geriye kalan sözleşmeye dayalı hizmet marjının, (herhangi bir dağıtım yapılmadan önce) B119 paragrafı uygulanarak cari ve geri kalan teminat süresine dağıtılmasıyla belirlenen, dönem içinde sigorta sözleşmesi hizmetlerinin hizmetlerin transferi nedeniyle sigorta hasılatı olarak finansal tablolara alınan tutar.

45 Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için (bakınız: B101–B118 paragrafları), bir sözleşme grubunun raporlama dönemi sonundaki sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değeri, aşağıdaki (a)–(e) bentlerinde belirtilen tutarlara göre düzeltilmiş raporlama döneminin başındaki defter değerine eşittir. İşletmenin bu düzeltmeleri ayrı ayrı tanımlaması zorunlu değildir. Bunun yerine, düzeltmelerin bazıları veya tamamı için birleştirilmiş bir tutar belirlenebilir. Söz konusu düzeltmeler şunlardır:

(a) ...

- (b) Aşağıdakiler dikkate alınarak, işletmenin dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutarda meydana gelen değişiklik değişimlerdeki payı (bakınız: B104(b)(i) paragrafı):

- (i) ...
- (ii) İşletmenin Dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutarda meydana gelen bir azalış azalıştaki-payı, bir zarara neden olacak şekilde sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerini aşmadığı ölçüde (bakınız: 48'inci paragraf) veya
- (iii) İşletmenin Dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutarda meydana gelen bir artış artıştaki-payı (ii)'nci bentteki tutarı iptal etmediği ölçüde.
- ...
- (e) Raporlama dönemi sonunda geriye kalan sözleşmeye dayalı hizmet marjının, (herhangi bir dağıtım yapılmadan önce) B119 paragrafı uygulanarak cari ve geri kalan teminat süresine dağıtılmasıyla belirlenen, dönem içinde sigorta sözleşmesi hizmetlerinin hizmetlerin transferi nedniyle sigorta hasılatı olarak finansal tablolara alınan tutar.
- ...

47-48 ve 50'nci paragraflar değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler

- 47 Sözleşmeye dağıtılan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının, daha önce finansal tablolara alınan sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının ve ilk defa finansal tablolara alma tarihinde sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının toplamda net bir çıkış oluşturması durumunda sigorta sözleşmesi, ilk defa finansal tablolara alma tarihinde ekonomik açıdan dezavantajlıdır. 16(a) paragrafı uyarınca işletme, bu tür sözleşmeleri ekonomik açıdan dezavantajlı olmayan sözleşmelerden ayrı olarak gruplandırır. 17'nci paragraf uygulandığı ölçüde, işletme sözleşmeleri ayrı ayrı ölçmek yerine bir sözleşme setini ölçerek ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme grubunu tanımlayabilir. İşletme, ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme grubuyla ilgili yükümlülüğün defter değeri sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarına eşit olacak ve gruba ilişkin sözleşmeye dayalı hizmet marjı sıfır olacak şekilde gruba ilişkin net çıkış kadar bir zararı kâr veya zarara yansıtır.
- 48 Bir sigorta sözleşmesi grubu, sonraki ölçümden aşağıdaki tutarların sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerini aşması durumunda ekonomik açıdan dezavantajlı (veya ekonomik açıdan daha dezavantajlı) hale hâlc gelir:
- (a) Gelecekteki hizmetlerle ilgili Gelecekteki nakit akış tahminlerini ile finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltilmesindeki ilişkin değişiklikler dolayısıyla kaynaklanan, gruba dağıtılan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında meydana gelen gelecekteki hizmetle ilgili olumsuz değişiklikler ve
- (b) Doğrudan katılım özelliği bulunan bir sigorta sözleşmesi grubu için, işletmenin dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutarda meydana gelen bir azalış azalıştaki-payı. İşletme, 44(c)(i), 45(b)(ii) ve 45(c)(ii) paragrafları uyarınca, söz konusu aşan kısım ölçüsünde bir zararı kâr veya zarara yansıtır.
- ...
- 50 İşletme ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme grubundaki zararı finansal tablolara aldıktan sonra:
- (a) ...
- (b) Aşağıdakileri, zarar bileşeni sıfıra indirilene kadar sadece zarar bileşenine dağıtır:
- (i) Gelecekteki hizmetlerle ilgili Gelecekteki nakit akış tahminlerindeki ile finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltilmesindeki değişiklikler değişim-dolayısıyla, gruba dağıtılan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında meydana gelen gelecekteki hizmetle ilgili sonraki mevdana gelen azalışları ve
- (ii) İşletmenin Dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutarda değerindeki payında sonradan meydana gelen artışları, zarar bileşeni sıfıra indirilene kadar sadece zarar bileşenine dağıtır.
- İşletme, 44(c)(ii), 45(b)(iii) ve 45(c)(iii) paragrafları uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjını sadece azalışın zarar bileşenine dağıtılan tutarı aşan kısmı için düzeltir.
- ...

53 ve 55-56'ncı paragraflar değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Prim dağıtımı yaklaşımı

- 53 İşletme, bir sigorta sözleşmesi grubunun başlangıcında yalnızca aşağıdaki şartların sağlanmış olması durumunda, grubun ölçümünü 55-59 paragraflarında öngörülen prim dağıtımı yaklaşımını kullanarak basitleştirebilir:
- (a) ...
- (b) Grupta bulunan her bir sözleşmenin teminat süresinin (34'üncü paragraf uyarınca o tarihte belirlenen sözleşme sınırı içinde kalan primlerden kaynaklanan sigorta sözleşmesi hizmetleri teminat dahil) bir yıl veya daha az olması.
- ...
- 55 İşletme, prim dağıtımı yaklaşımını kullanarak kalan teminat yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:
- (a) İlk defa finansal tablolara alma sırasında, yükümlülüğün defter değeri belirlenirken:
- ...
- (iii) O tarihte aşağıdaki tutarların finansal tablo dışı bırakılmasından kaynaklanan her türlü tutar eklenir veya düşülür:
1. 28C paragrafı uygulanarak sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık ve 27'nci paragraf uyarınca sigorta edinimine ilişkin nakit akışları karşılığında finansal tablolara alınan varlık veya yükümlülüğün
 2. B66A paragrafında belirtilen şekilde sözleşme grubuyla ilgili nakit akışları için daha önce finansal tablolara alınan diğer varlık ve yükümlülükler.
- (b) Müteakip her bir raporlama döneminin sonunda, yükümlülüğün defter değeri belirlenirken, raporlama döneminin başındaki defter değerine:
- ...
- (v) Dönemde sağlanan hizmetler teminat için sigorta hasılatı olarak finansal tablolara alınan tutar düşülür (bakınız: B126 paragrafı) ve
- ...
- 56 Grupta yer alan sigorta sözleşmelerinin önemli bir finansman bileşeni içermesi durumunda işletme, kalan teminat yükümlülüğünün defter değerini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında belirlendiği şekilde, 36'ncı paragrafa belirlenen iskonto oranlarını kullanarak paranın zaman değerini ve finansal riskin etkisini yansıtacak şekilde düzeltir. İşletmenin ilk defa finansal tablolara alma sırasında, hizmetlerin teminatın her bir bölümünün sağlanmasıyla ile ilgili primin vadesi arasındaki sürenin bir yıldan fazla olmamasını beklemesi durumunda, kalan teminat yükümlülüğünün defter değerini paranın zaman değeri ve finansal riskin etkisini yansıtacak şekilde düzeltmesi zorunlu değildir.
- ...

60, 62, 65-66 ve 69'uncu paragraflar değiştirilmiş, 62'nci paragraf 62A paragrafıyla, 65'inci paragraf ise 65A paragrafıyla ikiye ayrılmış, 66A- 66B ve 70A paragrafları eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Elde tutulan reasürans sözleşmeleri

- 60 TFRS 17'nin hükümleri, elde tutulan reasürans sözleşmeleri için 61 70A70 paragraflarında düzenlendiği şekilde değiştirilerek uygulanır.
- ...

Finansal tablolara alma

- 62 İşletme, 25'inci paragrafı uygulamak yerine, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunu aşağıdakilerin erken olanından itibaren finansal tablolarına alır:
- (a) Elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuna ilişkin teminat süresinin başlangıcı ile

(b) İşletmenin, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunda yer alan ilgili reasürans sözleşmesine, ekonomik açıdan dezavantajlı dayanak sigorta sözleşmesi grubunu 25(c) paragrafını uygulayarak finansal tablolarına aldığı tarihte veya bu tarihten önce taraf olması durumunda, söz konusu tarih.

62A İşletme, 62(a) paragrafı hükümlerine bağlı kalmaksızın, orantılı teminat sağlayan elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun finansal tablolara alınmasını, söz konusu grubun teminat süresinin başlangıcından sonraki bir tarih olması durumunda herhangi bir dayanak sigorta sözleşmesinin ilk defa finansal tablolara alındığı tarihe kadar erteler.

62 İşletme, 25'inci paragrafı uygulamak yerine, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunu;

- (a) Elde tutulan reasürans sözleşmelerinin orantılı teminat sağlanması durumunda, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun teminat süresinin başlangıcı ya da her türlü dayanak sözleşmenin ilk defa finansal tablolara alındığı tarihten geç olanında ve
- (b) Diğer tüm durumlarda, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun teminat süresinin başlangıcından itibaren,

finansal tablolara alır.

Ölçüm

...

65 İlk defa finansal tablolara alma sırasında sözleşmeye dayalı hizmet marjının belirlenmesiyle ilgili 38'inci paragraf hükümleri, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunda kazanılmamış kâr olmadığı, bunun yerine reasüransın satın alınmasından kaynaklanan net maliyet veya net kazanç olduğu gerçeğini yansıtacak şekilde değiştirilerek uygulanır. İşletme bu nedenle, ilk defa finansal tablolara alma sırasında: (a) İşletme (b) bendindeki durum dışında, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun satın alınmasından kaynaklanan herhangi bir net maliyeti veya net kazancı, 65A paragrafının uygulandığı durum dışında, aşağıdakilerin toplamına eşit bir tutar üzerinden ölçülen sözleşmeye dayalı hizmet marjı olarak finansal tablolara alır:

- (a) Sözleşmenin sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarını,
- (b) Elde elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuyla ilgili daha önce finansal tablolara alınan herhangi bir varlık veya yükümlülüğün o tarihte finansal tablo dışı bırakılan tutarını, ve
- (c) O tarihte meydana gelen her türlü nakit akışını ve
- (d) 66A paragrafı uygulanarak kâr veya zarara yansıtılan her türlü gelir.

toplamına eşit bir tutar üzerinden ölçülen sözleşmeye dayalı hizmet marjı olarak finansal tablolara alır.

65A (b) Reasürans teminatının net satın alma maliyetinin, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun satın alınmasından önce meydana gelen olaylarla ilgili olması durumunda işletme, B5 paragrafı hükümlerine bağlı kalmaksızın, bu tür bir maliyeti derhal kâr veya zarara gider olarak yansıtır.

66 İşletme 44'üncü paragrafı uygulamak yerine, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuna ilişkin raporlama dönemi sonundaki sözleşmeye dayalı hizmet marjını, raporlama döneminin başında belirlenen defter değerini aşağıdaki unsurlara göre düzeltmek suretiyle ölçer:

...

- (ba) 66A paragrafı uygulanarak raporlama döneminde kâr veya zarara yansıtılan gelir,
- (bb) Elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuyla ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler olmadığı ölçüde, 66B paragrafı uygulanarak finansal tablolara alınan geri kazanım bileşenine yönelik iptaller (bakınız: B119F paragrafı),
- (c) Aşağıdakiler dikkate alınarak, Aşağıdaki durumlar dışında, gelecekteki hizmetle ilgili olduğu ölçüde, B72(c) paragrafında belirtilen iskonto oranlarına göre ölçülen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler:

- (i) — (ii) bendindeki durum dışında, değişiklik gelecekteki hizmetlerle ilgili olduğu ölçüde,
- (i)(ii) Değişikliğin Değişiklik dayanak sigorta sözleşmesi grubuna dağıtılan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında meydana gelen ve dayanak sigorta sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltmeyen bir değişiklikten kaynaklanması kaydedilmemiş ve/veya-
- (ii) İşletmenin bir dayanak sigorta sözleşmesi grubunu prim dağıtım yaklaşımını kullanarak ölçmesi durumunda, değişikliğin 57-58 paragraflarının (ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelere ilişkin) uygulanmasından kaynaklanması.

...

66A İşletme, ekonomik açıdan dezavantajlı bir dayanak sigorta sözleşmesi grubunu ilk defa finansal tablolarına alırken veya bir gruba ekonomik açıdan dezavantajlı dayanak sigorta sözleşmeleri eklerken finansal tablolarına bir zarar yansıttığında, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuna ilişkin sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltir ve bunun sonucunda finansal tablolarına gelir yansıtır (bakınız: B119C–B119E paragrafları).

66B İşletme, 66(c)(i)–(ii) ve 66A paragrafları uyarınca finansal tablolarına aldığı zarar geri kazanımlarını gösteren ve elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuna ilişkin kalan teminat varlığı için bir geri kazanım bileşeni oluşturur (veya zarar bileşenini düzeltir). Geri kazanım bileşeni, elde tutulan reasürans sözleşmelerinden ortaya çıkan zarar geri kazanımlarının iptal edilmesi şeklinde kâr veya zararda sunulan ve dolayısıyla reasüröre ödenen primlerin dağıtımının dışında bırakılan tutarları belirler (bakınız: B119F paragrafı).

...

Elde tutulan reasürans sözleşmeleri için prim dağıtımı yaklaşımı

69 İşletme, aşağıdaki şartların elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun başlangıcında sağlanmış olması durumunda, grubun ölçümünü basitleştirmek amacıyla 55–56 ve 59'uncu paragraflarda düzenlenen prim dağıtımı yaklaşımını (elde tutulan reasürans sözleşmelerinin düzenlenen sigorta sözleşmelerinden farklı özelliklerini, örneğin hasılattan ziyade gider yaratılması veya giderlerin azaltılması, yansıtacak şekilde uyarlanmış olarak) kullanabilir:

(a) ...

(b) Elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunda bulunan her bir sözleşmenin teminat süresinin (34'üncü paragraf uyarınca o tarihte belirlenen, sözleşme sınırı içinde kalan primlerden kaynaklanan sigorta teminatı teminat dâhil) bir yıl veya daha az olması.

...

70A İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunu prim dağıtımı yaklaşımını uygulayarak ölçmesi durumunda, 66A paragrafını, sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzelterek değil kalan teminat varlığının defter değerini düzelterek uygular.

71'inci paragraf değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

İsteğe bağlı katılım özelliği bulunan için yatırım sözleşmeleri

71 İsteğe bağlı katılım özelliği bulunan bir yatırım sözleşmesi, önemli bir sigorta riski devri içermez. Bu yüzden, TFRS 17'nin sigorta sözleşmeleriyle ilgili hükümleri, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri için aşağıdaki şekilde değiştirilerek uygulanır:

(a) İlk defa finansal tablolara alma tarihi (bakınız: 25 ve 28'inci paragraflar ~~25'inci paragraf~~) işletmenin sözleşmeye taraf olduğu tarihtir.

...

72 ve 76'ncı paragraflar değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Değişiklik yapma ve finansal tablo dışı bırakma

Sigorta sözleşmesinde değişiklik yapılması

72 Sigorta sözleşmesi hükümlerinin, örneğin sözleşmenin tarafları arasındaki anlaşma yoluyla veya bir düzenleme gereği değiştirilmiş olması durumunda işletme, yalnızca (a)–(c) bentlerindeki koşulların karşılanması halinde asıl sözleşmeyi finansal tablo dışı bırakır ve değişiklik yapılan sözleşmeyi TFRS 17 veya diğer geçerli Standartlar uyarınca yeni bir sözleşme olarak finansal tablolara alır. Sözleşme hükümlerinde yer alan bir hakkın kullanılması değişiklik değildir. Söz konusu koşullar şunlardır:

(a) Değişiklik yapılan hükümler sözleşmenin başlangıcında sözleşmeye dâhil edilmiş olsaydı:

(i) Değişiklik yapılan sözleşmenin, 3 ~~8A8~~ paragrafları uyarınca TFRS 17'nin kapsamı dışında bırakılacak olması,

(ii) ...

...

Finansal tablo dışı bırakma

...

76 İşletme, sigorta sözleşmesi grubu içinden bir sigorta sözleşmesini, TFRS 17'nin aşağıdaki hükümlerini uygulayarak finansal tablo dışı bırakır:

...

(c) B119 paragrafı uyarınca, beklenen kalan sigorta sözleşmesi hizmetleri teminat dönemi için teminat birimlerinin sayısı, gruptan finansal tablo dışı bırakılan teminat birimlerini yansıtacak şekilde düzeltilir ve dönem içinde kâr veya zarara yansıtılan sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı, düzeltilen bu sayı esas alınarak belirlenir.

...

78-79'uncu paragraflar değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Finansal durum tablosunda sunum

78 İşletme, aşağıdaki portföylerin grupların defter değerini finansal durum tablosunda ayrı olarak sunar:

- (a) Varlık niteliğindeki düzenlenmiş sigorta sözleşmeleri,
- (b) Yükümlülük niteliğindeki düzenlenmiş sigorta sözleşmeleri,
- (c) Varlık niteliğindeki elde tutulan reasürans sözleşmeleri ve
- (d) Yükümlülük niteliğindeki elde tutulan reasürans sözleşmeleri.

79 İşletme, 28B paragrafı 27'nci paragraf uyarınca finansal tablolara alınan sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarıyla ilgili varlıklar varlık veya yükümlülükleri, düzenlenmiş ilgili sigorta sözleşmesi portföylerinin grubunun defter değerine ve elde tutulan reasürans sözleşmesi portföylerine gruplarına ilişkin nakit akışlarıyla ilgili varlık veya yükümlülükleri (hakımız: 65(b)65(a) paragrafı), elde tutulan reasürans sözleşmesi portföylerinin gruplarının defter değerine dahil eder.

83, 86 ve 88-89'uncu paragraflar değiştirilmiştir ve 87A paragrafı eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Finansal performans tablosuna/tablosuna alma ve sunum (B120–B136 paragrafları)

...

Sigorta hizmeti sonucu

83 İşletme, düzenlenmiş sigorta sözleşmelerinden oluşan gruplardan doğan sigorta hasılatını kâr veya zararda sunar. Sigorta hasılatı, sağlanan teminat ve sigorta sözleşmesi grubundan doğan diğer hizmetleri, işletmenin söz konusu hizmetler karşılığında hak etmeyi beklediği bedeli yansıtan tutar üzerinden gösterir. B120–B127 paragrafları, işletmenin sigorta hasılatını nasıl ölçeceğini belirler.

...

86 İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan kaynaklanan, sigorta finansmanı gelir veya giderleri dışındaki gelir veya giderleri (bakınız: 60–70A 70 paragrafları) tek bir tutar olarak sunabilir ya da birlikte bu tek tutara çit net bir tutar veren, reasürörden geri kazanılan tutarları ve ödenen primlerin dağılımını ayrı olarak sunabilir. İşletme, reasürörden geri kazanılan tutarları ve ödenen primlerin dağılımını ayrı olarak sunması durumunda:

(a) ...

- (b) Dayanak sözleşmelerdeki hasarlara bağlı olmayan, reasürörden almayı beklediği tutarları (örneğin, bazı sedan komisyonu türleri) reasüröre ödenecek primlerdeki bir azalma olarak dikkate alır, ve
- (ba) 66(c)(i)-(ii) ve 66A-66B paragraflarını uygulayarak zararların geri kazanılmasıyla ilgili finansal tablolarına aldığı tutarları reasürörden geri kazanılan tutarlar olarak dikkate alır ve
- (c) Ödenen primlerin dağıtımını hasıllatta azalma olarak sunmaz.

Sigorta finansmanı gelir veya giderleri (bakınız: B128-B136 paragrafları)

...

87A İşletme:

- (a) B115 paragrafının (riskin azaltılması) uygulanmasından kaynaklanan sigorta finansmanı gelir veya giderlerine B117A paragrafını ve
- (b) Diğer bütün sigorta finansmanı gelir veya giderlerine 88 ve 89'uncu paragrafları uygular.

88 89'uncu paragrafın uygulanmadığı durumda 87A(b) paragrafını uygularken işletme, aşağıdaki muhasebe politikaları arasında tercih yapar:

...

89 İşletme, 87A(b) paragrafını uygularken, dayanak kalemleri elinde tuttuğu doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için aşağıdaki muhasebe politikaları arasında tercih yapar:

...

Açıklama

...

97, 99-101, 103-105, 106-107 ve 109'uncu paragraflar değiştirilmiş, 105A-105B ve 109A paragrafları eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Finansal tablolara alınan tutarların açıklanması

97 98-109A109 paragraflarının gerektirdiği açıklamalardan yalnızca 98-100, 102-103, 105-105B ve 109A ve 102-105 paragraflarındakiler prim dağıtım yaklaşımının uygulandığı sözleşmeler için geçerlidir. Prim dağıtım yaklaşımını kullanması halinde işletme, aşağıdaki hususları da açıklar:

...

99 İşletme, finansal tablo kullanıcılarının nakit akışlarından ve finansal performans tablosuna/tablelarına alınan tutarlardan kaynaklanan değişiklikleri belirlemesine olanak sağlamak için mutabakatlarda yeterli bilgi sağlar. İşletme bu hükme uyum sağlamak için:

- (a) 100-105B105 paragraflarında düzenlenen mutabakatları bir tabloda açıklar ve
- (b) Her bir mutabakat için dönem başındaki ve dönem sonundaki net defter değerlerini, 78'inci paragraf uyarınca finansal durum tablosunda sunulan tutarlara eşit olmak üzere, varlık niteliğindeki sözleşme portföyleri grupları toplamı ve yükümlülük niteliğindeki sözleşme portföyleri grupları toplamına ayırıştırarak sunar.

100 İşletme, açılış bakiyeleri ile kapanış bakiyeleri arasındaki mutabakatları aşağıdakilerin her biri için ayrı olarak açıklar:

...

- (c) Gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülükler. 53-59 veya 69-70A70 paragraflarında açıklanan prim dağıtım yaklaşımının uygulandığı sigorta sözleşmeleri için işletme, aşağıdakilere ilişkin ayrı mutabakatlar açıklar:

...

101 53-59 veya 69-70A70 paragraflarında açıklanan prim dağıtım yaklaşımının uygulanmadığı sigorta sözleşmeleri için işletme, aşağıdakilerin her birine ilişkin açılış bakiyesi ile kapanış bakiyesi arasındaki mutabakatı da ayrı olarak açıklar:

- ...
- 103 İşletme uygulanabilir olması durumunda, 100'üncü paragrafın öngördüğü mutabakatlarda, hizmetlerle sigorta hizmetleriyle ilgili aşağıdaki tutarların her birini ayrı olarak açıklar:
- ...
- (c) Sigorta hasılatı ve sigorta hizmeti giderlerinin dışında bırakılan yatırım bileşenleri (prim geri ödemeleri 105(a)(i) paragrafında tanımlandığı şekilde ilgili dönemde nakit akışlarının bir parçası olarak sunulmadıkça, prim geri ödemeleri ile birleştirilir.)
- 104 İşletme, uygulanabilir olması durumunda, 101'inci paragrafın öngördüğü mutabakatlarda, hizmetlerle sigorta hizmetleriyle ilgili aşağıdaki tutarların her birini ayrı olarak açıklar:
- (a) ...
- (b) Cari hizmetle ilgili değişiklikler; diğer bir ifadeyle:
- (i) ...
- (ii) Gelecekteki hizmetlerle veya geçmişteki hizmetlerle ilgili olmayan finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişiklik ve
- (iii) (ii) bendinde dahil edilen finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesiyle ilgili tutarlar hariç, *aktüeryal varsayım ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri* (bakınız: B97(c) ve B113(a) paragrafları).
- (c) ...
- 105 İşletme uygulanabilir olması durumunda, 100–101 paragraflarındaki mutabakatları tamamlamak için dönemde sunulan hizmetlerle sigorta hizmetleriyle ilgili olmayan aşağıdaki tutarların da her birini ayrı olarak açıklar:
- ...
- 105A İşletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için 28B paragrafını uygulayarak finansal tablolarına aldığı varlıkların açılış ve kapanış bakiyeleri arasındaki mutabakatı açıklar. İşletme 98'inci paragrafı uygulayarak, söz konusu mutabakata ilişkin bilgileri sigorta sözleşmelerinin mutabakatına ilişkin bilgilerle tutarlı bir seviyede birleştirir.
- 105B İşletme 105A paragrafının gerektirdiği mutabakatta, 28E–28F paragraflarını uygulayarak finansal tablolarına aldığı her türlü değer düşüklüğü zararı ve değer düşüklüğü zararının iptafını ayrı ayrı açıklar.
- 106 53–59 paragraflarında açıklanan prim dağıtım yaklaşımının uygulandığı sözleşmeler dışında düzenlenen sigorta sözleşmelerden oluşan işletme, dönem içinde finansal tablolara alınan sigorta hasılatına ilişkin olarak aşağıdakilerden oluşan bir analiz açıklar:
- (a) Aşağıdakileri ayrı olarak açıklamak üzere, B124 paragrafında belirtildiği şekilde, kalan teminat yükümlülüğündeki değişikliklerle ilgili tutarlar:
- (i) ...
- (ii) B124(b) paragrafında belirtildiği şekilde, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişiklik, ve
- (iii) B124(c) paragrafında belirtildiği şekilde, dönem içinde sigorta sözleşmesi hizmetlerinin hizmet transferi nedeniyle kâr veya zarara yansıtılan sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı ve-
- (iv) Varsa, diğer tutarlar, örneğin B124(d) paragrafında belirtildiği şekilde gelecekteki hizmetle ilgili olanlar hariç dönem içinde alınan primlere ilişkin aktüeryal varsayım ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri.
- (b) Primlerin, sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının geri kazanılmasıyla ilgili bölümünün dağıtılması (bakınız: B125 paragrafı).
- 107 53–59 veya 69–70A70 paragraflarında açıklanan prim dağıtım yaklaşımının uygulandığı sözleşmeler dışındaki sigorta sözleşmeleri için işletme, raporlama dönemi sonunda kalan sözleşmeye dayalı hizmet üzerindeki etkileri gösterecek şekilde, dönem içinde ilk defa finansal tablolara alınan düzenlenen sigorta sözleşmeleri ve elde tutulan reasürans sözleşmeleri için ayrı olarak finansal durum tablosundaki etkiyi açıklar:
- ...
- 109 53–59 veya 69–70A70 paragraflarında açıklanan prim dağıtım yaklaşımının uygulandığı sözleşmeler dışındaki sigorta sözleşmeleri için işletme, raporlama dönemi sonunda kalan sözleşmeye dayalı hizmet marjını kâr veya zarara yansıtmayı ne zaman beklediğini zamana ilişkin bir açıklamayı uygun zaman

aralıklarında itibarıyla sayısal nicel olarak ya da nitel bilgiler sağlayarak yapar açıklar. Bu tür bilgiler, düzenlenen sigorta sözleşmeleri ve elde tutulan reasürans sözleşmeleri için ayrı olarak sunulur.

- 109A İşletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı bir varlığı, 28C paragrafını uygulayarak finansal tablo dışı bırakmayı ne zaman beklediğini uygun zaman aralıkları itibarıyla sayısal olarak açıklar.

...

114'üncü paragraf değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Geçiş tutarları

- 114 İşletme, finansal tablo kullanıcılarının, geçiş tarihinde değiştirilmiş geriye dönük yaklaşıma (bakınız: C6-C19A-C19 paragrafları) veya gerçeğe uygun değer yaklaşımına (bakınız: C20-C24B-C24 paragrafları) göre ölçülen sigorta sözleşmesi gruplarının, sonraki dönemlere ilişkin sözleşmeye dayalı hizmet marjı ve sigorta hasılatı üzerindeki etkisini belirlemesini sağlayan açıklamalar sunar. Dolayısıyla işletme, 101(c) paragrafı uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjının mutabakatını ve 103(a) paragrafı uyarınca sigorta hasılatının tutarını aşağıdakiler için ayrı ayrı açıklar:

...

117'nci paragraf değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

TFRS 17'nin uygulanmasında kullanılan önemli yargılar

- 117 İşletme, TFRS 17'nin uygulanmasında kullanılan önemli yargıları ve yargılarda yapılan değişiklikleri açıklar. İşletme özellikle, aşağıdakiler dâhil olmak üzere kullanılan girdileri, varsayımları ve tahmin yöntemlerini açıklar:

...

- (c) (a) bendinin kapsamına girmediği ölçüde, aşağıdakiler için kullanılan yaklaşımlar:

...

(iii) İskonto oranlarını belirlemek ~~ve~~

(iv) Yatırım bileşenlerini belirlemek ~~ve~~.

(v) Sigorta teminatı ve yatırım-getiri hizmeti ya da sigorta teminatı ve yatırımla alakalı hizmet tarafından sağlanan faydaların göreceli ağırlığını belirlemek (bakınız: B119-B119B paragrafları).

...

128-129 ve 132'nci paragraflar değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan risklerin niteliği ve kapsamı

...

Sigorta ve piyasa riskleri—Duyarlılık analizi

- 128 İşletme, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklı risk değişkenlerindeki ~~maruz kalma risklerindeki~~ değişikliklere olan duyarlılıklarla ilgili bilgileri açıklar. İşletme, bu hükme uyum sağlamak için aşağıdakileri açıklar:

- (a) İlgili risk türleri için aşağıdakiler dikkate alınarak; kâr veya zarar ile özkaynağın, raporlama dönemi sonunda makul ölçüde muhtemel olan risk değişkenlerindeki maruz kalma risklerindeki değişikliklerden nasıl etkileneceğini gösteren bir duyarlılık analizi:

- (i) ...
- (ii) Piyasa riski türlerinin her biri için—Sigorta sözleşmelerinden kaynaklı maruz kalınan risklerdeki değişiklikler ile işletmenin elinde tuttuğu finansal varlıklardan kaynaklı risk değişkenlerindeki maruz kalınan risklerdeki değişikliklere olan duyarlılıklar arasındaki ilişkiyi açıklayacak şekilde.

...

129 İşletme, 128(a) paragrafında belirtilenlerden farklı tutarların risk değişkenlerindeki maruz kalınan risklerdeki değişikliklerden nasıl etkilendiğini gösteren bir duyarlılık analizi hazırlaması ve söz konusu duyarlılık analizini TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan riskleri yönetmek için kullanması durumunda bu duyarlılık analizini 128(a) paragrafında belirtilen analiz yerine kullanabilir. İşletme ayrıca aşağıdakileri de sunar:

...

Likidite riski—Diğer bilgiler

132 İşletme, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan likidite riski için aşağıdakileri sunar:

- (a) ...
- (b) Yükümlülük niteliğindeki düzenlenen sigorta sözleşmesi portföyleri grupları ve yükümlülük niteliğindeki elde tutulan reastürans sözleşmesi portföyleri grupları için ayrı ayrı olmak üzere; asgari olarak, söz konusu portföylerin gruplarının raporlama tarihini takip eden ilk beş yılın her birine ilişkin ve ilk beş yıldan sonrası için toplu olarak net nakit akışlarını gösteren vade analizi. İşletmenin, 55-59 ve 69-70A paragrafları uygulanarak ölçülen kalan teminat yükümlülüğünü bu analizlere dahil etmesi zorunlu değildir. Analizler aşağıdaki biçimlerde olabilir:
- ...
- (c) Bu paragrafın (b) bendi uyarınca açıklanmamış olması durumunda, ilgili sözleşme portföylerinin gruplarının defter değeri ile olan ilişkisine de yer verecek şekilde talep hâlinde ödenmesi gereken tutarlar.

Ek A'da yapılan değişiklikler—Tanımlanan terimler

"Sözleşmeye dayalı hizmet marjı"nın, "teminat süresi"nin, "sigorta sözleşmesi grubu"nun ve "sigorta edinimine ilişkin nakit akışları"nın tanımı değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Sözleşmeye dayalı hizmet marjı	İşletmenin, bir sigorta sözleşmesi grubundaki sigorta sözleşmeleri kapsamında <u>sigorta sözleşmesi hizmetleri</u> hizmet sundukça finansal tablolarına alacağı kazanılmamış kârı yansıtan, söz konusu gruba ilişkin varlık veya yükümlülüğün defter değerinin bir bileşenidir.
Teminat süresi	İşletmenin <u>sigorta sözleşmesi hizmetleri</u> sigorta konusu olaylar için teminat sağladığı süredir. Bu süre, sigorta sözleşmesi sınırı içinde kalan tüm primlerle ilgili <u>sigorta sözleşmesi hizmetlerini</u> teminatı kapsar.
...	
Sigorta sözleşmesi grubu	Bir sigorta sözleşmesi portföyünün, asgari olarak, bir yıldan uzun olmayan bir arayla düzenlenen ve ilk defa finansal tablolara alma sırasında aşağıdaki özelliklerden birine sahip olan sözleşmelere ayrılmasıyla oluşan bir sigorta sözleşmeleri setidir: (a) Ekonomik açıdan dezavantajlı olması (varsa), (b) Daha sonra ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesince ilişkin önemli bir olasılığa sahip olmaması (varsa) veya (c) (a) ya da (b) bendinde sayılan bir sözleşme olmaması (varsa).
Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları	Bir sigorta sözleşmesi grubunun (düzenlenen ya da düzenlenmesi beklenen) satılması, sigorta poliçesinin imzalanması ve başlatılmasına ilişkin maliyetlerden kaynaklanan ve söz konusu grubun ait olduğu sigorta sözleşmesi portföyüyle doğrudan ilişkilendirilebilen nakit akışlarıdır. Bu tür nakit akışları, portföy içindeki bireysel sözleşmelerle veya sigorta sözleşmesi gruplarıyla doğrudan ilişkilendirilemeyen nakit akışlarını da içerir.
...	

'Sigorta sözleşmesi' tanımından sonra yeni bir tanım eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmiştir.

<u>Sigorta sözleşmesi hizmetleri</u>	İşletmenin bir sigorta sözleşmesinin <u>poliçe hamiline</u> sağladığı aşağıdaki hizmetlerdir: (a) <u>Sigorta konusu olay için sağlanan teminat (sigorta teminatı),</u> (b) <u>Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için, uygulanabilir olması durumunda, poliçe hamili için yatırım getirisi oluşturulması (yatırım-getiri hizmeti) ve</u> (c) <u>Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için, poliçe hamili adına dayanak kalemlerin yönetilmesi (yatırımla alakalı hizmet).</u>
...	

"Yatırım bileşeni"nin, "gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülük"ün ve "kalan teminat yükümlülüğü"nin tanımı değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Yatırım bileşeni	<u>Sigorta konusu olayın gerçekleşmese dahi, gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmaksızın bir sigorta sözleşmesinin, her durumda işletmede</u> nenin <u>poliçe hamiline</u> geri ödeme yapmasını öngördüğü tutarlardır.
...	

Gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülük

İşletmenin aşağıdakilere ilişkin mükellefiyettir:

- (a) Meydana meydana gelmiş ancak ilgili hasarın raporlanmamış olduğu olaylar dâhil, hâlihazırda meydana gelmiş sigorta konusu olaylara ilişkin geçerli hasarları araştırma ve ödeme mükellefiyeti ile gerçekleşen diğer sigorta giderlerini araştırma ve ödeme mükellefiyeti ve giderleridir.
- (b) (a) bendine dâhil edilmeyen ve aşağıdakilerle ilgili olan tutarları ödeme mükellefiyeti:
- (i) Hâlihazırda sağlanmış olan sigorta sözleşmesi hizmetleri ya da
- (ii) Her türlü yatırım bileşeni veya sigorta sözleşmesi hizmetlerinin sunumuyla ilgili olmayan ve kalan teminat yükümlülüğüne dahil edilmeyen diğer tutarlar.

Kalan teminat yükümlülüğü

İşletmenin aşağıdakilere ilişkin mükellefiyettir:

- (a) Mevcut mevcut sigorta sözleşmeleri kapsamında henüz gerçekleşmemiş olan sigorta konusu olaylarla ilgili geçerli hasarları araştırma ve ödeme mükellefiyeti mükellefiyettir (diğer bir ifadeyle, sigorta teminatının teminat döneminin sona ermiş kısmıyla ilgili olan mükellefiyet mükellefiyettir); ve
- (b) (a) bendine dâhil edilmeyen ve aşağıdakilerle ilgili olan mevcut sigorta sözleşmeleri kapsamındaki tutarları ödeme mükellefiyeti:
- (i) Henüz sağlanmamış olan sigorta sözleşmesi hizmetleri (diğer bir ifadeyle, sigorta sözleşmesi hizmetlerinin gelecekte sağlanmasına ilişkin mükellefiyetler) ya da
- (ii) Her türlü yatırım bileşeni veya sigorta sözleşmesi hizmetlerinin sunumuyla ilgili olmayan ve gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülüğe transfer edilmeyen diğer tutarlar.

Ek B'de yapılan değişiklikler- Uygulama rehberi

B1 paragrafı değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

B1 Bu ek, aşağıdakiler konusunda rehberlik sağlar:

...

(ba) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık (bakınız: B35A–B35D paragrafları)

(c) Ölüm (bakınız: B36–B119FB419 paragrafları),

...

B5 ve B12 paragrafları değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Sigorta sözleşmesinin tanımı (Ek A)

...

B5 Bazı sigorta sözleşmeleri, daha önce gerçekleşmiş ancak finansal etkisi hala belirsiz olan olaylara teminat sağlar. Bunun bir örneği, daha önce gerçekleşmiş olan bir olayın olumsuz bir biçimde gelişmesine karşı sigorta teminatı teminat sağlayan sigorta sözleşmesidir. Bu tür sözleşmelerde sigorta konusu olay, ortaya çıkan hasarların nihai maliyetinin belirlenmesidir.

...

Sigorta riski ve diğer riskler arasındaki ayırım

...

B12 Sigorta sözleşmesi tanımı, poliçe hamili üzerindeki olumsuz bir etkinin varlığını ifade eder. Bu tanım, işletme tarafından yapılan ödeme, olumsuz olayın finansal etkisine eşit bir tutarla sınırlamaz. Örneğin, bu tanım, kullanılmış ve hasar görmüş bir varlığın yenisiyle değiştirmesine izin veren bir tutarı poliçe hamiline ödeyen, “eskininin yerine yenisi” sigorta teminatını teminatını içerir. Benzer şekilde, söz konusu tanım, bir hayat sigortası sözleşmesi kapsamındaki ödeme, ölen kişinin bakmakla yükümlü olduğu kişilerin uğradığı finansal zararları sınırladığı gibi, ölüm veya kaza nedeniyle oluşan zararın miktarını ölçmek için önceden belirlenen tutarların ödenmesini öngören sözleşmeleri de kapsam dışı bırakmaz.

...

B33-B35 paragrafları değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Farklı malların ve sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki sigorta dışı hizmetlerin devrine yönelik taahhütler (12'nci paragraf)

B33 12'nci paragraf, işletmenin, poliçe hamiline farklı mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki sigorta dışı hizmetlerin devrine yönelik taahhütlerini sigorta sözleşmesinden ayırmasını gerektirir. İşletmenin sözleşmenin ifası kapsamında yapmak zorunda olduğu faaliyetleri, bu faaliyetleri gerçekleştirdikçe poliçe hamiline bir mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışında hizmet devretmediği sürece, ayırma sırasında dikkate alınmaz. Örneğin işletme, bir sözleşmenin yapılması için çeşitli idari işlemler gerçekleştirmek zorunda olabilir. Bu işlemlerin yerine getirilmesi poliçe hamiline bir hizmet devri sonucunu doğurmaz.

B34 Poliçe hamilinin taahhüt edilen bir mal veya sigorta sözleşmesi hizmeti dışındaki bir sigorta dışı hizmetten tek başına veya kullanıma hazır diğer kaynaklarla birlikte faydalanabilmesi durumunda, söz konusu mal veya hizmet farklıdır. Kullanıma hazır kaynaklar, ayrı olarak satılan (işletme veya başka bir işletme tarafından) mal veya hizmetlerdir veya poliçe hamilinin hâlihazırda elde etmiş olduğu (işletmeden ya da başka işlem veya olaylardan) kaynaklardır.

B35 Poliçe hamiline taahhüt edilen bir mal ya da sigorta sözleşmesi hizmeti dışındaki bir sigorta dışı hizmet, aşağıdaki durumlarda farklı değildir:

...

- (b) İşletmenin, mal ya da sigorta dışı hizmetin sigorta bileşenleriyle bütünleştirilmesinde önemli bir hizmet sunması.

B35A–B35D paragrafları ve B35A paragrafının üzerine başlık eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmiştir.

Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları (28A-28F paragrafları)

B35A İşletme 28A paragrafını uygulamak için aşağıdaki dağıtımlarda sistematik ve rasyonel bir yöntem kullanır:

- (a) Bir sigorta sözleşmesi grubuyla doğrudan ilişkilendirilebilen sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının aşağıdakilere dağıtımı:
- (i) Söz konusu gruba ve
- (ii) Söz konusu gruptaki sigorta sözleşmelerinin yenilenmesinde ortaya çıkması beklenen sigorta sözleşmelerini içerecek olan gruplara.
- (b) (a) bendinde belirtilenler dışındaki, bir sigorta sözleşmesi portföyüyle doğrudan ilişkilendirilebilen sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının portföyde bulunan sözleşme gruplarına dağıtımı.

B35B Her bir raporlama dönemi sonunda işletme, kullanılan dağıtım yöntemine ilişkin girdileri belirleyen varsayımlardaki herhangi bir değişikliği yansıtmak için B35A paragrafına göre dağıtılan tutarları revize eder. İşletme, bütün sözleşmeler gruba dâhil edildikten sonra bir sigorta sözleşmesi grubuna dağıtılan tutarları değiştirmez (bakınız: B35C paragrafı).

B35C İşletme, bir sigorta sözleşmesi grubuna birden fazla raporlama dönemi boyunca sigorta sözleşmesi ekleyebilir (bakınız: 28'inci paragraf). Bu tür durumlarda işletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara aldığı varlığın söz konusu dönemde gruba eklenen sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını finansal tablo dışı bırakır ve gelecekteki bir raporlama döneminde gruba eklenmesi beklenen sigorta sözleşmeleriyle ilgili olduğu ölçüde sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için bir varlığı finansal tablolarda göstermeye devam eder.

B35D İşletme 28E paragrafını uygulamak için:

- (a) Kâr veya zarara bir değer düşüklüğü zararı yansıtır ve sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara aldığı varlığın defter değerini azaltır, böylece varlığın defter değeri, ilgili sigorta sözleşmesi grubuna ilişkin 32(a) paragrafı uygulanarak belirlenen beklenen net nakit girişini aşmaz.
- (b) B35A(a)(ii) paragraflarını uygulayarak sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını sigorta sözleşmesi gruplarına dağıttığında, aşağıdaki durumların varlığı halinde kâr veya zarara bir değer düşüklüğü zararı yansıtır ve sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan ilgili varlığın defter değerini azaltır:
- (i) İşletmenin, sigorta edinimine ilişkin söz konusu nakit akışlarının, beklenen yenilemelerle ilişkin 32(a) paragrafı uygulanarak belirlenen net nakit girişini aşmasını beklemesi ve
- (ii) (b)(i) bendine göre belirlenen fazlalığın, (a) bendine göre halihazırda değer düşüklüğü zararı olarak finansal tablolara alınmamış olması.

B64–B66 ve B71–B72 paragrafları değiştirilmiştir ve B66A paragrafı eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Ölçüm (29–71 paragrafları)

Gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminler (33–35 paragrafları)

...

Sözleşme sınırı içinde kalan nakit akışları (34'üncü paragraf)

- ...
- B64 34'üncü paragraf, işletmenin, gelecekteki bir tarihte (yenileme tarihinde), bu tarihten itibaren sözleşmedeki riskleri tam olarak yansıtan bir fiyat belirleme imkânına değinmektedir. İşletme, o tarihte düzenlenen mevcut sözleşme ile aynı özelliklere sahip yeni bir sözleşme için belirleyeceği fiyatla aynı fiyatı belirlemesine engel olan kısıtlamaların bulunmaması veya talep edeceği fiyatla tutarlı bir şekilde faydaları değiştirilmesi durumunda, bu imkânı sahiptir. Benzer şekilde, işletme, her bir bircesel poliçe hamili için belirlenecek fiyat bizzat o poliçe hamiliyle ilgili risklerdeki değişimi yansıtmasa dahi, mevcut bir sözleşmeyi, bir sigorta sözleşmesi portföyündeki risklerde meydana gelen genel değişimleri yansıtmaya şekilde yeniden fiyatlandırılması durumunda, fiyat belirleme imkânına sahiptir. İşletme, sözleşme veya portföydeki riskleri tam olarak yansıtan bir fiyat belirleme imkânına sahip olup olmadığını değerlendirirken, kalan hizmet teminat için, yenileme tarihinde eşdeğer koşullara sahip sözleşmeler düzenlerken dikkate alacağı tüm riskleri dikkate alır. İşletme, raporlama döneminin sonunda, gelecekteki nakit akışı tahminlerini belirlerken, bir sigorta sözleşmesinin sınırını, işletmenin asli hak ve mükellefiyetleriyle ilgili koşullarda yaşanan değişikliklerin etkisini içerecek şekilde yeniden değerlendirir.
- B65 Bir sigorta sözleşmesinin sınırı içinde kalan nakit akışları, doğrudan sözleşmenin ifasıyla ilgili olan nakit akışlarıdır; buna işletmenin tutar ve zamanlamasını belirleme yetkisine sahip olduğu nakit akışları da dahildir. Sözleşme sınırı içinde kalan nakit akışları aşağıdakileri içerir:

(ka) Aşağıda belirtilen maliyetler:

- (i) İşletmenin yatırım faaliyetlerini poliçe hamillerinin sigorta teminatından sağladığı faydaları artırmak için gerçekleştirdiği ölçüde, bu faaliyetleri gerçekleştirirken katlanacağı maliyetler. İşletmenin, sigorta konusu bir olay meydana geldiğinde poliçe hamillerinin fayda sağlayacakları bir yatırım getirisi oluşturmayı bekleyerek gerçekleştirdiği yatırım faaliyetleri sigorta teminatından sağlanan faydaları artırır.
- (ii) Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmelerinin poliçe hamillerine yatırım-getiri hizmeti sağlarken katlanacağı maliyetler (bakınız: B119B paragrafı).
- (iii) Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerinin poliçe hamillerine yatırımla alakalı hizmet sağlarken katlanacağı maliyetler.

- ...
- B66 İşletme, mevcut bir sigorta sözleşmesini ifa ederken ortaya çıkacak nakit akışlarını tahmin ederken aşağıdaki nakit akışlarını dikkate almaz:

- ...
- (f) Sigortacının sorumlu sıfatıyla ödemediği veya tahsil etmediği ya da sözleşme hükümlerine göre özel olarak poliçe hamiline yüklenemeyen gelir vergisi ödemeleri ve tahsilatları. Bu tür ödeme-ve tahsilatlar, TMS 12 Gelir Vergileri uyarınca ayrı olarak finansal tablolara alınır; ölçülür ve sunulur.

- ...
- B66A** İşletmenin, bir sigorta sözleşmesi grubunu finansal tablolarına almadan önce, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları dışındaki sigorta sözleşmesi grubuyla ilgili nakit akışları için bir varlığı ya da yükümlülüğü, nakit akışlarının gerçekleşmesi nedeniyle ya da başka bir TFRS'nin hükümleri uyarınca finansal tablolarına alması gerekebilir. Grubun ilk defa finansal tablolara alınma tarihinden önce ödenmiş veya alınmış olsa, ilk defa finansal tablolara alma tarihinde sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarına dahil edilecek olan nakit akışları sigorta sözleşmesi grubuyla ilgilidir. İşletme 38(c)(ii) paragrafını uygulamak için, ilgili nakit akışı ya da ilgili TFRS'yi uygulaması sigorta sözleşmesi grubunu ilk defa finansal tablolarına aldığı tarihte gerçekleşmiş olsa, söz konusu gruptan ayrı olarak finansal tablolara almayacağı ölçüde bu tür bir varlık veya yükümlülüğü finansal tablo dışı bırakır.

Diğer sözleşmelerin poliçe hamillerine yönelik nakit akışlarını etkileyen veya bunlardan etkilenen nakit akışları olan sözleşmeler

- ...
- B71 Bir gruptaki sözleşmelere ilişkin tüm sigorta sözleşmesi hizmetleri teminat sağlandıktan sonra, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları, hala diğer gruplardaki mevcut poliçe hamillerine ya da gelecekteki poliçe hamillerine yapılması beklenen ödemeleri içerebilir. İşletmenin bu tür sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarını belirli gruplara dağıtmaya devam etmesi zorunlu değildir, ancak bunun yerine işletme, tüm

gruplardan kaynaklanan bu tür sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları için finansal tablolara bir yükümlülük yansıtılabilir ve ölçülebilir.

İskonto oranları (36'ncı paragraf)

B72 İşletme, TFRS 17'yi uygularken aşağıdaki iskonto oranlarını kullanır:

...

- (c) Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmelerinde, B96(a)–B96(b) ve B96(d) ~~B96(a)–B96(e)~~ paragrafları uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki değişiklikleri ölçmek için—36'ncı paragraf uygulanarak ilk defa finansal tablolara alma sırasında belirlenen iskonto oranları,

...

B93-B95 paragrafları değiştirilmiştir ve B95 paragrafı B95A paragrafı oluşturularak ikiye ayrılmıştır. B95B–B95F paragrafları ve B95E paragrafının üzerine başlık eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Sigorta sözleşmelerinin devri ve işletme birleşmeleri yoluyla edinilen sigorta sözleşmelerinin ilk defa finansal tablolara alınması (39'uncu paragraf)

B93 İşletme, düzenlenen sigorta sözleşmelerini veya elde tutulan reasürans sözleşmelerini iş tanımını karşılamayan sigorta sözleşmelerinin devri ya da TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla düzenlenen sigorta sözleşmelerini veya elde tutulan reasürans sözleşmelerini cindığında, söz konusu işlemin gerçekleştiği tarihte sözleşmelere taraf olmuş gibi, edinilen sözleşme gruplarını tanımlamak üzere 14-24'üncü paragraflarını uygular.

B94 İşletme, söz konusu sözleşmeler için alınan ya da ödenen bedelleri alınan primlerin temsilcisi olarak kullanır. Sözleşmeler için alınan veya ödenen bedeller, aynı işlemde edinilen başka varlık ve yükümlülükler için alınan veya ödenen bedelleri kapsamaz. TFRS 3 kapsamındaki bir Bir işletme birleşmesinde, alınan veya ödenen bedel, sözleşmelerin o tarihteki gerçeğe uygun değeridir. İşletme, söz konusu gerçeğe uygun değer belirlerken, TFRS 13'ün 47'nci paragrafını (talep halinde ödeme gerektirmesiyle ilgili) uygulamaz.

B95 55-59 ve 69-70A paragraflarına göre, kalan teminat yükümlülüğü için prim dağıtımı yaklaşımı uygulanmadıkça, ilk defa finansal tablolara alma sırasında; sözleşmeye dayalı hizmet marjı, düzenlenen sigorta sözleşmeleri için 38'inci paragraf uygulanarak, elde tutulan reasürans sözleşmeleri için 65'inci paragraf uygulanarak hesaplanır, bu hesaplamalar yapılırken söz konusu sözleşmeler için alınan veya ödenen bedeller, ilk defa finansal tablolara alma tarihinde alınan veya ödenen primlerin temsilcisi olarak kullanılır.

B95A Düzenlenen sigorta sözleşmelerinin ekonomik açıdan dezavantajlı olması durumunda, 47'nci paragraf uyarınca işletme, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının ödenen veya alınan bedelleri aşan kısmını, TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesinde edinilen sözleşmeler için şerefiyenin veya pazarlıklı satın alım kazancının bir parçası olarak, devir yoluyla edinilen sözleşmeler için ise kâr veya zararda zarar olarak finansal tablolara alır. İşletme, bu aşan kısma ilişkin kalan teminat yükümlülüğü için bir zarar bileşeni oluşturur ve sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında sonradan meydana gelen değişiklikleri bu zarar bileşenine dağıtmak için 49-52 paragraflarını uygular.

B95B İşletme, 66A–66B paragraflarının uygulandığı elde tutulan reasürans sözleşmeleri için, kalan teminat varlığının geri kazanım bileşenini işlem tarihinde aşağıdakilerin çarpımı olarak belirler:

- (a) İşlem tarihi itibarıyla dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşeni ve
- (b) İşletmenin işlem tarihi itibarıyla elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin hasarların yitizesi.

B95C İşletme, B95B paragrafını uygulayarak belirlediği geri kazanım bileşeninin tutarını, TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesinde edinilen elde tutulan reasürans sözleşmeleri için şerefiyenin veya pazarlıklı satın alım kazancının bir parçası olarak, devir yoluyla edinilen sözleşmeler için isc kâr veya zararda zarar olarak finansal tablolara alır.

B95D İşletme, 14-22 paragraflarını uygulayarak, işlem tarihinde, ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubuna hem elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini hem de elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanmayan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini dahil edebilir. İşletme, bu tür

durumlarda B95B paragrafını uygulamak için söz konusu sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeninin, elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını belirlemek üzere sistematik ve rasyonel bir dağıtım esası kullanır.

Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık

B95E İşletme, düzenlenen sigorta sözleşmelerini iş tanımını karşılamayan sigorta sözleşmelerinin devri ya da IFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla edindiğinde, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için aşağıda belirtilen haklara yönelik bir varlığı işlem tarihinde gerçeğe uygun değeri üzerinden finansal tablolara alır:

- İşlem tarihinde finansal tablolara alınan sigorta sözleşmelerinin yenilenmesi sonucunda gelecekteki sigorta sözleşmelerini elde etme hakkı ve
- Edinilen işletmenin hâlihazırda ödemiş olduğu ilgili sigorta sözleşmesi portföyüyle doğrudan ilişkilendirilebilen sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını tekrar ödemedi, (a) bendinde sayılanların dışında kalan sigorta sözleşmelerini işlem tarihinden sonra elde etme hakkı.

B95F B93–B95A paragrafları uyarınca, işlem tarihinde, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan herhangi bir varlığın tutarı edinilen sigorta sözleşmesi grubunun ölçümüne dâhil edilemez.

B96-B97 paragrafları değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmelerinde sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerindeki değişiklikler (44'üncü paragraf)

B96 Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için, 44(c) paragrafı, gelecekteki hizmetlerle ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler nedeniyle bir sigorta sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapılmasını zorunlu kılar. Bu değişiklikler aşağıdakilerden oluşur:

- B72(c) paragrafında belirtilen iskonto oranlarıyla ölçülen, gelecekteki hizmetlerle ilgili olarak dönem içinde alınan primler ve ilgili nakit akışlarından (sigorta edinimine ilişkin nakit akışları ve prim esaslı vergiler gibi) kaynaklanan aktüeryal varsayım ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri;
- B72(c) paragrafında belirtilen iskonto oranlarıyla ölçülen, B97(a) paragrafında açıklananlar hariç olmak üzere, kalan teminat yükümlülüğüne dahil edilen gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminlerdeki değişiklikler;
- ~~B72(e) paragrafında belirtilen iskonto oranlarıyla ölçülen, Dönem~~ dönem içinde ödenebilir hale gelmesi beklenen herhangi bir yatırım bileşenleri ile dönem içinde ödenebilir hale gelen gerçekleşmiş yatırım bileşenleri arasındaki farklar. Söz konusu farklar: (i) dönem içinde ödenebilir hale gelen gerçekleşmiş yatırım bileşenlerinin ve (ii) dönem başı itibarıyla dönem içinde yapılmamış beklenen ödemeler ile ödenebilir hale gelmeden önce söz konusu beklenen ödemelerle ilgili olan sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin toplamının karşılaştırılması suretiyle belirlenir.
- Dönem içinde geri ödenebilir hale gelmesi beklenen poliçe hamiline verilen krediler ile dönem içinde ödenebilir hale gelen poliçe hamiline verilen gerçekleşmiş krediler arasındaki farklar. Söz konusu farklar: (i) dönem içinde ödenebilir hale gelen poliçe hamiline verilen gerçekleşmiş kredilerin ve (ii) dönem başı itibarıyla dönem içinde yapılmamış beklenen geri ödemeler ile geri ödenebilir hale gelmeden önce söz konusu beklenen geri ödemelerle ilgili olan sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin toplamının karşılaştırılması suretiyle belirlenir.
- Gelecekteki hizmetlerle ilgili finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişiklikler. İşletmenin, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki söz konusu değişikliği; (i) finansal olmayan riske ilgili bir değişiklik ile (ii) paranın zaman değerinin ve paranın zaman değerindeki değişimlerin etkisi arasında ayırtması gerekli değildir. İşletme, bu tür bir ayırtmayı yapması durumunda, finansal olmayan riske ilgili değişiklikler için B72(c) paragrafında belirtilen iskonto oranlarıyla ölçülen sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltir.

B97 İşletme, doğrudan katılım özelliği bulunmayan bir sigorta sözleşmesi grubuna ilişkin sözleşmeye dayalı hizmet marjını, gelecekteki hizmetlerle ilgili olmadıysa, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında meydana gelen aşağıdaki değişikliklere göre düzeltmez:

- (a) Paranın zaman değerinin ve paranın zaman değerindeki değişimlerin etkisi ile finansal riskin ve finansal riskteki değişikliklerin etkisi. Söz konusu etkiler aşağıdakileri içerir:
- (i) ~~(varsa Varsa,~~ gelecekteki nakit akış tahminleri üzerindeki etkisi, (olan,
- (ii) Ayrıştırmanın yapılmış olması durumunda, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi üzerindeki etkisi ve
- (iii) İskonto oranındaki değişikliğin etkisi, değişiklikten-etkilenen),
- (b) Gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülüğe dahil edilen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarıyla ilgili tahminlerde meydana gelen değişiklikler, ve
- (c) ...
- ...

B104, B107, B112, B115–B116 ve B118 paragrafları değiştirilmiştir. B117A paragrafı eklenmiştir. B101 paragrafında herhangi bir değişiklik yapılmamakla birlikte B101 paragrafına atıf yapan paragrafların anlaşılabilirliğinin artırılması açısından bu paragrafa yer verilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerinde sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerindeki değişiklikler (45'inci paragraf)

- B101 Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri, işletmenin dayanak kalemlere bağlı olarak yatırım getirisi taahhüt ettiği, önemli ölçüde yatırıma bağlı hizmet sözleşmeleri olan sigorta sözleşmeleridir. Dolayısıyla bunlar aşağıdaki özelliklere sahip sigorta sözleşmeleri olarak tanımlanırlar:
- (a) Sözleşme hükümleri, poliçe hamilinin, açık bir şekilde tanımlanmış dayanak kalem havuzundaki bir paya sahip olduğunu belirtir (bakınız: B105–B106 paragrafları),
- (b) İşletme, poliçe hamiline, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değer getirilerinin önemli bir payına eşit bir tutarı ödemeyi bekler (bakınız: B107 paragrafı) ve
- (c) İşletme, poliçe hamiline ödenecek tutarlardaki herhangi bir değişikliğin önemli bir oranının, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerindeki değişimlere göre değişkenlik göstermesini bekler (bakınız: B107 paragrafı).
- ...
- B104 B101 paragrafında yer alan koşullar, doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerinin, işletmenin poliçe hamiline karşı mükellefiyetinin aşağıdakilerin net tutarı olduğu sözleşmeler olmasını sağlar:
- (a) ...
- (b) İşletmenin, sigorta sözleşmesi kapsamında sağlanacak gelecekteki hizmetler karşılığında (a) bendinden düşeceği, aşağıdakilerden oluşan değişken bir ücret (bakınız: B110–B118 paragrafları):
- (i) Dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerindeki işletmenin payından düşen tutardan,
- (ii) ...
- ...
- B107 B101(b) paragrafı işletmenin, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değer getirilerinin önemli bir payının poliçe hamiline ödeneceği beklentisinde olmasını; B101(c) paragrafı ise işletmenin, poliçe hamiline ödenecek tutarlardaki herhangi bir değişikliğin önemli bir oranının dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerine göre değişkenlik göstermesi beklentisinde olmasını gerektirir. İşletme:
- (a) ...
- (b) B101(b) ve B101(c) paragraflarında yer alan tutarlardaki değişkenliği:
- (i) Sigorta sözleşmesinin Sigorta sözleşmesi grubunun süresi boyunca ve
- (ii) ...
- değerlendirir.
- ...

B112 Dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerindeki işletmenin payında düşen tutarda meydana gelen değişiklikler (paragraf B104(b)(i) paragrafı), gelecekteki hizmetlerle ilgilidir ve 45(b) paragrafı uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapar.

...

Riskin azaltılması

B115 İşletme, B116 paragrafında belirtilen koşulları karşıladığı ölçüde, dayanak kalemlerdeki payıyla (bakınız: B112 paragrafı) veya B113(b) paragrafında düzenlenen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarıyla ilgili paranın zaman değerinin ve finansal riskin aşağıdakiler üzerindeki etkisindeki meydana gelen değişikliklerin bazılarını veya tamamını yansıtacak şekilde sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki bir değişikliği finansal tablolara almamayı tercih edebilir:

(a) İşletmenin, türev ürünler veya elde tutulan reasürans sözleşmelerini kullanarak finansal riskin dayanak kalemlerden kendi payına düşen tutar üzerindeki etkisini azaltması durumunda, söz konusu tutar (bakınız: B112 paragrafı) ve

(b) İşletmenin, türev ürünler, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan finansal araçlar veya elde tutulan reasürans sözleşmelerini kullanarak finansal riskin B113(b) paragrafında düzenlenen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları üzerindeki etkisini azaltması durumunda, sözleşmenin ifasına ilişkin söz konusu nakit akışları.

B116 İşletmenin, B115 paragrafını uygulaması için, B115 paragrafında tanımlandığı şekilde finansal riski azaltmaya yönelik sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan finansal riski azaltmak amacıyla türev ürünler kullanmaya yönelik daha önceden belirlendirilmiş bir risk yönetimi amacı ve stratejisi olmalıdır. ve bu Söz konusu amaç ve stratejiyi uygularken:

(a) İşletme, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan finansal riski azaltmak için bir türev ürün kullanmalıdır.

(a)(b) Sigorta sözleşmeleri ile türev ürün, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan finansal araç veya elde tutulan reasürans sözleşmesi arasında ekonomik bir netleştirme olmalıdır. Diğer bir ifadeyle, sigorta sözleşmelerinin ve riski azaltan söz konusu kalemlerin türev ürünün değerleri, azaltılan riskteki değişikliklere benzer şekilde tepki vermeleri nedeniyle, genellikle zıt yönde hareket etmelidir. İşletme, ekonomik netleştirmeyi değerlendirirken muhasebe ölçüm farklılıklarını dikkate almaz.

(b)(e) Kredi riski, ekonomik netleştirme üzerinde belirleyici olmamalıdır.

...

B117A İşletme, türev ürünler veya gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan finansal araçlar kullanarak finansal riskin etkisini azaltması durumunda, B115 paragrafının uygulanmasından kaynaklanan döneme ilişkin sigorta finansmanı gelir veya giderlerini kâr veya zarara dahil eder. İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmeleri kullanarak finansal riskin etkisini azaltması durumunda, B115 paragrafının uygulanmasından kaynaklanan sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin sunumuna, 88 ve 90'ıncı paragraflar uyarınca elde tutulan reasürans sözleşmelerine uyguladığı muhasebe politikasıyla aynı muhasebe politikasını uygular.

B118 İşletme, yalnızca B116 paragrafındaki koşullardan herhangi birinin sonradan karşılanmama başlamasına durumunda,; işletme:

(a) o Ö tarikten itibaren B115 paragrafını uygulamayı sonlandırır, ve

(b) İşletme, daha Daha önce kâr veya zarara yansıtılan değişiklikler için herhangi bir düzeltme yapmaz.

B119 paragrafı değiştirilmiştir. B119A-B119B paragrafları eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Sözleşmeye dayalı hizmet marjının kâr veya zarara yansıtılması

B119 Bir sigorta sözleşmesi grubu kapsamında her bir dönemde sunulan sigorta sözleşmesi hizmetlerini hizmetleri yansıtacak şekilde, bu grubun sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı söz konusu dönemde kâr veya zarara yansıtılır (bakınız: 44(e), 45(e) ve 66(e) paragrafları). Bu tutar, aşağıdaki şekilde belirlenir:

(a) Grubtaki teminat birimleri tanımlanır. Bir gruptaki teminat birimlerinin sayısı, her bir sözleşme için sözleşme kapsamında sağlanan faydaların ve sözleşmenin beklenen teminat süresinin dikkate

alınmasıyla belirlenen, gruptaki sözleşmeler tarafından sağlanan sigorta sözleşmesi hizmetlerinin teminat miktarıdır.

- (b) İlgili dönem sonundaki sözleşmeye dayalı hizmet marjı (dönemde sunulan sigorta sözleşmesi hizmetlerini hizmetleri yansıtacak şekilde herhangi bir tutar kâr veya zarara yansıtılmadan önce), cari dönemde sağlanan ve gelecekte sağlanması beklencen her bir teminat birimine eşit olarak dağıtılır.
- (c) Dönem içinde sağlanan teminat birimlerine dağıtılan tutar kâr veya zarara yansıtılır.

B119A B119 paragrafını uygulamak için, yatırım-getiri hizmetinin veya yatırımla alakalı hizmetin dönemi, B68 paragrafı uyarınca sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarına dâhil edilen gelecekteki poliçe hamillerine yönelik ödemeler dikkate alınmadan, mevcut poliçe hamillerinin bu hizmetlerle ilgili olarak hak ettiği tüm tutarların ödendiği tarihte veya bu tarihten önce sona ermelidir.

B119B Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri yalnızca aşağıdaki durumların varlığı halinde yatırım-getiri hizmeti sağlayabilir:

- (a) Bir yatırım bileşenin bulunması veya poliçe hamilinin tutarı çekme hakkının bulunması,
- (b) İşletmenin, yatırım bileşeninin veya poliçe hamilinin çekme hakkının bulunduğu tutarın bir yatırım getirisi içermesini beklemesi (yatırım getirisi, örneğin negatif faiz oranlarının olduğu bir ortamda, sıfırın altında olabilir) ve
- (c) İşletmenin söz konusu yatırım getirisini oluşturmak için yatırım faaliyeti gerçekleştirmeyi beklemesi.

B119C-B119F paragrafları ve B119C paragrafından önce bir başlık eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmiştir.

Elde tutulan reasürans sözleşmeleri - dayanak sigorta sözleşmelerinden ortaya çıkan zararlara yönelik geri kazanımların finansal tablolara yansıtılması (66A-66B paragrafları)

B119C 66A paragrafı yalnızca, elde tutulan reasürans sözleşmesine, ekonomik açıdan dezavantajlı dayanak sigorta sözleşmelerinin finansal tablolara alındığı tarihte veya bu tarihten önce taraf olunması durumunda uygulanır.

B119D İşletme, 66A paragrafını uygularken, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki düzeltmeyi ve bunun sonucunda ortaya çıkan geliri aşağıdakilerin çarpımı olarak belirler:

- (a) Söz konusu dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin finansal tablolara alınan zarar ve
- (b) İşletmenin elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin hasarların yüzdesi.

B119E İşletme, 14-22 paragraflarını uygulayarak, ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubuna hem elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini hem de elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanmayan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini dâhil edebilir. İşletme, bu tür durumlarda 66(c)(i)-(ii) ve 66A paragraflarını uygulamak için söz konusu sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeninin, elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını belirlemek üzere sistematik ve rasyonel bir dağıtım esası kullanır.

B119F 66B paragrafını uygulayarak bir geri kazanım bileşeni oluşturduktan sonra işletme bu bileşende, ekonomik açıdan dezavantajlı bir dayanak sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşenindeki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltmeler yapar (bakınız: 50-52 paragrafları). Geri kazanım bileşeninin defter değeri, işletmenin elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği ekonomik açıdan dezavantajlı bir dayanak sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeni kısmının defter değerini aşamaz.

B121, B123, B124 ve B126 paragrafları değiştirilmiştir ve B123A paragrafı eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Sigorta hasılatı (83 ve 85 paragrafları)

...

- B121 83'üncü paragraf, bir dönemde finansal tablolara alınan sigorta hasılatı tutarının, işletmenin taahhüt ettiği hizmetlerin devri karşılığında hak etmeyi beklediği bedeli yansıtan tutarı göstermesini yansıtmasını öngörür. Bir sözleşme grubunun toplam bedeli aşağıdaki tutarları içerir:
- (a) Aşağıdakilerden oluşan, hizmetlerin sunulmasıyla ilgili tutarlar:
- (i) (ii) bendinde dâhil edilen finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesiyle ilgili tutarlar ve kalan Kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenine dağıtılan tutarlar hariç sigorta hizmeti giderleri,
- (ia) Özel olarak poliçe hamiline yüklenilen gelir vergisiyle ilgili tutarlar,
- (ii) Kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenine dağıtılan tutarlar hariç finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi ve
- (iii) ...
- (b) ...
- ...
- B123 TFRS 15 uyarınca, işletme hizmetleri sunduğunda, bu hizmetlerle ilgili edim yükümlülüğünü finansal tablo dışı bırakır ve hasılatı finansal tablolara alır. Bununla tutarlı olarak, TFRS 17 uygulanırken, işletme dönem içinde hizmetleri sunduğunda, sunulan hizmetlere ilişkin kalan teminat yükümlülüğünü azaltır ve sigorta hasılatını finansal tablolara alır. Sigorta hasılatını ortaya çıkaran kalan teminat yükümlülüğündeki azalış, söz konusu yükümlülüğdeki, işletme tarafından alınan bedelin kapsamına girmesi beklenen hizmetlerle ilgili olmayan değişiklikleri içermez. Bu değişiklikler aşağıdakilerden oluşur:
- (a) Dönemde sunulan hizmetlerle ilgili olmayan değişiklikler. Örneğin:
- ...
- (ia) Poliçe hamillerine verilen kredilere ilişkin nakit akışlarından kaynaklanan değişiklikler,
- ...
- B123A İşletme, bir sigorta sözleşmesi grubunu ilk defa finansal tablolarına aldığı tarihte, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları dışındaki nakit akışları için finansal tablolarına aldığı bir varlığı finansal tablo dışı bıraktığı ölçüde (bakınız: 38(c)(ii) ve B66A paragrafları), finansal tablo dışı bıraktığı tutar için sigorta hasılatı ve giderleri yansıtır.
- B124 Sonuç olarak, döneme ilişkin sigorta hasılatı, kalan teminat yükümlülüğünde dönem içinde meydana gelen işletmenin karşılığında bedel almayı beklediği hizmetlerle ilgili değişikliklerin toplamı olarak da analiz edilebilir. Bu değişiklikler aşağıdakilerden oluşur:
- (a) Aşağıdakiler hariç, dönem içinde katılan sigorta hizmeti giderleri (dönem başında beklenen tutarlar üzerinden ölçülen):
- ...
- (iii) Üçüncü taraflar adına tahsil edilen işleme dayalı vergilerle (prim vergileri, katma değer vergileri ile mal ve hizmet vergileri gibi) (bakınız: B65(i) paragrafı) ilgili tutarlar, ve
- (iv) Sigorta edinimine ilişkin giderler (bakınız: B125 paragrafı) ve,
- (v) Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesiyle ilgili tutar (bakınız: (b) bendi).
- ...
- (d) Varsa, diğer tutarlar, örneğin gelecekteki hizmetlerle ilgili olanlar hariç dönem içinde alınan primlere ilişkin aktüeryal varsayım ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri (bakınız: B96(a) paragrafı).
- ...
- B126 İşletme, 55-58 paragraflarında yer alan prim dağıtım yaklaşımını uyguladığında, döneme ilişkin sigorta hasılatı döneme dağıtılan beklenen prim tahsilatlarının tutarıdır (yatırım bileşenleri hariç olmak üzere ve uygulanabilir olması durumunda, 56'ncı paragraf uyarınca paranın zaman değerini ve finansal riskin etkisini yansıtacak şekilde düzeltilmiş olarak). İşletme, beklenen prim tahsilatlarını her bir sigorta sözleşmesi hizmetlerinin teminat dönemine aşağıdaki şekilde dağıtır:
- ...

B128 ve B134 paragrafları değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Sigorta finansmanı gelir veya giderleri (87–92 paragrafları)

- B128 87'nci paragraf işletmenin, paranın zaman değeri ve finansal risk ile bunlardaki finansal riskle ilgili varsayımlardaki değişikliklerin etkisini sigorta finansmanı gelir veya giderlerine dâhil etmesini zorunlu kılar.öngörür. TFRS 17'nin amaçları bakımından:
- (a) Bir fiyat veya oran endeksine ya da enflasyonla ilişkili getirileri olan varlıkların fiyatlarına dayalı enflasyon varsayımları, finansal riskle ilgili varsayımlardır, ve
 - (b) İşletmenin belirli fiyat değişikliklerine yönelik beklentisine dayalı enflasyon varsayımları, finansal riskle ilgili varsayımlar değildir ve.
 - (c) Bir sigorta sözleşmesi grubunun ölçümünde, dayanak kalemlerin değerindeki değişimlerden kaynaklanan değişiklikler (ilavceler ve iptaller hariç), paranın zaman değeri ve finansal risk ile bunlardaki değişikliklerin etkisinden ortaya çıkan değişikliklerdir.
- ...
- B134 İşletmenin, tercihen ya da zorunlu olarak, doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerine ilişkin dayanak kalemleri elde tutması durumunda, 89'uncu paragraf uygulanır. İşletme, 89(b) paragrafı uyarınca sigorta finansmanı gelir veya giderlerini ayırtırmayı tercih etmesi durumunda, dayanak kalemler için kâr veya zarara dahil edilen gelir veya giderlerle tam olarak eşleşen tutarda gider veya geliri kâr veya zarara dahil eder ve bunun sonucunda ayrı olarak sunulan söz konusu kalemlerin iki kalemin net tutarı sıfır olur.
- ...

B137 paragrafı ve söz konusu paragrafın başlığı değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Ara dönem finansal tablolarda tablolar yapılan muhasebe tahminlerinin etkisi

- B137 İşletme, TMS 34 *Ara Dönem Finansal Raporlama*'yı uygulayarak ara dönem finansal tablolar hazırlaması durumunda, önceki ara dönem finansal tablolarında yapmış olduğu muhasebe tahminlerine ilişkin uygulamalarını, TFRS 17'yi müteakip ara dönem finansal tablolarında ve yıllık raporlama döneminde uygularken değiştirip değiştirmeyeceği konusunda bir muhasebe politikası seçimi yapar. İşletme seçmiş olduğu muhasebe politikasını düzenlediği tüm sigorta sözleşmesi gruplarına ve elde tuttuğu tüm reasürans sözleşmesi gruplarına uygular. TMS 34 *Ara Dönem Finansal Raporlama*'da yer alan raporlama sıklığı işletmenin yıllık sonuçlarının ölçümünü etkilemez şekilde hükme bağlı kalmaksızın, işletme önceki ara dönem finansal tablolarında yapmış olduğu muhasebe tahminlerine ilişkin uygulamalarını, sonraki ara dönem finansal tablolarında veya yıllık raporlama döneminde TFRS 17'yi uygularken, değiştirmez.

Ek C'de yapılan değişiklikler- Yürürlük tarihi ve geçiş

C1 paragrafı değiştirilmiştir. C2 paragrafında herhangi bir değişiklik yapılmamakla birlikte C1 paragrafına atıf yapan paragrafların anlaşılabilirliğinin artırılması açısından bu paragrafa yer verilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Yürürlük tarihi

- C1 Bu Standart, 1 Ocak 2023 2021 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulama halinde bu husus dipnotlarda açıklanır. Bu Standartı yalnızca TFRS 9 *Finansal Araçlar* 1 ve TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat* 1 bu Standartın ilk uygulama tarihinde veya öncesinde uygulayan işletmeler erken uygulayabilir.
- C2 C1 ve C3–C33 paragraflarında yer alan geçiş hükümlerinin amaçları bakımından:
- (a) İlk uygulama tarihi, işletmenin TFRS 17'yi ilk kez uyguladığı yıllık hesap döneminin başıdır ve
- (b) Geçiş tarihi, ilk uygulama tarihinden hemen önceki yıllık hesap döneminin başıdır.

C3-C5 paragrafları değiştirilmiştir ve C5A–C5B paragrafları eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Geçiş

- C3 İşletme, uygulamanın mümkün olmadığı veya C5A paragrafının uygulandığı durumlar dışında TFRS 17'yi mümkün olmayan durumlar dışında geriye dönük olarak uygular. Ancak;
- (a) ...
- (b) İşletme B115 paragrafında yer alan tercihi, geçiş tarihinden TFRS 17'nin ilk uygulama tarihinden önceki dönemlerde uygulamaz. İşletme B115 paragrafındaki tercih hakkını geçiş tarihinde veya geçiş tarihinden sonra ileriye yönelik olarak, yalnızca, riskin azaltılmasına yönelik ilişkileri söz konusu tercihi uyguladığı tarihte veya bu tarihten önce belirlemiş olması durumunda uygulayabilir.
- C4 İşletme, TFRS 17'yi geriye dönük olarak uygulamak için, geçiş tarihinde aşağıdakileri gerçekleştirir:
- (a) ...
- (aa) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarıyla ilgili varlıkları, TFRS 17 baştan beri uygulanıyormuş gibi tanımlar, finansal tablolara alır ve ölçer (ancak işletmenin 28E paragrafında belirtilen geri kazanılabilirliğe ilişkin değerlendirmeyi geçiş tarihinden önce yapması zorunlu değildir),
- ...
- C5 İşletme, yalnızca C3 paragrafını bir sigorta sözleşmesi grubuna uygulamasının mümkün olmaması halinde, C4(a) paragrafını uygulamak yerine aşağıdaki yaklaşımlara başvurur:
- (a) C6(a) paragrafı saklı kalmak kaydıyla, C6–~~C19A~~C19 paragraflarında yer alan değiştirilmiş geriye dönük yaklaşım veya
- (b) C20–~~C24B~~C24 paragraflarında yer alan gerçeğe uygun değer yaklaşımı.
- C5A İşletme, TFRS 17'yi geçmişe dönük olarak uygulayabileceği doğrudan katılım özelliği bulunan bir sigorta sözleşmesi grubu için, C5 paragrafına bağlı kalmaksızın, C20-C24B paragraflarında düzenlenen gerçeğe uygun değer yaklaşımını yalnızca aşağıdaki durumların varlığı hâlinde uygulamayı seçebilir:
- (a) İşletmenin söz konusu sigorta sözleşmesi grubuna, B115 paragrafında düzenlenen riskin azaltılması seçeneğini geçiş tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak uygulamayı seçmiş olması ve
- (b) İşletmenin, söz konusu sigorta sözleşmesi grubundan kaynaklanan finansal riski azaltmak için geçiş tarihinden önce, B115 paragrafında belirtildiği şekilde, türev ürünler, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan finansal araçlar veya elde tutulan reasürans sözleşmeleri kullanmış olması.
- C5B İşletme, yalnızca, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara aldığı bir varlığa C4(aa) paragrafını uygulamasının mümkün olmadığı bir durumda, söz konusu varlığın ölçümünde aşağıdaki yaklaşımları uygular:

- (a) C6(a) paragrafı saklı kalmak kaydıyla, C14B–C14D paragraflarında düzenlenen değiştirilmiş geriye dönük yaklaşım veya
- (b) C24A–C24B paragraflarında düzenlenen gerçeğe uygun değer yaklaşımı.

C7-C9, C11, C15-C16 ve C17 paragrafları değiştirilmiştir ve C9A, C14A– C14D, C16A–C16C ve C17A paragrafları eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Değiştirilmiş geriye dönük yaklaşım

...

C7 C9–C19A-C19 paragrafları, aşağıdaki alanlarda geriye dönük uygulamada yapılmasına izin verilen değişiklikleri düzenler:

...

C8 Değiştirilmiş geriye dönük yaklaşımın amacına ulaşmak için, işletmenin, yalnızca geriye dönük bir yaklaşımı uygulamak amacıyla makul ve desteklenebilir bilgilere sahip olmadığı ölçüde C9 C19A-C19 paragraflarında yer alan her bir değişikliği kullanmasına izin verilir.

Başlangıçtaki veya ilk defa finansal tablolara alma sırasındaki değerlendirmeler

C9 İşletme, C8 paragrafının izin verdiği ölçüde aşağıdaki hususları, geçiş tarihinde elde edebilen bilgileri kullanarak belirler:

(a) ...

(b) B101–B109 paragraflarını uygulayarak, bir sigorta sözleşmesinin doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi tanımını karşılayıp karşılamadığı, ve

(c) B98–B100 paragraflarını uygulayarak, doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için isteğe bağlı nakit akışlarını nasıl tanımlayacağı, ve:

(d) 71'inci paragrafı uygulayarak, bir yatırım sözleşmesinin TFRS 17 kapsamında isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi tanımını karşılayıp karşılamadığı.

C9A C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme iş tanımını karşılamayan sigorta sözleşmelerinin devri ya da TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla bir sigorta sözleşmesini edinmeden önce katlanmış olduğu hasarların tazminine ilişkin bir yükümlülüğü, gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülük olarak sınıflandırır.

...

Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmesi grupları için sözleşmeye dayalı hizmet marjının veya zarar bileşeninin belirlenmesi

C11 C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme doğrudan katılım özelliği bulunmayan sözleşmeler için sözleşmeye dayalı hizmet marjını veya kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenini (bakınız: 49–52 paragrafları), C12–C16C paragraflarını uygulayarak geçiş tarihinde belirler.

...

C14A İşletme, B137 paragrafını uygulayarak, önceki ara dönem finansal tablolarında yapmış olduğu muhasebe tahminlerine ilişkin uygulamalarını değiştirmemeyi seçebilir. Bu tür bir seçim yapan işletme, C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, geçiş tarihinde, bu tarihten önce ara dönem finansal tablolarını hazırlamamış gibi, sözleşmeye dayalı hizmet marjını ve zarar bileşenini belirler.

C14B C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme geçiş tarihinden önce ödemiş olduğu (ya da başka bir TFRS'yi uygulayarak finansal tablolara yükümlülük olarak almış olduğu) sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını (geçiş tarihinden önce sona ermiş olan sigorta sözleşmeleriyle ilgili tutarlar hariç) aşağıdakilere dağıtmak için geçiş tarihinden sonra 28A paragrafını uygularken kullanmayı beklediği sistematik ve rasyonel yöntemi kullanır:

(a) Geçiş tarihinde finansal tablolara alınan sigorta sözleşmesi grupları ve

(b) Geçiş tarihinden sonra finansal tablolara alınması beklenen sigorta sözleşmesi grupları.

- C14C** Geçiş tarihinde finansal tablolara alınan sigorta sözleşmesi grubuna dağıtılan, geçiş tarihinden önce ödenmiş sigorta edinimine ilişkin nakit akışları, söz konusu grupta yer alması beklenen sigorta sözleşmelerinin geçiş tarihi itibarıyla finansal tablolara alındığı ölçüde, grubun sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltir (bakınız: 28C ve B35C paragrafları). Geçiş tarihinden sonra finansal tablolara alınması beklenen sigorta sözleşmesi grubuna dağıtılanlar dâhil, geçiş tarihinden önce ödenmiş olan sigorta edinimine ilişkin diğer nakit akışları 28B paragrafı uyarınca varlık olarak finansal tablolara alınır.
- C14D** İşletme, C14B paragrafını uygulamak için makul ve desteklenebilir bilgiye sahip olmaması durumunda, geçiş tarihinde aşağıdaki tutarları sıfır olarak belirler:
- (a) Geçiş tarihinde finansal tablolara alınan bir sigorta sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki düzeltme ile bu gruba ilgili sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlıklar ve
- (b) Geçiş tarihinden sonra finansal tablolara alınması beklenen sigorta sözleşmesi grubuyla ilgili olarak sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık.
- C15** C12–C14DC14 paragraflarının uygulanması sonucu ilk defa finansal tablolara alma tarihinde bir sözleşmeye dayalı hizmet marjının ortaya çıkması durumunda, işletme geçiş tarihindeki sözleşmeye dayalı hizmet marjını belirlemek için:
- ...
- C16** C12–C14DC14 paragraflarının uygulanması sonucu, ilk defa finansal tablolara alma tarihinde kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşeninin ortaya çıkması durumunda, işletme, geçiş tarihinden önce zarar bileşenine dağıtılan tutarları, C12–C14DC14 paragraflarını uygulayarak ve sistematik bir dağıtım esası kullanılarak belirler.
- C16A** Ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubu için teminat sağlayan ve söz konusu sigorta sözleşmeleriyle aynı zamanda ya da daha önce taraf olunan elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu için işletme, geçiş tarihinde, kalan teminat varlığının geri kazanım bileşenini oluşturur (bakınız: 66A–66B paragrafları). C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme geri kazanım bileşenini aşağıdakilerin çarpımı olarak belirler:
- (a) Geçiş tarihi itibarıyla dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşeni (bakınız: C16 ve C20 paragrafları) ve
- (b) İşletmenin elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin hasarların yüzdesi.
- C16B** İşletme geçiş tarihinde, 14-22 paragraflarını uygulayarak ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubuna, hem elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini hem de elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanmayan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini dahil edebilir. İşletme, bu tür durumlarda C16A paragrafını uygulamak için söz konusu sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeninin, elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını belirlemek üzere sistematik ve rasyonel bir dağıtım esası kullanır.
- C16C** İşletme, C16A paragrafını uygulamak için makul ve desteklenebilir bilgiye sahip olmaması durumunda, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubu için bir geri kazanım bileşeni belirlemez.

Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi grupları için sözleşmeye dayalı hizmet marjının veya zarar bileşeninin belirlenmesi

- C17** C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme, doğrudan katılım özelliği bulunan sözleşmeler için sözleşmeye dayalı hizmet marjını veya kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenini geçiş tarihinde aşağıdaki şekilde belirler:
- (a) Dayanak kalemlerin o tarihteki toplam gerçeğe uygun değerinden,
- (b) O tarihteki sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları düşülür,
- (c) Aşağıdakilere ilişkin düzeltme eklenir veya düşülür:
- ...
- (iv) Gruba dağıtılan geçiş tarihinden önce ödenmiş (ya da başka bir TFRS uygulanarak finansal tablolara yükümlülük olarak alınmış olan) sigorta edinimine ilişkin nakit akışları (bakınız: C17A paragrafı).
- (d) (a)–(c) bentlerinin sözleşmeye dayalı hizmet marjına yol açması durumunda; geçiş tarihinden önce sunulan hizmetlerle ilgili sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı düşülür. (a)–(c) bentlerinin toplamı,

sözleşmeler grubu kapsamında sunulacak tüm hizmetlere ilişkin (diğer bir ifadeyle, sunulan hizmetler için kâr veya zarara yansıtılacak tüm tutarlardan önceki) toplam sözleşmeye dayalı hizmet marjını temsil eder. İşletme, sunulan hizmetler için kâr veya zarara yansıtılacak tutarları, geçiş tarihindeki kalan teminat birimlerini, geçiş tarihinden önce sözleşme grubu kapsamında sağlanan teminat birimleriyle karşılaştırarak tahmin eder.

- (e) (a) bentlerinin bir zarar bileşenine yol açması durumunda; zarar bileşeni sifira eşitlenerek düzeltilir ve karşılığında zarar bileşeni hariç kalan teminat yükümlülüğü aynı tutarda artırılır.

C17A C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için bir varlığı finansal tablolara almak ve sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjında herhangi bir düzeltme yapmak (bakınız: C17(c)(iv) paragrafı) için C14B–C14D paragraflarını uygular.

C19A paragrafı eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmiştir.

Sigorta finansmanı gelir veya giderleri

...

C19A İşletme, B137 paragrafını uygulayarak, önceki ara dönem finansal tablolarında yapmış olduğu muhasebe tahminlerine ilişkin uygulamalarını değiştirmemeyi seçebilir. Bu tür bir seçim yapan işletme, C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, geçiş tarihinde, bu tarihten önce ara dönem finansal tablolarını hazırlamamış gibi, sigorta finansmanı gelir veya giderlerine ilişkin tutarları belirler.

C20A–C20B ve C22A paragrafları eklenmiştir ve C21 paragrafı değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Gerçeğe uygun değer yaklaşımı

...

C20A İşletme 66A-66B paragraflarının uygulandığı elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu için (B119C paragrafında düzenlenen koşulun karşılanıp karşılanmadığına bakılmaksızın), kalan teminat varlığının geri kazanım bileşenini geçiş tarihinde aşağıdakilerin çarpımı olarak belirler:

- (a) Geçiş tarihi itibarıyla dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşeni (bakınız: C16 ve C20 paragrafları) ve
- (b) İşletmenin elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin hasarların yüzdesi.

C20B İşletme, 14-22 paragraflarını uygulayarak, geçiş tarihinde, ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubuna, hem elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini hem de elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanmayan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini dahil edebilir. İşletme, bu tür durumlarda C20A paragrafını uygulamak için söz konusu sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeninin, elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını belirlemek üzere sistematik ve rasyonel bir dağıtım esası kullanır.

C21 İşletme, gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygularken, aşağıdakileri belirlemek için C22 paragrafını uygulayabilir:

- (a) ...
- (b) B101–B109 paragraflarını uygulayarak, bir sigorta sözleşmesinin doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi tanımını karşılayıp karşılamadığı, ve
- (c) B98–B100 paragraflarını uygulayarak, doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için isteğe bağlı nakit akışlarını nasıl tanımlayacağı ve-
- (d) 71'inci paragrafı uygulayarak, bir yatırım sözleşmesinin TFRS 17 kapsamında isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi tanımını karşılayıp karşılamadığı.

...

C22A İşletme, gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygularken, iş tanımını karşılamayan sigorta sözleşmelerinin devri ya da TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla bir sigorta sözleşmesini edinmeden önce katlanmış

olduğu hasarların tazminine ilişkin bir yükümlülüğü, gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülük olarak sınıflandırmayı seçebilir.

...

C24A–C24B paragrafları ve bu paragraflardan önce bir başlık eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmiştir.

Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık

C24A İşletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı bir varlığa gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygularken (bakınız: C5B(b) paragrafı), sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için aşağıda belirtilen haklara yönelik bir varlığı, geçiş tarihinde, işletmenin bu tarih itibarıyla katlanmış olacağı sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarına eşit bir tutar üzerinden belirler:

- (a) Geçiş tarihinden önce düzenlenen ancak geçiş tarihinde finansal tablolara alınmayan sigorta sözleşmelerinin primlerinden sağlanan sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını geri kazanma hakkı,
- (b) Geçiş tarihinde finansal tablolara alınan sigorta sözleşmelerinin ve (a) bendinde tanımlanan sigorta sözleşmelerinin yenilenmesi sonucu gelecekteki sigorta sözleşmelerini elde etme hakkı ve
- (c) Edinilen işletmenin hâlihazırda ödemiş olduğu ilgili sigorta sözleşmesi portföyüyle doğrudan ilişkilendirilebilen sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını tekrar ödemediği, (a) bendinde sayılanların dışında kalan sigorta sözleşmelerini geçiş tarihinden sonra elde etme hakkı.

C24B İşletme, geçiş tarihinde, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı herhangi bir varlığın tutarını herhangi bir sigorta sözleşmesi grubunun ölçümüne dâhil etmez.

...

C34 paragrafı değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Diğer TFRS'lerin yürürlükten kaldırılması

C34 TFRS 17, 2020 2017 yılında değiştirilen TFRS 4 *Sigorta Sözleşmeleri*'ni yürürlükten kaldırır.

Ek D'de yapılan değişiklikler- Diğer Standartlarda yapılan değişiklikler

Bu Ek, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'nde Aralık 2021'de değişiklik yapması neticesinde diğer Standartlarda yapılan değişiklikleri göstermektedir. TFRS 17 uyguladığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

TFRS 3 *İşletme Birleşmeleri*'nde yapılan değişikliklerde 31A ve 64N paragrafları değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

...

Sigorta Sözleşmeleri

31A Edinen işletme edinme tarihinde, bir işletme birleşmesinde edinilen TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamındaki sözleşme grubunu ve TFRS 17'de tanımlandığı şekilde sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan herhangi bir varlığı, TFRS 17'nin 39 ve B93-B95/B95 paragrafları uyarınca bir yükümlülük veya varlık olarak ölçer.

...

64N Paragrafı

64N TFRS 17, 17, 20, 21, 35 ve B63 paragraflarını değiştirmiş, 31'inci paragraftan sonra gelmek üzere bir başlık ve 31A paragrafını eklemiştir. Aralık 2021'de yayımlanan *TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler* ise 31A paragrafını değiştirmiştir. İşletme, 17'nci paragrafta yapılan değişiklikleri, edinim tarihi TFRS 17'nin ilk uygulanma tarihinden sonraki bir tarih olan işletme birleşmelerine uygular. İşletme, diğer değişiklikleri TFRS 17'yi uyguladığında uygular. TFRS 17 uyguladığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

...

TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar

TFRS 7 *Finansal Araçlar: Açıklamalar*'da yapılan değişikliklerde 3'üncü paragraf ve 44DD paragrafı değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Kapsam

3 Bu Standart tüm işletmeler tarafından, aşağıdakiler hariç tüm finansal araçlara uygulanır:

...

(d) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'nde tanımlanan sigorta sözleşmeleri ya da TFRS 17 kapsamındaki isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri kapsamındaki sözleşmeler. Ancak, bu TFRS aşağıdakilere uygulanır:

- (i) TFRS 9'un TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerde saklı türev ürünlerin ayrı olarak muhasebeleştirilmesini gerektirdiği durumlarda, söz konusu türev ürünler, ve
- (ii) TFRS 17'nin kapsamına giren sözleşmelerden yatırım bileşenlerinin ayrıştırılmasını bu tür bir ayrıştırmayı gerektirdiği durumlarda, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi olmaması kaydıyla TFRS 17'nin kapsamındaki sözleşmelerden ayrıştırılan yatırım bileşenleri, ve
- (iii) Ayrıca ihraççının, ihraççının, finansal teminat sözleşmelerinin finansal tablolara alınmasında ve ölçümünde TFRS 9'u uygulaması durumunda, finansal teminat sözleşmesi tanımını karşılayan sigorta sözleşmeleri kapsamında ortaya çıkan hak ve mükellefiyetleri, söz konusu sözleşmelere bu TFRS uygulanır. Ancak ihraççının, TFRS 17'nin 7(e) paragrafı uyarınca, bu sözleşmelerin finansal tablolara alınmasında ve ölçümünde TFRS 17'yi uygulamayı seçmesi durumunda bu sözleşmelere TFRS 17 uygulanır.

- (iv) İşletmenin düzenlediği sigorta sözleşmesi tanımını karşılayan kredi kartı sözleşmeleri ya da kredi veya ödeme planı sunan benzer sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetlere TFRS 17'nin 7(h) paragrafı ve TFRS 9'un 2.1(e)(iv) paragrafı uyarınca TFRS 9'u uygulaması durumunda, söz konusu hak ve mükellefiyetler.
- (v) Sigorta konusu olaylara ilişkin tazminatı aksi hâlde poliçe hamilinin sözleşmeden ortaya çıkan mükellefiyetini yerine getirmesini gerektirecek tutarla sınırlanan düzenlediği sigorta sözleşmelerine işletmenin TFRS 17'nin 8A paragrafı uyarınca TFRS 17 yerine TFRS 9'u uygulamayı seçmiş olması durumunda, bu tür sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetler.
- (e) ...
- ...

Yürürlük tarihi ve geçiş

44DD TFRS 17, 3, 8 ve 29'uncu paragrafları değiştirmiş, 30'uncu paragrafı silmiştir. Aralık 2021'de yayımlanan TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler 3'üncü paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

TFRS 9 Finansal Araçlar

TFRS 9 *Finansal Araçlar* da yapılan değişikliklerde 2.1 ve 7.1.6 paragrafları değiştirilmiştir. Yeni bir başlık ile 7.2.36-7.2.42 paragrafları eklenmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Bölüm 2 Kapsam

2.1 Bu Standart tüm işletmeler tarafından, aşağıdakiler hariç her türlü finansal araca uygulanır:

- (e) İhraççının finansal teminat sözleşmesi tanımını karşılayan bir sigorta sözleşmesinden kaynaklanan hak ve mükellefiyetleri hariç olmak üzere, TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri'nde tanımlanan sigorta sözleşmelerinden ya da TFRS 17 kapsamındaki isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmelerinden kapsamındaki sözleşmeler. TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri kapsamındaki bir sözleşmeden kaynaklanan hak ve mükellefiyetler. Ancak bu Standart, aşağıdakilere uygulanır:
- (i) TFRS 17 kapsamındaki bir sözleşmede saklı bir türev ürünlerin ürünü kendilerinin kendisinin TFRS 17 kapsamında olmaması durumunda söz konusu türev ürünlere, ürüne ve
- (ii) TFRS 17'nin kapsamına giren sözleşmelerden yatırım bileşenlerinin ayrıştırılmasını bu tür bir ayrıştırmayı gerektirdiği durumlarda, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi olmaması kaydıyla, ayrıştırılan yatırım bileşenlerine uygulanır.
- (iii) İhraççının finansal teminat sözleşmesi tanımını karşılayan sigorta sözleşmeleri kapsamında ortaya çıkan hak ve mükellefiyetlerine. Ancak Ayrıca; finansal teminat sözleşmesi ihraççısının bu tür sözleşmeleri sigorta sözleşmesi olarak dikkate aldığını daha önce açık bir biçimde beyan etmesi ve sigorta sözleşmeleri için geçerli olan bir muhasebeleştirme yöntemini kullanmış olması durumunda, ihraççı bu tür finansal teminat sözleşmelerine bu Standartı ya da TFRS 17'yi uygulamayı tercih edebilir (bakınız: B2.5-B2.6 paragrafları). İhraççı, söz konusu tercihi her bir sözleşme için ayrı ayrı yapabilir, ancak herhangi bir sözleşme için yaptığı tercihten geri dönemez.
- (iv) Sigorta sözleşmesi tanımını karşılamakla birlikte TFRS 17'nin 7(h) paragrafının TFRS 17'nin kapsamı dışında bıraktığı, işletme tarafından düzenlenen kredi kartı sözleşmeleri ya da kredi veya ödeme planı sunan benzer sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki işletmenin hak ve mükellefiyetlerine. Ancak işletme, sigorta teminatının bu tür bir finansal aracın sözleşme şartı olması durumunda, söz konusu bileşeni ayrıştırır ve bu bileşene TFRS 17'yi uygular (bakınız: TFRS 17'nin 7(h) paragrafı).

- (v) **Sigorta konusu olaylara ilişkin tazminatı aksi halde polİçe hamilinin sÖzleşmeden ortaya çıkan mükellefiyetini yerine getirmesini gerektirecek tutarla sınırlandırarak düzenlediği sigorta sÖzleşmelerine İşletmenin TFRS 17'nin 8A paragrafı uyarınca TFRS 17 yerine TFRS 9'u uygulamayı seçmiş olması durumunda, bu tür sÖzleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetlere.**

(f) ...

...

Bölüm 7 Yürürlük Tarihi ve Geçiş

7.1 Yürürlük tarihi

...

- 7.1.6 TFRS 17, 2.1, B2.1, B2.4, B2.5 ve B4.1.30 paragraflarını değiştirmiş, 3.3.5 paragrafını eklemiştir. Aralık 2021'de yayımlanan TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler 2.1 paragrafını yeniden değiştirmiş, 7.2.36-7.2.42 paragraflarını eklemiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

7.2 Geçiş

...

Aralık 2021'de değiştirilen TFRS 17'ye geçiş

- 7.2.36 İşletme, Aralık 2021'de değiştirilen TFRS 17 tarafından TFRS 9'da yapılan değişiklikleri, 7.2.37-7.2.42 paragraflarında belirtilen durumlar hariç, TMS 8 uyarınca geçmişe dönük olarak uygular.

- 7.2.37 Aralık 2021'de değiştirilen TFRS 17'nin, bu Standart ilk kez uygulandığında uygulanması durumunda, işletme 7.2.38-7.2.42 paragrafları yerine 7.2.1-7.2.28 paragraflarını uygular.

- 7.2.38 Aralık 2021'de değiştirilen TFRS 17'nin, bu Standart ilk kez uygulandıktan sonra uygulanması durumunda, işletme 7.2.39-7.2.42 paragraflarını uygular. Bu tür bir işletme ayrıca, bu Standartta yer alan ve söz konusu değişikliklerin uygulanması için gerekli olan diğer geçiş hükümlerini de uygular. Bu amaçla, ilk uygulama tarihine yapılan atıflar, işletmenin söz konusu değişiklikleri ilk kez uygulamaya başladığı raporlama döneminin başlangıcı (söz konusu değişikliklerin ilk kez uygulandığı tarih) olarak dikkate alınır.

- 7.2.39 İşletme, bir finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanması açısından:

- (a) 4.2.2(a) paragrafında yer alan şart uyarınca bir finansal yükümlülüğün daha önce gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanması, ancak bu şartın söz konusu değişikliklerin uygulanması sonucunda artık karşılanmaması durumunda, finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülmesine yönelik önceki tanımlamayı iptal eder ve
- (b) 4.2.2(a) paragrafında yer alan şartı daha önce karşılamayacak olması nedeniyle bir finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanamaması, ancak bu şartın söz konusu değişikliklerin uygulanması sonucunda artık karşılanması durumunda, finansal yükümlülüğü gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlayabilir.

Bu tür bir tanımlama ve iptal, söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihinde geçerli olan durum ve şartlar dikkate alınarak yapılır. Sözü edilen sınıflama gerive dönük olarak uygulanır.

- 7.2.40 İşletmenin söz konusu değişikliklerin uygulamasını yansıtmak için önceki dönemleri yeniden düzenlemesi zorunlu değildir. İşletme önceki dönemleri yalnızca sonradan öğrenilen bilgileri dikkate almadan yapması mümkünse yeniden düzenleyebilir. İşletmenin önceki dönemleri yeniden düzenlemesi durumunda, yeniden düzenlenmiş finansal tablolar, etkilenen finansal araçlara ilişkin olarak bu Standartta yer alan tüm hükümleri yansıtmalıdır. İşletme, önceki dönemleri yeniden düzenlememesi durumunda, önceki defter değerı ile söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihini içeren raporlama döneminin başındaki defter değerı arasındaki herhangi bir farkı, söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihini içeren raporlama dönemine ilişkin dağıtılmamış kârların (ya da uygun olması durumunda diğer bir özkaynak bileşeninin) açılış bakiyesine yansıtır.

7.2.41 Söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihini içeren raporlama döneminde işletmenin, TMS 8'in 28(f) paragrafında öngörülen nicel bilgileri sunması zorunlu değildir.

7.2.42 Söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihini içeren raporlama döneminde işletme, söz konusu değişikliklerden etkilenen her bir finansal varlık ve finansal yükümlülük sınıfı için ilk uygulama tarihi itibarıyla aşağıdaki bilgileri açıklar:

- (a) Söz konusu değişikliklerin uygulanmasından hemen önce belirlenen, uygulanabilir olması durumunda önceki ölçüm sınıfı dâhil önceki sınıflandırma ve defter değeri,
- (b) Söz konusu değişikliklerin uygulanmasından sonra belirlenen yeni ölçüm sınıfı ve defter değeri,
- (c) Finansal durum tablosunda daha önce gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanan ancak artık bu şekilde tanımlanmayan finansal yükümlülüklerin finansal durum tablosundaki defter değeri ve
- (d) Finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanmaya başlanmasının veya bu tür önceki tanımlamalarda yapılan iptallerin nedenleri,

TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu

TMS 1 *Finansal Tabloların Sunuluşu*'nda yapılan değişikliklerde 54 ve 139R paragrafları değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Finansal durum tablosunda sunulacak bilgiler

54 **Finansal durum tablosunda aşağıdakilere ilişkin tutarları gösteren kalemlere yer verilir:**

...

(da) **TFRS 17 kapsamında yer alan ve TFRS 17'nin 78'inci paragrafı uyarınca ayrıştırılan varlık niteliğindeki sözleşme portföyleri grupları,**

...

(ma) **TFRS 17 kapsamında yer alan ve TFRS 17'nin 78'inci paragrafı uyarınca ayrıştırılan yükümlülük niteliğindeki sözleşme portföyleri grupları,**

...

Yürürlük tarihi ve geçiş

...

139R **TFRS 17, 7, 54 ve 82'nci paragrafları değiştirmiştir. Aralık 2021'de yayımlanan *TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler* 54'üncü paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.**

...

TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum

TMS 32 *Finansal Araçlar: Sunum*'da yapılan değişikliklerde 4 ve 97T paragrafları değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak, silinen metin ise üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

Kapsam

4 **Bu Standart tüm işletmeler tarafından bütün finansal araç türlerine uygulanır. Bunun istisnaları şunlardır:**

- (d) **TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri'nde tanımlanan sigorta sözleşmeleri ya da TFRS 17 kapsamındaki isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri kapsamındaki sözleşmeler.** Ancak, bu TFRS aşağıdakilere uygulanır:
- (i) TFRS 9'un, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerdeki saklı türev ürünlerin ayrı olarak muhasebeleştirilmesini gerektirdiği durumlarda, söz konusu türev ürünler, ve
- (ii) TFRS 17'nin kapsamına giren sözleşmelerden yatırım bileşenlerinin ayrıştırılıncasını bu tür bir ayrıştırmayı gerektirdiği durumlarda, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi olmaması kaydıyla TFRS 17'nin kapsamındaki sözleşmelerden ayrıştırılan yatırım bileşenleri,-
- (iii) Ayrıca ihraççının, İhraççının, finansal teminat sözleşmelerinin finansal tablolara alınmasında ve ölçümünde TFRS 9'u uygulaması durumunda, finansal teminat sözleşmesi tanımını karşılayan sigorta sözleşmeleri kapsamında ortaya çıkan hak ve mükellefiyetleri, söz konusu sözleşmelere bu TFRS uygulanır. Ancak ihraççının, TFRS 17'nin 7(e) paragrafı uyarınca, bu sözleşmelerin finansal tablolara alınmasında ve ölçümünde TFRS 17'yi uygulamayı seçmesi durumunda bu sözleşmelere TFRS 17 uygulanır.
- (iv) İşletmenin düzenlediği sigorta sözleşmesi tanımını karşılayan kredi kartı sözleşmeleri ya da kredi veya ödeme planı sunan benzer sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetlere TFRS 17'nin 7(h) paragrafı ve TFRS 9'un 2.1(e)(iv) paragrafı uyarınca TFRS 9'u uygulaması durumunda, söz konusu hak ve mükellefiyetler,
- (v) Sigorta konusu olaylara ilişkin tazminatı aksi hâlde poliçe hamilinin sözleşmeden ortaya çıkan mükellefiyetini yerine getirmesini gerektirecek tutarla sınırlıdır. İşletmenin düzenlediği sigorta sözleşmelerine işletmenin TFRS 17'nin 8A paragrafı uyarınca TFRS 17 yerine TFRS 9'u uygulamayı seçmiş olması durumunda, bu tür sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetler,

Yürürlük tarihi ve geçiş

97T TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri, 4 ve UR8 ve UR36 paragraflarını değiştirmiş, 33A paragrafını eklemiştir. Aralık 2021'de yayımlanan TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler 4'üncü paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü

TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü'nde yapılan değişikliklerde 2 ve 140N paragrafları değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmiştir.

Kapsam

2 Bu Standart, aşağıdakiler hariç olmak üzere, her türlü varlığa ilişkin değer düşüklüğünün muhasebeleştirilmesinde uygulanır:

- (b) **TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri** kapsamındaki sözleşmelerden varlık niteliğinde olanlar ve TFRS 17'de tanımlandığı şekilde sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlıklar ve

Geçiş hükümleri ve yürürlük tarihi

140N TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri, 2'nci paragrafı değiştirmiştir. Aralık 2021'de yayımlanan TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler 2'nci paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

TMS 36 *Varlıklarda Değer Düşüklüğü*'nde yapılan değişikliklerde 3 ve 130M paragrafları değiştirilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmiştir.

Kapsam

...

3 Diğer bir Standardın belli türde bir maddi olmayan duran varlığa ilişkin muhasebeleştirme yöntemini tanımlamış olması durumunda, işletme, bu Standart yerine söz konusu Standardı uygular. Örneğin, bu Standart aşağıdakilere uygulanmaz:

(g) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamındaki sözleşmeler ve TFRS 17'de tanımlandığı şekilde sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlıklar.

(h) ...

...

Geçiş hükümleri ve yürürlük tarihi

...

130M TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, 3'üncü paragrafı değiştirmiştir. Aralık 2021'de yayımlanan TFRS 17'ye ilişkin Değişiklikler 3'üncü paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

KURUL KARARI

Karar No: 75935942-050.01.04 – [01/7423]

Karar Tarihi: 30/12/2021

Konu: TFRS 17 ile TFRS 9’un İlk Uygulaması—Karşılaştırmalı Bilgiler’in yayımlanması

660 sayılı Kanun Hükümünde Kararname’nin 9’uncu maddesi uyarınca Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarıyla tam uyumu sağlamak üzere; Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından “*Initial Application of IFRS 17 and IFRS 9—Comparative Information*” başlığıyla yayımlanan “*TFRS 17 ile TFRS 9’un İlk Uygulaması—Karşılaştırmalı Bilgiler*”in yayımlanmasına karar verilmiştir.

TFRS 17 ile TFRS 9’un İlk Uygulaması—Karşılaştırmalı Bilgiler

TFRS 17’ye İlişkin Değişiklikler

TFRS 17 Sigorta Sözleşmelerine İlişkin Değişiklikler

C2A, C28A–C28E, C33A paragrafları ile C28A paragrafından önce başlık eklenmiştir. Okuma kolaylığı sağlamak amacıyla yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmemiştir. C29 paragrafında herhangi bir değişiklik yapılmamakla birlikte C29 paragrafına atıf yapan paragrafların anlaşılabilirliğinin artırılması açısından bu paragrafa gri renkte yer verilmiştir.

Ek C

Yürürlük tarihi ve geçiş

...

Yürürlük tarihi

...

C2A Aralık 2021 tarihinde yayımlanan *TFRS 17 ile TFRS 9'un İlk Uygulaması—Karşılaştırmalı Bilgiler* C28A–C28E ve C33A paragraflarını eklemiştir. C28A–C28E ve C33A paragraflarını uygulamayı tercih eden işletme bu paragrafları TFRS 17'nin ilk uygulanmasında uygular.

Geçiş

...

Karşılaştırmalı bilgiler

...

TFRS 17 ile TFRS 9'u aynı dönemde ilk defa uygulayan işletmeler

- C28A TFRS 17 ile TFRS 9'u aynı dönemde ilk defa uygulayan işletmeye, finansal varlık hakkında karşılaştırmalı bilgilerin sunulması amacıyla C28B–C28E paragraflarını (sınıflandırmanın örtüştürülmesi) uygulamasına izin verilmektedir—söz konusu finansal varlığa ilişkin karşılaştırmalı bilgilerin TFRS 9 uyarınca düzeltilmemiş olması durumunda. İşletmenin önceki dönemleri yeniden düzenlememeyi tercih etmesi (bakınız: TFRS 9'un 7.2.15 paragrafı) ya da işletmenin önceki dönemleri yeniden düzenlemesi ancak söz konusu dönemlerde finansal varlığın finansal tablo dışı bırakılması durumunda TFRS 9 uyarınca söz konusu finansal varlığa ilişkin karşılaştırmalı bilgiler düzeltilmez.
- C28B Bir finansal varlığa sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragraflarını uygulayan işletme, söz konusu finansal varlığa TFRS 9'un sınıflandırma ve ölçüm hükümleri uygulanmış gibi karşılaştırmalı bilgileri sunar. İşletme, TFRS 9'un ilk uygulamasında finansal varlığın nasıl sınıflandırılacağı ve ölçüleceği konusundaki beklentisini belirlemek amacıyla (örneğin, işletme TFRS 9'un ilk uygulamasına hazırlanmak amacıyla yapmış olduğu ön değerlendirmeleri kullanabilir) geçiş tarihinde (bakınız: C2(b)) paragrafı) sahip olduğu makul ve desteklenebilir bilgileri kullanır.
- C28C Bir finansal varlığa sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragraflarını uygulayan işletmenin, TFRS 9'un Bölüm 5.5'teki değer düşüklüğü hükümlerini uygulamasına gerek yoktur. C28B paragrafı uygulanarak yapılan sınıflandırmaya dayanılarak bir finansal varlığın TFRS 9'un Bölüm 5.5'teki değer düşüklüğü hükümlerine tabii olduğu kanaatine varılabilir. Fakat işletme, sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragraflarını uygularken TFRS 9'un Bölüm 5.5'ini uygulamıyorsa, önceki dönemde değer düşüklüğüyle ilgili olarak TMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme* uyarınca finansal tablolara yansıtılan her tutarı sunmaya devam eder. Aksi takdirde, bu tür tutarlar iptal edilir.
- C28D Geçiş tarihinde, bir finansal varlığın önceki defter değeri ile C28B–C28C paragraflarının uygulanmasından kaynaklanan defter değeri arasındaki fark, geçiş tarihindeki dağıtılmamış karların açılış bakiyesine (ya da uygun olması durumunda, diğer bir özkaynak bileşenine) yansıtılır.

C28E C28B–C28D paragraflarını uygulayan işletme:

- (a) Finansal tablo kullanıcılarının aşağıdakileri anlamasını sağlamak amacıyla nitel bilgiler açıklar:
- (i) Sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragraflarının ne ölçüde uygulandığı (örneğin, karşılaştırmalı dönemde finansal tablo dışı bırakılan tüm finansal varlıklara uygulanıp uygulanmadığı)
- (ii) TFRS 9 Bölüm 5.5'teki değer düşüklüğü hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı ve ne ölçüde uygulandığı (bakınız: C28C paragrafı),
- (b) Bu paragrafları sadece TFRS 17'ye geçiş tarihi ile TFRS 17'yi ilk uygulama tarihi arasındaki raporlama dönemlerinde sunulan karşılaştırmalı bilgilere ilişkin olarak uygular (bakınız: C2 ve C25 paragrafları) ve
- (c) TFRS 9'u ilk uygulama tarihinde, TFRS 9'daki geçiş hükümlerini uygular (bakınız: TFRS 9 Bölüm 7.2)

Finansal varlıkların yeniden tanımlanması

C29 TFRS 17'nin ilk uygulamasından önceki yıllık hesap dönemlerinde TFRS 9'u uygulayan bir işletme, TFRS 17'nin ilk uygulama tarihinde:

- (a) Uygun bir finansal varlığın, TFRS 9'un 4.1.2(a) veya 4.1.2A(a) paragrafındaki şartı karşılayıp karşılamadığını yeniden değerlendirebilir. Bir finansal varlık, ancak TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerle bağlantısı olmayan bir faaliyet çerçevesinde elde edinilmiş durumda uygundur. Yeniden değerlendirmeye uygun olmayan finansal varlıklara örnek olarak, bankacılık faaliyetleriyle ilgili olarak elde tutulan finansal varlıklar veya TFRS 17 kapsamı dışındaki yatırım sözleşmeleriyle ilgili fonlarda tutulan finansal varlıklar verilebilir.
- (b) Daha önce gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal varlığın, TFRS 17'nin uygulanması nedeniyle TFRS 9'un 4.1.5 paragrafındaki şartı artık karşılamaması durumunda, bu tanımlamayı iptal eder.
- (c) Bir finansal varlığın, TFRS 9'un 4.1.5 paragrafındaki şartı karşılamaması durumunda, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlayabilir.
- (d) Özkaynak aracına yapılan bir yatırımı, TFRS 9'un 5.7.5 paragrafını uygulayarak, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak tanımlayabilir.
- (e) Daha önce TFRS 9'un 5.7.5 paragrafını uygulayarak gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak tanımlanan özkaynak aracına yapılan bir yatırıma ilişkin bu tanımlamayı iptal edebilir.

...

C33A TFRS 17'ye geçiş tarihi ile TFRS 17'yi ilk uygulama tarihi arasında finansal tablo dışı bırakılan bir finansal varlığa ilişkin olarak karşılaştırmalı bilgi sunmak amacıyla –söz konusu varlığa C29 paragrafını uygulaması gibi– işletme, C28B–C28E (sınıflandırmanın örtüştürülmesi) paragraflarını uygulayabilir. Sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragrafları, -TFRS 17'yi ilk uygulama tarihinde C29 paragrafı uygulanarak- finansal varlığın nasıl tanımlanacağı konusunda işletmenin beklentisine dayandığından bu tür işletmeler C28B–C28E paragraflarındaki hükümleri -içinde buldukları duruma- göre uyarlarlar.